

KULTUR. Igår invigdes Alandia Jazz Festival 2009 på Torget i Mariehamn. **Carolina Juselius** tog sig dit för att lyssna på konserterna med Andreas Jacobson Quintet där en av hennes gamla skolkamrater, sångerskan **Charlotta Kerbs**, ingår.

–Annars är jag inte så insatt i jazz, men jag brukar lyssna på söndagarna när jag är hemma och myser med min sambo, säger hon.

SIDAN 9

Läroavtal kan vara vinst för både lärling och arbetsgivare

Men arbetsgivarens villkor borde förbättras inför lågkonjunkturen

NYHETER. Ett läroavtal är ett tidsbundet arbetsavtal som ger utbildning i form av praktik och viss teori åt personer som genomgått grundskolan.

På Åland tog 45 personer examen med hjälp av läroavtal i fjol. Flera åländska företag ser nytta med att höja kompetensen inom

sin bransch. Men arbetsgivaren får endast ersättning för de som nyanställs genom läroavtalet.

Det kritiserats av endel arbetsgivare som anser att lågkonjunkturen borde motivera till att betala ersättning även för sådana som redan är anställda, men som kan fort-

bilda sig eller höja kompetensen i stället för att tvingas bli arbetslösa.

Utbildningsminister **Britt Lundberg** (C) säger att frågan om lågkonjunktur och arbetslöshet är aktuell, men att man inte diskuterat att ändra på villkoren för arbetsgivaren i läroavtalen.

SIDAN 4

Brändöstyrelse vill stänga Lappo skola

NYHETER. Lappo skola bör stängas från och med hösten 2010.

Det förslaget omfattade en enig kommunstyrelse i går kväll.

Då hade styrelsen först avslagit en anhållan från Asterholma och Lappo byalag om att skjuta upp behandlingen av ärendet i väntan på ett utlåtande från landskapsregeringen.

När man sedan kom till frågan om Lappo skolas framtid var det en enig styrelse som stod bakom förslaget att stänga den från och med hösten 2010. Med på mötet var styrelseordföranden **Margret Lundberg**, **Roger Husell**, **Jan-Ole Eriksson**, **Bengt Granlund** och **Peter Jansson**.

Ärendet går nu till kommunfullmäktige. (pd)

Facken fick info om landskapsekonomi

NYHETER. Under onsdagen uppdaterades de offentligt anställdas fackorganisationer om hur landskapets ekonomi ser ut i dag.

Men Foa-Å:s organisationssekreterare **Anne-Helena Sjöblom** tycker att informationen var knapphändig. Att landskapets ekonomi är ansträngd är facken redan väl medvetna om.

–Vi ville ha mer konkret information om vad de tänker göra.

I slutet av augusti fortsätter diskussionerna.

SIDAN 26

Tredje rånare söks av CKP

NYHETER. –Vi har fått in värdefulla tips som pekar på ytterligare en medgärningsman, säger kriminalöverkommissarie **Pekka Haverinen** vid Centralkriminalpolisen.

Rånarna har färdats i en röd Toyota Corolla av äldre modell och nu är polisen intresserad av information angående personer som ska ha rört sig i bilens närhet eller tillsammans med rånarna. Toyotan har bland annat observerats i Mariehamn.

SIDAN 3

Bokaktuell Enckell

KULTUR. Lyrikern **Martin Enckell** är sommarläsning och har i sommar kommit ut med diktsamlingen *Ur ett ramsvart hjärta*. Han berättar för Nya Åland om språket som instrument och sitt intresse för österländskt tänkande.

SIDAN 8

Nöjda. Landskapets trafikminister Runar Karlsson (C) (närmast kameran) och finansminister Mats Perämaa (Lib) myste i solen när Skarven fick sitt namn.

Foto: AXEL KRONHOLM

En Skarv för Föglös framtid

NYHETER. –Jag döper dig nu till m/s Skarven. Må lycka och välgång följa dig på skärgårdshavet.

Så sade den nya föglöfärjans gudmor **Susanne Karlsson** i går, när färjan döptes på varvet i Klaipeda i Litauen. Trafikminister **Runar Karlsson** (C), lantrådet **Viveka Eriksson** (Lib), finansmi-

nister **Mats Perämaa** (Lib), landskapets tekniska inspektör **Göran Holmberg** med flera flög ner för att närvara vid ceremonin.

Totalt deltog runt 150 personer, däribland varvsarbetare, representanter från den Litauiska regeringen och Klaipedas borgmästare.

Väderprognoserna hade lovat regn men i

BLRT JSC Western Shipyard sken solen.

–Naturens krafter är med oss och det är ett gott tecken, sa varvets direktör **Arnoldas Sileika**.

Den nya färjan tas i trafik i september och har plats för 62 bilar och 250 passagerare.

SIDAN 3

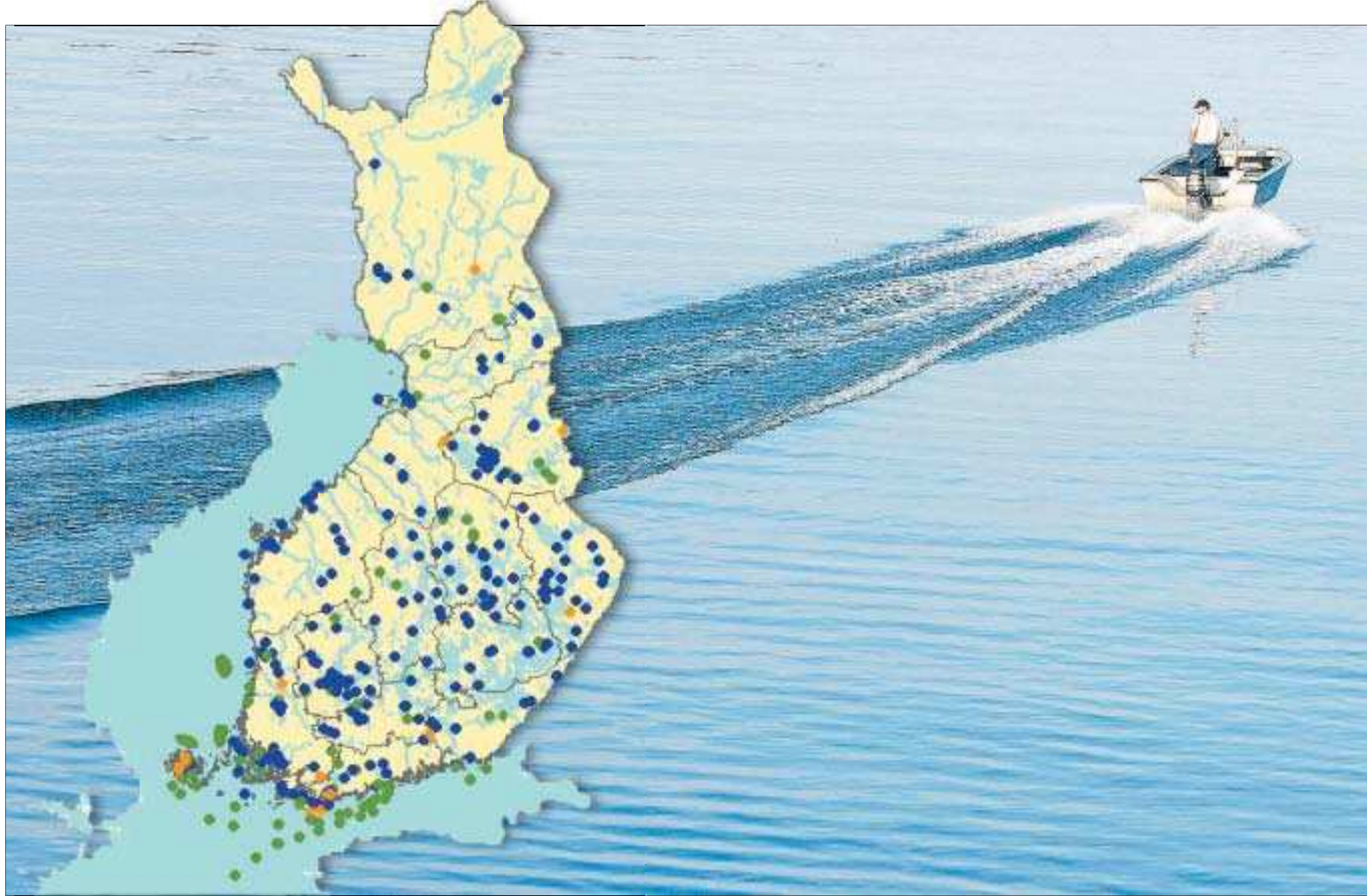

Äntligen

FREDAG

Blågröna alger ökar runt Åland

Rikligt. De gröna punkterna visar på en liten förekomst av blågröna alger medan de orange områdena visar på riklig förekomst. De blåa punkterna betyder att inga alger finns i området.
Karta: STATENS MILJÖFÖRVALTNING/ Foto: ERKKI SANTAMALA

I den riksomfattande algöversikten konstateras att de blågröna algerna ökat i antal i havsområdena kring Åland.

Utöver vattnen runt Åland har beståndet ökat även i de västra delarna av Finska viken samt i de norra delarna av Östersjön, det omfattande

algbältet som förra veckan observerades i Bottenhavet har dock skingrats på grund av starkare vindare.

De blågröna algerna i havsområdena är främst uppblandade med vatten. Dock finns ytförekomster i södra och östra delarna av Bottenhavet. I Skärgårdshavet ser det ut som det gjort

ett tag med alger som bildar spridda ränder på vattenytan i de mellersta delarna.

– Vid lugnt och varmt väder kan algerna återigen samlas i form av blomningar på havsytan. Om vädret fortsätter att vara relativt blåsigt, förväntas algbältena inte öka märkbart under veckoslutet, skriver Statens miljöförvaltning.

Även om havet ännu är fyllt med alger, har observationerna i insjöarna i riket minskat.

– Bland de ca 260 kontrollplatserna i insjövattnen observerades blågröna alger på sammanlagt 44 platser. Av dessa var förekomsten riklig endast i nio sjöar, medan övriga förekomster ansågs vara

obetydliga. Algläget i insjöarna är bättre än vanligt i förhållande till tidpunkten.

Med hjälp av kontrollplatserna i insjövattnen uppskattas den genomsnittliga algsituationen i hela landet.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Australien förkastar ambitiös klimatplan

■Parlamentet i Australien har förkastat en lovordad klimatlag som hade varit världens mest ambitiösa. Det är ett allvarligt bakslag för premiärminister Kevin Rudd och kan leda till förtida val.

Australien ska gå till val i slutet av 2010, men om senaten förkastar lagen en andra gång kan Rudd utlysa nyval. Klimatet väntas då bli ett huvudtema.

De konservativa ledamöterna, som är den största gruppen i senaten, röstade tillsammans med de gröna och oberoende mot lagförslaget om att minska koldioxidutsläppen. Lagförslaget omfattar bland annat handeln med koldioxidkvoter. Lagen hade införts i juli 2010.

Trots att klimatlagen fick nej upprepade regeringen sitt löfte om att driva igenom den före FN:s klimatmöte i Köpenhamn i december i år. (FNB)

En vecka för världsvattnet

■Med start på söndag och sex dagar framåt pågår "World Water Week", världsvattenveckan, i Stockholm i Sverige. Under en treårsperiod arbetar man med vattnets förutsättningar i klimatförändringarnas tid.

Vattenfrågorna diskuteras av representanter från affärslivet, politiken, organisationer och forskningsvärlden. Totalt närvarar deltagare från över 100 länder. (mt)

Ring och tipsa
0457-313 4444

- DET ÄR BARA PRISET SOM SKILJER -

HAVETS LÄCKERHETER...

... HITTAR DU
BILLIGARE HOS
SPARHALLEN!

CHIPSTERS
LAXBITAR
500 g, skinnfria 5,68 /st

FISHERMAN
TILAPIA FISKFILE
600 g 6,05 /st

INGMAN
MEJERISMÖR
Normalsaltat, 500 g 1,99 /st

FISHERMAN
SCAMPI RÄKOR
700 g 10,45 /st

FISHERMAN
SCAMPI RÄKOR
400 g 6,62 /st

OULULAINEN
REISSUMIES
Fullkornsragbröd
235 g 0,88 /st

OULULAINEN
REILU
Fullkornsragbröd
600 g 1,59 /st

www.sparhallen.aland.fi

Öppet: vardagar 8-20, lördag och söndag 10-18

SPARhallen

Mera tips. De misstänkta rånarna har färdats i en röd Toyota corolla. Nu vill polisen få in upplysningar gällande bilen och eventuella personer som har rört sig tillsammans med rånarna. Foto: CKP

Rånarna körde Toyota

Kriminalöverkommissarie Pekka Haverinen vid Centralkriminalpolisen uppmanar allmänheten att ta kontakt om man har observerat de misstänkta rånarna i en röd Toyota Corolla av äldre modell på Åland.

– Vi har redan fått in värdefulla tips som pekar på ytterligare en medgärningsman, men signalementet är vagt, säger Haverinen.

Det finns indikationer på att de två misstänkta rånarna har haft hjälp av en medgärningsman. Centralkriminalpolisen - CKP - vill gärna att allmänheten tipsar polisen om observationer rörande en röd Toyota corolla av äldre modell och personer som har rört sig i bilens närhet.

– Vi har redan fått in värdefulla tips som pekar på ytterligare en medgärningsman, men signalementet är vagt, säger Pekka Haverinen som är kriminalöverkommissarie vid CKP.

Rört sig i Mariehamn

Haverinen vill inte gå ut med ett signalement på den tredje misstänkta gärningsmannen med tanke på att det kan påverka vittnens minnesbilder av händelseförlopp och personer.

– Vi har ingen identitet än så länge och vi vill inte vägleda tipsare i fel riktning, säger han.

Kan du säga var bilen har observerats?

– Den röda Toyotan har setts i Mariehamn men jag går inte in på detaljer i nuläget.

Tipsen och observationerna kan precis som tidigare meddelas till centralkriminalpolisens enhet i Åbo via e-mail tku.krp@polisi.fi eller per telefon 0449167966.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Varning för falsk insamling

■ De unga flickor som knackat dörr i Dalbo och bett om bidrag till Ålands djurskyddsförening bluffar.

Det säger föreningens ordförande Carita Facius. I går kväll blev hon uppringd av en Dalbo-bo som fått besök av flickor som sagt att de samlar in pengar för föreningen.

– Så jobbar vi inte, säger Carita Facius.

Hon vet inte vilka flickorna är och hon hoppas att ingen gett pengar till dem. (pd)

Finström gottgör bostadsbolag

■ FINSTRÖM. Finströms kommun betalar 1.720 euro i ersättning till bostadsbolaget BAB Musterivägen eftersom kommunen inkräktat på bolagets tomt då man byggde ut gång- och cykelbanan längs von Knorringsvägen för ett par år sedan.

Cykelbanans vägområde inkräktade med 120 kvadratmeter på BAB Musterivägens mark. Bostadsbolaget önskade att kommunen skulle betala 3.000 euro i ersättning.

Efter Knipan kommer Skarven

Nya Föglöfärjan fick sitt namn

– Jag döper dig nu till M/S Skarven. Må lycka och välgång följa dig på skärgårdshavet, sa färjans gudmor Susanne Karlsson.

I går döptes den nya Föglöfärjan i varvet i Klaipeda, Litauen.

Totalt 23 personer reste i går förmiddag från Mariehamn till Litauen med ett charterplan. Från flygplatsen i Palanga åkte gruppen med buss till BLRT JSC Western Shipyard i Klaipeda, Litauens tredje största stad, där den nya färjan väntade.

Trots att man väntade regnsken solen när bussen anlände. Ceremonierna inleddes av varvets direktör, **Arnoldas Sileika**, som höll ett kort tal.

– Jag är glad att väderprognoserna hade fel och att vi har sol. Naturens krafter är med oss och det är ett gott tecken, sa Sileika.

Därefter höll lantrådet **Viveka Eriksson** tal. Hon förklarade för de drygt 150 åskådare som samlats att det hör till traditionen att döpa åländska skärgårdsfartyg efter sjöfåglar.

– Bra kommunikationer är väsentligt för skärgårdens utveckling och överlevnad. Det här skeppet är byggt med bästa möjliga teknik och högsta miljöstandard. För att Östersjön ska bevaras måste alla länder göra sitt och samarbeta för en hållbar utveckling.

Lantrådet berättade att hon är övertygad om att Ålands skärgårdstrafik kommer att behöva fler fartyg i framtiden och att hon hoppas att samarbetet med varvet kan fortsätta.

– Sist men inte minst vill jag tacka alla varvsarbetare för deras hårda arbete. Resultatet är som vi alla kan se imponerande och alla inblandade kan vara stolta.

Borgmästaren i Klaipeda hade avbrutit sin semester för att närvara vid dopet. Därefter välsignades skeppet och sedan var det dags för dess gudmor, **Susanne Karlsson**, att döpa skeppet.

– Jag döper dig nu till m/s Skarven. Må lycka och välgång följa dig på skärgårdshavet, sa Karlsson och klippte sedan bandet till flaskan som krossades mot skrovet.

Efter dopceremonin fick åskådarna se sig omkring på Skarven, mingla och ta en

M/S Skarven. Den nya Föglöfärjan fick traditionsenligt namn efter en sjöfågel - och skarven är vanligt förekommande runt Föglö...

Rundtur i maskinrummet. Huvudmaskinmästare Paul Hellgren visade lantrådet Viveka Eriksson runt i maskinrummet.

matbit från bufféborden som dukats upp nere på bildäck.

Trafik i september

Trafikminister **Runar Karlsson** berättade att färjan beräknas kunna sättas i trafik någon gång i september.

Vilken är nästa rutt som behöver en ny färja?

– Södra linjen ligger nog på tur eftersom deras tonnage börjar bli gammalt. M/s Vigen är fortfarande i mycket gott skick men förr eller senare kan det bli aktuellt att byta ut även den. Med tanke på den ekonomiska situation vi är i nu kommer vi att avvakta innan nästa bygge påbörjas. Om det blir en tunnel till Föglö kan ju alltid Skarven flyttas till någon annan linje - men det återstår att se.

Hur blir det med förse-ningsavgiften?

– Det kommer våra jurister att sköta i förhandlingar med varvets jurister. Jag lutar på att de kommer att nå en bra överenskommelse.

Fler färjor

Landskapets tekniska inspek-

Skål! Finansminister Mats Perämaa, Skarvens gudmor Susanne Karlsson, trafikminister Runar Karlsson, Jyrki Lehtonen och lantrådet Viveka Eriksson var alla nöjda med den nya Föglöfärjan.

tör, **Göran Holmberg**, som haft hand om inspektionen av Skarven var mycket nöjd med båten.

Vad har alla förseningar berott på?

– Det har varit en massa olika saker. Jag kan inte gå in på några detaljer men det har varit flera faktorer inblandade.

Hur ser du på framtiden inom skärgårdstrafiken?

– Jag är övertygad om att fler färjor av den här sorten kommer att byggas för de åländska vattnen, men med tanke på dagens ekonomiska situation kan det nog dröja.

Holmberg är övertygad om att den nya färjan kommer att minska antalet tunnelförespråkare.

– Nu blir resan över till Föglö något av en upplevelse i sig. Man blir glad när man kliver ombord och kan njuta av resan i de fina nya miljöerna.

När planet återigen landade på flygplatsen i Mariehamn var det en nöjd trafikminister som klev av planet.

– Det var en jättefin ceremoni. Allt har gått rysligt smidigt, säger Runar Karlsson.

Text och foto: AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Fakta/M/S Skarven

■ Rymmer 250 passagerare och 62 bilar.

■ Har handikappanpassad passagerarsalong med kafeteria. Hiss från bildäck till salong.

■ Längd: 65,3 meter

■ Bredd: 13,0 meter

■ Djupgång: 4,1 meter

■ Dödvikt: 350 ton

■ Hastighet: cirka 15 knop

■ Huvudmotorer: två Wärtsila Vasa 9 L20 diesel motorer, 2x1800 kw

■ Propellrar: två Rolls Royce Auquamaster cp

■ Klassificering: Lloyd Register of Shipping, isklass 1A FS

■ Miljökrav: Green passport, vilket betyder bland annat att motorerna är utrustade med katalysatorer

■ Varv: BLRT Shipbuilding i Klaipeda, Litauen

■ Leveransdatum: 13 augusti 2009

■ Pris: 14 miljoner euro

Källa: Ålands landskapsregering

Klippte bandet. Skarvens gudmor, Susanne Eriksson, står redo med saxen för att klippa bandet till champagneflaskan.

Välsignelse. Här får M/S Skarven sin välsignelse.

Läroavtal är ingen krislösning

Att ingå läroavtal under lågkonjunkturen är ingen lösning eftersom det innebär mer kostnader för arbetsgivaren, som också kan ha drabbats av lågkonjunkturen.

– Man borde kunna erbjuda någon form av utbildning utan att belastas ekonomiskt, säger Tore Eriksson på VVS-Eriksson.

I höst förutspås lågkonjunkturen drabba Åland genom ökad arbetslöshet. Arbetslösheten kan stävas genom olika åtgärder som till exempel att utbilda arbetslösa personer. Man kan som lärling ingå ett läroavtal som är ett tidsbundet arbetsavtal där man kombinerar praktik och teori. Under lärlingstiden får man avtalsenligt lön för den tid man gör sin praktik. Arbetsgivaren får en ersättning som täcker en del av lönen ifall man nyanställer en lärling. Om lärlingen redan är anställd på företaget utblir ersättningen.

”Lite fel”

Tore Eriksson, vd för VVS-Eriksson har lång erfarenhet av läroavtal. Han anser att det är nu det behövs möjlighet till utbildning, men att man som företag inte kan nyanställa om det inte finns jobb för nya anställningar. Stödsystemet förutsätter att det finns gott om jobb.

– Om man inte nyanställer får man inte stödet. Det är lite fel nu när det är lite sämre tider. Man borde kunna erbjuda någon form av utbildning utan att belastas ekonomiskt.

För tillfället har man tre personer som är anställda enligt ett läroavtal för att bli vvs-montörer.

– De som vi har nu togs in som helt nya för 1,5 år sedan. Det var före den här svackan och vi har nog haft dem sysselsatta. Vi

Vvs-montör. Genom läroavtal kan man bland annat utbilda sig till vvs-montör. Bilden på vvs-montör Göran Bergman är tagen i ett annat sammanhang: Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

har också några som går till diplomerade vvs-tekniker.

Blir det en extra kostnad för företaget med läroavtal?

– Naturligtvis. Men man får hoppas att de stannar kvar i företaget när de får sitt yrkesbevis. Men det finns ju inga garantier.

Aktuellt ämne

Ansvariga ministern **Britt Lundberg** (C) säger att ärendet med utbildning under arbetslöshet är aktuellt, men att man inte diskuterat specifikt läroavtal.

– Vi har faktiskt fört en diskussion i dag (måndag. Reds anm). Det är framförallt ungdomars arbetslöshet vi har diskuterat.

Man vill inom landskapsregeringen bereda sig på höstens eventuella arbetslöshet och se

hur man kan stimulera företagen att kompetensutveckla i stället för att säga upp.

– Vi har ingen färdig modell, men vi arbetar på en plan inför hösten. Om en par veckor kan vi ta upp det till diskussion med landskapsregeringen. Om det här blir en kortvarig svacka är det bättre att ha folk kvar i jobb än att de är arbetslösa.

Då kan man också se på hur läroavtalen kan fungera.

– Det är en av de bra satsningarna för lågkonjunkturen och är den flexiblaste utbildningen.

Men företagen drabbas också av lågkonjunkturen och om de endast får ersättning för nyanställda blir det inga läroavtal.

– Läroavtalen är reglerade enligt lag, men det är möjligt att det finns en väg.

Ökad kompetens

Nyttan med läroavtal är att man höjer kompetensen, anser Tore Eriksson: Han tror också att intresset för att läsa in teorin ökar när man arbetar praktiskt parallellt med teorin.

Betalar ni lön under teorin?

– Nej. Men för dem som går på fortbildning har vi ett system där vi höjer lönen efter att de fått sitt bevis. Efter ett år har de tjänat in den uteblivna lönen under teoritiden och sedan är det bara plus.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Fakta/Läroavtal

Vad är det: Ett tidsbundet arbetsavtal mellan lärling (anställd eller nyanställd) och arbetsgivare.

Åldersgräns: 15 år (måste ha gått grundskolan)

Medelålder för lärlingar 2008: 37,7 år

Antal examina under 2008: 45

Antal personer som bedrivit studier under 2008: 184

Antal olika yrkesområden under 2008: 48

Källa: Ålands läroavtalscenter

Personaltillgången garderas med läroavtal

Både Ålands omsorgsförbund och Viking Line använder sig av läroavtal för att få behörighet och höja kompetensen för sin personal.

På Ålands omsorgsförbund har man för tillfället rekordantal lärlingar.

– Vi har sex stycken just nu, säger omsorgsdirektör **Veronika Snellman**. Vi har haft en grupp åt gången.

Man försöker ha fyra stycken åt gången men eftersom det var svårt att hitta lärlingsplatser i år fick omsorgsförbundet ta in flera. Genom läroavtal med Ålands omsorgsförbund blir man närstående med olika specialiseringar inom till exempel, barnvård eller äldreomsorg.

Varför tar ni lärlingar?

– Vi har en personalintensiv verksamhet med små enheter och skiftesarbete.

Snellman kallar strukturen sårbar och den ordinarie personalen är hårt belastad. Genom att utbilda vikarier garderas man sig och ger verksamheten en fastare struktur.

– Långtidsvikarier blir behöriga och kan få en fast anställning. Det är en win-win situation.

Vilka kostnader innebär läroavtalet för er?

– De får sin lön hos oss när de arbetar och under teorin får de studiestöd. Förut fick man ersättning för alla, men nu har det skett en försämring för oss när det bara betalas ersättning för nyanställda.

Enligt Snellman är det svårt att rekommendera någon för läroavtal om man inte känner till personen.

– Vi har små enheter om man ska kunna vara självständig och oberoende.

Ofta vidareutbildning

Inom Viking Line är man mycket positiv till arrangementet med läroavtal.

– Vi har 15 stycken ombord i år, säger rekryterare **Leila Sundblom**.

De finns både inom driften och inom restaurangverksamheten. De flesta fall handlar om egen personal som vill vidareutbilda sig, men även om kompetenshöjning.

Blir läroavtal en extra kostnad för bolaget?

– I vissa fall och i vissa fall inte. Om en person vill byta avdelning och kommer in utöver den normala besättningen blir det en extra kostnad.

Personalintensiv bransch. Omsorgschef Veronika Snellman säger att Ålands omsorgsförbund ständigt behöver mer personal och det löser man genom att ingå läroavtal med fyra personer åt gången.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Sundblom nämner som exempel en person som jobbar i taxfree-butiken och valde att skola om sig till driftssidan. Man väljer också att betala lön under teoriperioden för de kompetenshöjande utbildningarna.

Eftersom man ingår läroavtal med sina anställda betyder det också fortsatt arbete för lärlingarna efter fullbordad utbildning.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Läroavtal kombinerar praktik och teori

När man ingår ett läroavtal får man samma rättigheter och lön som de andra anställda under den praktiska delen. Under teorin kan man få studiestöd.

– För att starta en läroavtalsutbildning behövs en anställning, säger **Pia Luomala** vid Ålands läroavtalscenter.

Anställningen ska man ha under hela den tiden som utbildningen pågår. Utbildningen sker på gymnasialstadienivå och läroavtalsutbildning ordnas både som grundläggande yrkesutbildning och tilläggsutbildning.

Lärlingen har samma rättigheter som de andra anställda vad gäller till exempel semester, arbetarskydd och arbetstider. Lönen är också enligt kollektivavtal. Om det handlar om nyanställning har arbetsgivaren rätt att få utbildningsersättning. Ersättningens storlek är beroende av vilken bransch det handlar om samt av lärlingens erfarenhet. Ersättning till arbetsgivaren rör sig runt 400 euro i månaden för det första året och 200 euro i månaden de följande åren. Arbetsgivaren kan ansöka om högre ersättning.

Om företaget ingår ett läroavtal med en redan anställd har man inte rätt till ersättning.

– När det handlar om arbets-

lösa arbetssökande kan arbetsgivaren även få sysselsättningsstöd via AMS.

Lönen utbetalas till lärlingen under den tid den är på jobb. 20-30 procent av utbildningen är teori och under den tiden får lärlingen dagpenning från Ålands läroavtalscenter ifall lärlingen inte får lön från sin arbetsgivare under teoriperioden.

Lågkonjunkturen märks inte ännu i ökade antal läroavtal. De branscher som har flest läroavtal är vårdbranschen, husekonomi och byggbranschen (till exempel elmontör och vvs-montör), hotell- och restaurangbranschen samt resebranschen.

Vilka är de ovanligaste yrkena?

– Vi har haft en som blev helikopterpilot och en som blev pälsvårdare/hundfrisör.

Det är ingen garanti att man får jobb efter genomfört läroavtal.

– Det är upp till arbetsgivaren. Jag vet inte om det finns statistik över hur många som får jobb.

Teorin sker främst i riket, men även på Åland eller i Sverige, beroende på utbildning och vem läroavtalscentret har avtal med.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Åland värd för EU-möte

■ EU:s regionkommitté kommer att hålla ett utskottsmöte på Åland andra veckan i september.

Regionkommittén är den enda officiella platsen som Åland har i EU. Kommittén fungerar som ett rådgivande organ och har till uppgift att föra fram lokala och regionala synpunkter på EU-lagstiftningen.

Vice lantrådet **Britt Lundberg** är Ålands representant.

– Det här blir ett unikt tillfälle att göra Åland känt i hela Europa, särskilt värdefullt är det att det just är det konstitutionella utskottet som förlägger sitt möte här. I det utskottet finns särskilt intresse för de olika regionernas ställning, har hon tidigare kommenterat det åländska värdskapet i Nyan.

Över 100 deltagare väntas delta i mötet som hålls måndagen den 7 september i Alandica. Dagen därpå ordnas ett seminarium om hur EU ska nå ut till de små regionerna. (ak)

Kankkonen möter förtroendevalda

■ **Vilhelm Kankkonen** är projektledare för den arbetsgrupp som tillsats för att utreda hur de åländska församlingarna kan sköta sin ekonomiförvaltning. Den 16 september möter Kankkonen åländska förtroendevalda och presenterar tre olika framtidsvisioner.

De möjliga alternativen är att församlingarna fortsätter som förr, går ihop till en ekonomisk samfällighet eller upprättar olika typer av samarbetsavtal enligt behov och önskemål.

– Det är upp till församlingarna att bestämma hur de vill ha det, säger Kankkonen.

Några beslut kommer inte att fattas ännu i september. Det sker tidigast i oktober.

Personligen ser Kankkonen samfällighetsmodellen som en bra lösning i Pedersöre, där han är tjänstledig. Den modellen innebär att alla skatteintäkter går till en gemensam pott som sedan delas ut till församlingarna enligt behov, skriver Kyrkpressen. (axk)

Landskapet vill ha lotskonkurrens

■ Landskapsregeringen tycker fortfarande att lotsningsverksamheten borde konkurransutsättas. Det skriver trafikminister **Runar Karlsson** (C) och landskaps tekniska inspektör **Göran Holmberg** i ett yttrande om regeringens förslag till ny lotsningslag.

”Detta har även landskapsregeringens representant meddelat vid ett muntligt hörande vid kommunikationsministeriet, där det framkom att sjöfartsbranschens representanter framhöll motsvarande åsikt.”

Landskapet ger däremot sitt stöd till förslaget att engelska ska godkännas som linjelotsningsspråk vid sidan av finska och svenska. Linjelotsningsbrev borde knytas till farled, inte enbart till det enskilda fartyget, anser landskapsregeringen vidare.

Landskapsregeringen skriver också att rederiernas utlåtande i ärendet borde prioriteras. (ak)

Vill skapa ett mångkulturellt medieutbud

En radiokurs för ett mångkulturellt medieutbud där bland andra en av tidskriften Gringos grundare är inbjuden att föreläsa.

Det är ett av flera mångfaldhetsprojekt som startar på Åland i höst. Projektledare är unga Gustav Blomberg.

I samarbete med Ålands Radio startar Nordens institut med Gustav Blomberg i spetsen en intensivutbildning i radio till hösten. Personer från 15 år och uppåt, unga som äldre, med en mångkulturell bakgrund är välkomna att söka.

Kursen är till för att öka mångfalden i Ålands medieutbud. Ålands mångkulturella samhälle behöver synas mer i media, säger Gustav.

–Idag finns över 50 nationaliteter på Åland och det märks alldeles för lite i åländsk media.

De bästa

Sju föreläsningar, tre workshops och ett avslutande examensarbete ingår i kursen som startar i september med säte på högskolan.

Föreläsningarna är öppna för allmänheten och inleder 5 september gör **Carlos Ejemyr-Rojas**, journalist och en av tidskriften Gringos grundare. Spanska ”gringo” betyder ungefär utlänning och tidskriften om invandrarkultur startade 2004, först som bilaga i gratistidningen Metro för att sedan växa till ett stort annonsfinansierat projekt.

–Vi har försökt ta de bästa för de pengar vi har. Jag är nöjd med föreläsarna men speciellt glad är jag nog att Carlos tackade ja, säger Gustav Blomberg.

Yttrandefrihet

Med på listan över föreläsare är bland andra Ålands radios chefredaktör **Astrid Olhagen**, **Olgica Lindqvist** från Sveriges radio och **Michael Hutchinson-Reis**, föreläsare på Laurea universitet i Helsingfors.

Föreläsningssämenahandlar om yttrandefrihet, mångkulturalism och mediekommunikation. Deltagarna får lära sig intervjuteknik, göra ett studiebesök på Ålands Radio och producera ett eget radioprogram.

FAKTA/”GÖR DIN RÖST HÖRD”

■ ”Gör din röst hörd – mångkulturella möten i media.” är ett av två mångfaldhetsprojekt Nordens institut, NIPÅ, i samarbete med Ålands Radio anordnar till hösten. Kursen startar 5 september, har plats för tio elever och hålls på Högskolan på Åland. Kursen ger även 2,5 högskolepoäng.

■ I utbildningen ingår sju föreläsningar, tre workshops och ett avslutande examensarbete då deltagarna får producera ett eget radioprogram.

■ Föreläsningarna är öppna för allmänheten och föreläser gör **Carlos Ejemyr-Rojas**, journalist på Gringo; **Astrid Olhagen**, redaktionschef på Ålands radio; **Mia Smeds**, redaktör och reporter på Folkhälsan; **Erik Hemming**, filosofie magister; **Niklas Lampi**, chefredaktör Tidningen Åland; **Michael Hutchinson-Reis**, föreläsare på Laurea universitet och **Olgica Lindqvist**, från Sveriges radio International.

■ Sökande ska vara från 15 år och ha någon sorts mångkulturell bakgrund, denne kan vara född utanför Åland eller ha föräldrar från ett annat land (gäller även Finland).

■ Kursens mål är att öka mångfalden i åländsk media och samtidigt bidra till ökad förståelse och kunskap om det mångkulturella samhälle Åland är idag.

Ungas vardag

■ NIPÅs andra projekt går under namnet ”Min vardag – unga i det mångkulturella Norden.” med start 1 september. Projektledare är **Staffan Beijar**, etnolog vid Åbo Akademi. Under kursen intervjuas 10-12 åringar som har erfarenhet av olika slags vardagsliv, till exempel av ett annorlunda liv utanför Åland eller av en vardag på Åland där flera kulturer möts.

■ Projektet ska resultera i en utställning och en forskningsrapport. (cl)

Projektledare. Gustav Blomberg är 22 år och studerar historia tredje året på distans vid Gotlands högskola efter 2 år på Universitetet i Umeå. I år leder han dessutom projektet ”Gör din röst hörd - mångkulturella möten i media.” som Nordens institut på Åland startar i höst.

–Så man behöver vara intresserad av journalistik, men det krävs inga förkunskaper utan dessa får man under kursens gång.

Utanför samhället

Beroende var en utländskt född person kommer ifrån är det lättare eller svårare att komma in i det åländska samhället, menar Gustav Blomberg.

–Kommer man från Norden är det lättare, är man exempelvis ifrån Iran eller Irak är det tuffare då våra kulturer skiljer sig mycket

mer åt. Vi behöver speciellt arbeta med integreringen av människor som kommer utanför Norden.

När Gustav gjorde utflykter till utländska familjer på Åland, tillsammans med nordiska institutet i våras, märkte han att det inte gjorts tillräckligt i integreringsarbetet.

–Många är fortfarande utanför samhället. Jag märkte det då de frågade mycket om Åland och ålänningar. De visste inte särskilt mycket om ön och invånarna.

En speciellt utstött grupp

på Åland är romer, säger Gustav.

–Under en minoritets-språkkonferens jag var på i Finland träffade jag några finländska romer. Ena mannen sa att Åland var det värsta stället han varit på, på grund av att han blev så ingående undersökt av butiks-personalen och cafépersonalen. Han kände sig väldigt diskriminerad.

Romernas har idag ett spritt rykte som tjuvar.

–Även om man tror att de är ”tattare” och stjälar mycket stämmer det inte. En del vill

leva med helt korrekta medel och på lagligt vis.

Fördomar

Toleransen upplever Gustav ändå vara bra på Åland. Men samtidigt är det viktigt att människor känner till de fördomar de har, säger han.

–Jag har träffat många ålänningar som säger att de inte har några fördomar, men alla har fördomar och ingen kommer undan från det. Det är viktigt att vara medveten om det.

Höstens radiokurs ska förhoppningsvis generera ökad

kunskap om olika kulturer för båda sidor.

–Hittills har vi inte marknadsfört oss och än så länge är bara en person anmäld. Jag tror tyvärr många är rädda, men det är inte bara för ungdomar utan alla 15 år och uppåt är välkomna. Går det riktigt bra sedan fortsätter vi.

Text och foto:
CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

Fotbollsmatch med IFK Mariehamn

I dag går startskottet för Ålands fredsinstituts kampanj Mångfald på Åland. På höstens evenemangslista står bland annat fotbollsspel med IFK Mariehamn.

–IFK är Ålands mest mångkulturella arbetsplats, säger projektledaren Petra Granholm.

”Många av oss arbetar redan nu med mångfald och integrationsfrågor och genom kampanjen visar vi att vi arbetar för samma mål – ett mångkulturellt Åland där alla, oberoende av bakgrund, lever och trivs tillsammans!” skriver Ålands fredsinstitut som leder kampanjen Mångfald på Åland.

Kampanjen Ålands fredsinstitut startar i dag är till för att ha kul tillsammans, säger projektledaren Petra Granholm.

Projektledare är **Petra Granholm** från Ålands fredsinstitut.

–Åländskhet är inget homogent, utan precis som självstyret är det flexibelt. Nästan en tredjedel är idag inflyttade så vi ser förändringar i den åländska samhällsbilden, säger hon.

I kampanjen ingår flera evenemang där allmänheten bjuds in att medverka.

Det blir internationell matlagningskurs på medis, och så håller fotbollsskillarna i IFK Mariehamn en fotbolls- och första hjälpträning tillsammans med Röda korset.

–IFK är Ålands mest mångkulturella arbetsplats. Fotbollslaget rymmer ett stort antal nationaliteter, säger Petra Granholm.

Inget homogent

Kampanjen är ett samarbete mellan Ålands fredsinstitut och åländska företag och organisationer.

I kväll, på kulturnatten, går startskottet med ett le-

vande bibliotek i Mariehamns stadsbibliotek mellan 18.00 och 21.00. Som Nyan skrivit om tidigare är böckerna i det levande biblioteket är inte vilka som helst, utan människor från olika länder som lånas ut för samtal och diskussioner.

I biblioteket lämnas även de nytryckta broschyrerna ut med all evenemangsinformation.

Petra Granholm säger att alla som arrangerar ett evenemang som har med mångfald att göra, gärna får medverka i kampanjen.

–Men vi ska ta den för vad den är. Egentligen handlar kampanjen om att ha kul tillsammans, med en seriös underton, säger hon. (cl)

Mångkulturell arbetsplats. Den 2 september får den som är intresserad chansen att vara med under en fotbollsträning med IFK Mariehamn. Bilden är tagen från söndagens match mot RoPs på WHA.

Foto: JONAS EDSVIK

Axel Kronholm
Epost: axel.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

SVEA

Vi firar 1-15 år

Hugo Jokinen från Mariehamn fyller 4 år på söndag 16 augusti. Han gratuleras av mamma, pappa och storasyster Alva.

Ellen Wingert från Jomala Kalmarnäs fyller 3 år på söndag 16 augusti. Hon gratuleras av mamma, pappa och storebror Milton.

TACK

Vårt varma tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Svante G Svensson

och deltagit i vår sorg.

Göta Mari och Gerd med familjer

Ett speciellt tack till onkologiska och medicinska avdelningarna vid ÄCS för god vård och omtanke.

DÖDA

Vår kära mor, mormor, farmor, mormormor, svärmor och syster

Inga Marianne Perander

f. Eriksson
* 23.5.1930 i Hammarland
† 9.8.2009 i Finström

Du fattas oss

**Uffe och Anki
Henrik och Elis**

**Pia och Per
Magnus och Camilla
Ella och Loke**

**Stefan och Bodil
Julia, Philip och Anthon
Michael och Gun-Marie
Amanda**

Syskon med familjer

De döda är som blommor – inom en.
(Valdemar Nyman)

Jordfästningen äger rum i Finströms kyrka fredagen den 21.8 kl. 13.00. Därefter minnesstund i Mikaelsgården vartill alla vänligen inbjudes.

Vi firar 1-15 år

Saga Nyqvist i Pargas fyller 4 år den 16 augusti. Hon gratuleras av mormor och morfar i Mariehamn.

Gratulerar 70 år

GRATULERAR/70 ÅR EINAR NORDMAN
Namn: Einar Nordman.
Bor: Mariehamn Östernäs.
Född: 16 augusti 1939.
Yrke: pensionerad köttstyckare.
Familj: tre barn och nio barnbarn.
Födelsedagen: firas med den närmaste familjen och släkten.

TACK

Varmt tack till alla som hedrat minnet av vår Mamma

Mary Ljungdahl

De anhöriga

Gratulerar 70 år

GUN CARLSSON
Namn: Ruth Ulla Gun Carlsson, f. Karlsson.
Född: den 17 augusti 1939 i Sund Kulla.
Bor: i Hammarland Hellesby
Yrke: lagtingsledamot.
Gun utbildade sig till sjuksköterska i Helsingfors och jobbade några år i huvudstaden. Sedan utbildade hon sig till hälsovårdare. Under 15 år var hon hemma med sina barn, men hoppade in och vikarierade över hela Åland. När Gun steg ut i arbetslivet igen blev hon avdelningssköterska på Gullåsen. Därifrån fortsatte karriären in i politiken. År 1995 utsågs Gun till social- och miljöminister med även jämställdhetsfrågor och jakt som sina ansvarsområden i landskapsstyrelsen, som numera heter landskapsregeringen. Följande period var hon

Nygifta

Magnus Westerlund och Lotta Jernberg vigdes i Statens ämbetshus fredagen den 7 augusti av häradskrivare Sirja Boman. Bruden tar efternamnet Jernberg-Westerlund. Paret är bosatt i Stockholm och brudgummen är bördig från Eckerö. Foto: ALANDIA

Sundsbor får tvätta mattor i Finström

■ **SUND.** Sunds kommuns invånare har under två års tid haft möjlighet att använda mattvättningsanläggningen i Finström Godby. Nu har kommunerna be-

utbildnings- och kulturminister. För tillfället sitter Gun sin andra period i Ålands lagting för Åländsk center.
Intressen: ”Jag har varit så länge i politiken att samhällsfrågor är det största intresset. Men jag har också andra intressen som matlagning, vävning, handarbete och barnbarn.”
Familj: barnen **Björn Carlson, Harriet Jansson och Barbro Holm** samt åtta barnbarn.
Födelsedagen: firas med öppet hus i Hellesby från klockan 14 och framåt. Istället för presenter kan man göra en inbetalning till Ålands barnfond, som Gun var med och grundade.

Gratulerar 75 år

GUNNE-LIS FLOREN
Namn: Gunne-Lis Florén
Född: den 19 augusti 1934 i Sund
Bor: i Mariehamn
Yrke: pensionerad busschaufför
Familj: maken **Henry** och katten Kulan.
Födelsdagen: firas ej, bortrest.

Nygifta

Annika Löving och Dan Jansson vigdes i St Görans kyska i Mariehamn 1 augusti. Förärttare var tf kyrkoherde Karl-Erik Nylund. Makarna bor i Mariehamn och tar det gemensamma efternamnet Jansson.

Nygifta

Anna Nikander och Mathias Sjölund vigdes den 8 augusti 2009 i Finströms kyrka. Vigselförrättare var Gunnevi Styrström. Paret, som bor i Mariehamn, tar det gemensamma namnet Sjölund. Foto: MIINA FAGERLUND

Cindy Chris Ward och Matthew Douglas Hearn vigdes lördagen den 8 augusti i St. Lars kyrka i Eckerö. Bruden är från Eckerö och brudgummen från North Carolina USA. Makarna behåller sina efternamn. Vigselförrättare var kontraktsprost Mårten Andersson. Foto: ALANDIA

Linda Åhlfors och Roland Wahtera vigdes i Hammarlands kyrka den 8 augusti av församlingspastor Peter Karlsson. Bruden tar efternamnet Wahtera. Med på bilden är sonen Max. Foto: ALANDIA

PRATSTUNDEN

Trivs i stan. Anna Wiksten bor på Klinten i Mariehamn och det trivs hon med. Jag tycker att det är perfekt för man har nära till allt men ändå kan man gå ut i trädgården på baksidan, säger hon.

”Robban” vill ta bilen jorden runt

Aнна Wiksten föddes en solig dag i Borgå 14 augusti 1979. När Anna var i 5-årsåldern gick flyttlasset till Tammerfors där hon gick i förstaklass på den enda svensk-språkiga skolan i trakten. På sommarlovet när Anna skulle fylla åtta år flyttade familjen till Saltvik på Åland.

–Jag hade semestrat på Åland några gånger tidigare. Men det var svårt för jag var tvungen att lära mig ett helt nytt språk eftersom att svenskan skiljer sig oerhört mycket mellan Tammerfors och Åland.

När Anna var 14 år valde familjen att flytta till Mariehamn, och än en gång fick hon starta om på nytt i en ny klass.

–Det var mitt i terminen och det var ingen höjdare direkt.

Hur fick du smeknamnet ”Robban”?

–Det var under högstadietiden i Saltvik. Jag och några kompisar kollade på filmen G och en av karaktärerna hade namnet Robban. Han var ett riktigt flumhuvud och då skämtade en av mina kompisar att jag påminde om honom. När jag började i Strandnäs högstadieskola hade vi fyra stycken som hette Anna i min klass. Läraren frågade mig om jag hade något smeknamn och efter det ertsade sig namnet fast.

Du har inget emot att kallas det?

–Inte alls och jag föredrog det som yngre men jag kallar mig inte själv för Robban längre. Det enda som är jobbigt är att förklara orsaken till att jag kallas Robban.

Uppskattar resor

Anna berättar att hon trivs på sin arbetsplats som receptionist på hotell Pommern. Arbetskamraterna är toppen,

Fakta/Anna Wiksten, 30 år

Namn: Anna ”Robban” Wiksten

Född: 14 augusti 1979 i Borgå

Bor: i Mariehamn

Yrke: receptionist hotell Pommern

Familj: Mamma **Jutta** med styvpappa **Timo**, pappa **Kalle** med hustrun **Annika**, systrarna **Nenne** och **Nina**, katterna **Smulan**, **Sigge** och **Tassen** samt ovärderliga vänner.

Födelsedagen: Firas med familjemiddag. Under lördagen blir det födelsedagsfest som vännerna anordnar men allt är hemligt förutom gästlistan som Anna själv har gjort.

chefen är bra och arbetet är jättevarierande.

–Jag får träffa nya personer hela tiden och jag tycker om att hjälpa människor. En speciell sak som jag har fastnat för är att rekommendera restauranger. Det gäller att försöka förstå vad människor uppskattar och det är roligt när man har gjort dem glada.

Resor är ett av Annas största intressen här i livet. Mestadels har hon rest runt i Europa men för två år sedan packade Anna resväskorna och åkte till Thailand.

–Från början tvekade jag en aning men nu fattar jag varför alla åker dit om och om igen. Jag vill till Vietnam men planerna ligger på hyllan just nu. Jag är en sådan person som inte planerar någonting utan det mesta sker spontant.

Anna och hennes familj gjorde dessutom en resa tillsammans för drygt tre månader sedan och resmålet var rivieran på Italiens nordvästra sida. På samma gång hade Anna och system ordnat biljetter till Montecarlos formel-1.

–Vi fick nog de sämsta platserna och det var fullt med folk. Vi var tvungna att klättra upp för ett berg för att kunna se någonting alls. Syrran är jätteintresserad av formel-1 och hon

var irriterad med tanke på att det inte gick att följa loppet.

Vad tyckte du själv?

–Jag är ju inte intresserad men tyckte att det var jättespännande och känslan av att vara där gjorde mycket.

En drömmare

Förutom Vietnam har Anna en dröm om att ta sig jorden runt med bil. Hon drömmer hela tiden och trots att Anna inte planerar framtiden är resrutten så gott som planerad.

–Australien går bort för det är ett trist ställe om du frågar mig. Jag är en sådan person som är lite emot alla andra och deras tankar, men det är mest för sakens skull. Det finns däremot ett problem och det är att jag inte har något körkort så det måste ordnas.

Anna trivs som sagt på hotell Pommern men hon skulle vilja utbilda sig inom hotell och konferens.

–Jag sökte till Hotell- och restaurangskolan men blev inte antagen. Man får stå sitt kast när man blir äldre och har slarvat i skolan i yngre år.

Byggde sommarkollo

Anna har varit med i ungdomsprojektet Framtidsverkstaden (senare Katapult) och det var en spännande tid i hennes liv.

–När jag var i 20-årsåldern åkte vi till Lettland för att fixa ett sommarkollektiv för barnhemsbarn.

Hur var det i Lettland?

–Det var många som blev chockade över hur allt såg ut och hur människorna levde där. För mig var det en viktig upplevelse som formade mig och jag tänker ofta på den resan. Vi hade exempelvis samma lön som busschauffören som körde oss och det säger en hel del eftersom att vi bara hade en sysselsättning.

Anna och gruppen var i Lettland i två veckor och under tiden åkte man runt och tittade på allt möjligt. Hon berättar att man också tog sig över gränsen till Litauen.

Under resan gjordes en dokumentärfilm som Anna väljer att titta på ibland.

–Vi borde ha en återträff nästa år för då är det exakt tio år sedan som vi gjorde resan till Lettland. Filmen är bra och det är roligt att se på den.

Fest imorgon

Anna ”Robban” Wikstens närmaste vänner, som hon själv ser som ovärderliga, ordnar en födelsedagsfest för henne imorgon. Upplägget går ut på att Anna inte ska veta någonting om arrangemanget förutom vilka som har fått en inbjudan.

–Jag önskade mig en fest i födelsedagspresent för jag anser att man inte ska behöva lägga ner tid och ork på att ordna en fest när man själv fyller år. På det sättet blir det en överraskning fast jag vet att festen blir av. Det enda som jag själv har gjort är gästlistan och det ska bli spännande att se vad mina vänner har hittat på, säger Anna Wiksten.

Text och foto: NIKLAS E.W. ERIKSSON

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Chatham 16.8, Braviken 20.8, Hallstavik 21.8.
Birka Exporter: Anl. Hallstavik 15.8.
Birka Transporter: Travemünde 14.8, Helsingfors 16.8, Raumo 17.8.
Birka Shipper: Amsterdam 14.8, Tallinn 17.8.
Birka Carrier: Helsingfors 15.8, Immingham 19.8, Antwerpen 20.8.
Birka Express: Hull 15.8, Helsingfors 18.8, Kotka 19.8, Helsingfors 21.8.
Birka Trader: Hull 16.8, Bilbao 18-20.8, Hull 22.8, Helsingfors 25.8.

Godby Shipping

Link Star: Mariehamn t.o.m. 31.9.
Midas: Raumo 12-15.8, Gdynia 17.8, Raumo 19.8-20.8, Gdynia 22.8, Hull 25.8, Raumo 29.8, Gdynia 31.8, Raumo 2.9-5.9, Gdynia 7.9.
Mimer: Raumo 18.8, Kotka 20.8, Antwerpen 24.8, Rouen 26.8-27.8, Raumo 1.9, Kotka 3.9, Amsterdam 7.9.
Miranda: Santander 18-19.8, Kotka 24.8-27.8, Antwerpen 31.8, London 1.9-2.9, Kotka 7.9-10.9, Antwerpen 14.9.
Misana: Kotka 11-13.8, Rostock 15.8, London 18-19.8, Kotka 24-31.8, Raumo 1-2.9, Ferrol 8.9, Santander 9.9.
Misida: Kotka 18.8-20.8, Amsterdam 24.8, London 25.8-26.8, Hamburg 28.8, Kotka 31.8-7.8, Raumo 8.9-9,

Hull 12.9, Ferrol 15.9, Satander 16.9.
Mistral: Kotka 17-18.8, Raumo 19.8-20.8, Ferrol 26.8, Satander 27.8, Kotka 1.9-3.9, Antwerspen 7.9.

Gustaf Erikson

Tingö: På dock.
Ahtela: Linjetrafik Helsingfors–Muuga v/v.

Rettig Group Ltd Bore

Auto Baltic: Kotka 17.8.
Auto Bank: Pasajes 17.8.
Auto Bay: Southampton anl. 7.8.
Belgard: Upplagd i Mariehamn.
Borden: anl. Elbe Road 10.8.
Bravaden: St Petersburg 17.8.
Estraden: Harwich 17.8.
Fingard: Upplagd i Åbo.
Klenoden: Mäntyluoto 18.8.
Najaden: Karleby 17.8.
Nedgard: Upplagd i Mariehamn.
Nordgard: Fowey 17.8.
Norking: I trafik Zeebrügge/Tilbury
Norqueen: I trafik Zeebrügge/Teesport.
Norsky: I trafik Rotterdam/Teesport
Norstream: I trafik Zeebrügge/Teesport.
Ostgard: Pasajes 17.8.
Seagard: Fredrikshamn 17.8.
Swegard: Barcelona 24.8.
Syddag: Kaskö 17.8.
Trenden: Amsterdam 17.8.
Westgard: Hull 17.8.

Kom ihåg

■ ■ Hälsofrämjandet på Åland:

Maggies vattengymnastik fortsätter i simhallen på Ålands idrottscenter i Godby, måndagar kl 14 och 15 och onsdagar kl. 16. Start vecka 40, den 28 och 30 september. Anmälningstid för nya simmare är vecka 38, den 14-19 september, på tel. 43606 eller 04570723806.

■ ■ Mariehamns marthafören-

ing: Möte fredag 14.8 kl.12.00 i Villa Carita, vi gör i ordning vinsterna till kulturmattens lotteri, som är samma kväll kl. 18.00. Tag vinsterna med. Alla välkomna.

■ ■ Norra Ålands pensionärer:

Lunchträff i Restaurang Käringsund 19.8 kl. 13.00. Fisksoppa med svartbröd, kaffe med Ålandspannkaka. Pris 15 euro. Sundqvists Buss startar från bussplan i M:hamn kl.11.30 via Godby–Kvarnbo–Krokund–Pälsböle–Svartsmara–Näfsby–Käringsund. Anmälan till Sundqvist Buss tel: 22570, (även de som kör själva) senast 14.8. Dans och allsång med Sture, Boje på keyboard och dragspel samt Christer. För mer info, ring NÄP:s gsm nr 04573430154 (ordf.). Välkomna!

■ ■ Stall Joy's Handikapprid-

klubb: Medlemsträff under FM-tävlingarna i hoppning på travbanan. Lördagen den 15 augusti kl. 13.00 träffas vi uppe vid tothallen för att se på hästhoppning, umgås och prata. Gratis inträde. Kafet är öppet så det finns möjlighet att köpa smått och gott. Ta med hela familjen, vänner och bekanta. Vi ses där! Frågor? Kontakta Marie 040-5428484.

■ ■ Södra Lemlands marthaför-

ening: Möte på Solkulla tisd. 18.8 kl. 18.00.

■ ■ Vårt Hjärta/Hjärtebarnen:

Anmälningar tas ännu emot till Tom Tits Experiment-resan lördag 15.8 med egen buss. Första månadmötet tisdag 1.9 i Handicampen kl. 18.30. Höstens simturer kl. 15-16 i Folkhälsans bassång i Allaktivitetshuset är 13.9, 11.10, 8.11 och våren 2010 10.1, 14.2, 14.3, 11.4 och 9.5. Välkomna!

■ ■ **Ålands Caravan Club:** Kom ihåg höstträffen 4-6 september 2009 på Bastö hotell- och stubgby. Minigolf-mästerskap. Alla caravanmedlemmar med familjer välkomna

■ ■ **Ålandsforskarna:** Dagsutfärd till Birka på Björkö i Mälaren, Sverige

torsdag 20.8. Anmälningar till Viking Line buss tel. 22570 eller per e-post: info@vikinglinebuss.ax. Meddela påstigningsplats vid anmälan, vilken skall göras senast måndag 17.8.

■ ■ Ålandsfuchsian:

Resa till Roslagen lördag 15.8. Bussavgång från Godby 06.50, bussgaraget i Jomala 07.00, Busspan 07.20.

■ ■ Ålands räddningshunds-

klubb: Måndag 17.8 kl.18.30 börjar de regelbundna sökräningarna igen! Plats: övningsområdet i Godby. Vid frågor ring Linda tel 0405129546.

■ ■ Ålands synskadade:

Medlemsresa till Helsingfors 1-3.10. Anmälningsnärast på aland.syn@aland.net eller tel. 19670 eller 527362.

■ ■ Ålands trädgårdsförening:

Femårs-jubileumsfest. Hög tid att anmäla sig till kalaset. Det var 22. aug kl 17.00 på Thuregården. Programmet var mat program, kaffe, program, kvällsmat. Ring Carita 0405751264.

■ ■ Öppna förskolan:

Höstterminen börjar måndag 17.8 kl. 10.00 ute i Hindersböle lekpark (Ljungvägen). Två första veckorna är Öppna förskolan ute i parken alla vardagar kl. 10-13.00. (OBS tiden!) Tisdag 1.9 börjar inomhusverksamheten på Västra Esplanadgatan 8 kl. 9.30-12.30. Ingen föranmälan behövs. Välkomna alla nya och gamla deltagare! Mera info på www.raddabarnen.ax eller tel 0457-3613919.

Öppen föreläsning:

★
How can a small country make a difference for peace?
★

Aud Lise Norheim
Norges ambassadör i Libanon

★
tisdagen 18 augusti kl. 13.30-15.00
Mariehamns stadsbibliotek
Föreläsningen hålls på engelska

Ålands fredsinstitut

Gratis kurs i squaredans

■ Alandia squaredancers har gett sig den på att lära ålänningarna att dansa. Den 12 september arrangerar de en intensivkurs på fem timmar i Rangsby skolas gymnastiksal där 35 turer med snurrar och steg lärs ut. Kursledare

är **Robert Milestad** som fungerat som ”caller” sedan 1994. Square betyder fyrkant och är också grunden i dansen. Man utgår från en fyrkant bestående av åtta personer som rör sig i olika mönster. Åt vilket håll man ska ta vägen beror

på vilka turer, eller calls, som man uppmanas att utföra.

–För att dansa squaredans behöver man varken vara dansant eller kunna engelska, men man ska gilla att röra på sig tillsammans med andra och hålla huvudet på skaft.

Eftersom dansens språk är internationellt, och utläringen sker på samma sätt överallt, behöver man inte kunna kommunicera med någon för att dansa tillsammans, säger Alandia squaredancers. (mt)

Katarina Gæddnäs
Epost: katarina.gaddnas@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”En författare är en människa som har svårare att skriva än andra människor.
FÖRFATTAREN THOMAS MANN (1875-1955)

Bokaktuella Martin Enckell om dikt och språk ”Att skapa uttryck för ett inre tryck”

**Lyrikern Martin Enckell ger ut sin nya diktsamling på åländskt förlag.
–Den var tung att skriva. Jag hoppas läsarna ser det eventuella ljuset.**

På Geta poesi och visa i juni utkom **Martin Enckells** diktsamling *Under ett ramsvart hjärta*. Då stod han under höga träd i Skinnarböle och läste ur sin bok med stark närvaro. Ingen i publiken kunde vara oberörd av dikterna som rör sig i mörka själsliga landskap.

–Diktsamlingen har en grundläggande existentiell tematik, men den tar avstamp i vardagsförankrade fenomen. En form av köksrealism, fast med ett lyriskt uttryck. Det handlar om relationer, mänskliga tillkortakommanden, sorg och besvikelse.

–Den var tung att skriva. Jag hoppas läsarna ser det eventuella ljuset. Det är ju kontrasterna som gör att saker och ting kommer fram. Därför syns stjärnorna på natten.

Varför etiketter?

Martin Enckell är författare, översättare och bildkonstnär. Han startade i tiden det legendariska författarkollektivet Kain tillsammans med de då unga, arga poeterna **Joakim Groth, Kjell Lindblad** och **Thomas Wulff**. Idag ligger Kain i träda och medlemmarnas kreativitet har tagit sig ganska olika konstnärliga uttryck.

Martin Enckell är född i Helsingfors, men har haft Åland som ett andra hem största delen av sitt liv.

–Det är länge sedan jag i första hand upplevde mig som för-

fattare. Varför måste man sätta etiketter på människor? De senaste åren har nog faderskapet vägt tyngst för mig.

Enckells senaste diktsamling: Där kärleken är en dunkel och förödande företeelse utkom för tretton år sedan, 1996.

Österländskt tänkande

Martin Enckell är en flitig resenär, en litteraturkritiker skrev nån gång att han och **Ulla-Lena Lundberg** tävlar om att vara den finlandssvenska litteraturens mesta resenär. Asien, österlandet, slår igenom som en fond redan i hans tidigaste böcker.

–Från början var det mest just en fond. Senare ville jag av pur nyfikenhet veta mera om österländskt tänkande. Diktsamlingen *Kali* (1989) har ett hinduistiskt mentalt landskap. Den indiska *Kali* gudinnan ser väldigt skrämmande ut, men hon är samtidigt den stora modern.

De starka motsättningarna mellan mörker och ljus, gott och ont, människans hårdande och utveckling genom lidande finns också i kristendomen.

–Men de presenteras med andra företecken i till exempel buddism och taoism. Mörkret är inte ont utan en förutsättning för ljuset. I kristendomen kategoriseras allt som gott eller ont.

Det verkar i dag finnas en rädsla bland de etablerade förlagen för att publicera lyrik med andligt innehåll. Sådant ges ut på specialförlag tillhörande olika konfessioner eller nischade New Age förlag.

–Det är underligt när det är så tydligt att människor verkligen söker andliga värden.

För Martin Enckell är språket ett instrument som i bästa

Tankar kring dikt och språk. - Det är ju kontrasterna som gör att saker och ting kommer fram. Därför syns stjärnorna på natten, säger Martin Enckell. Foto: FREDRIK TÖRNOOS

fall för människan närmare en känsla eller en tankekärna.

–Men att nå dit är inte alltid så lätt. Jag tassar som katten kring het gröt, försöker nå den adekvata formuleringen.

I en del av dikterna har processen att nå dit varit lång. Han har försökt skapa det stämningsslag som är närmast det han känner.

–I början av diktsamlingen är dikterna mångordiga. Det är som ordlaviner. Jag radar bild på bild på bild tills trycket blir tillräckligt stort. Be mig inte förklara varje formulering. Det kan jag inte.

Ibland är metoden den motsatta - ett reducerande av ord, att skala av dikterna till ett minimum.

–Det handlar om att det tryck man har i sig skall få sitt uttryck i ord. Egentligen är det obegripligt hur det går till.

Utkommer på Åland

Diktsamlingen *Under ett ramsvart hjärta* har varit, mer eller mindre, färdig i nästan två år. Det har inte varit alldeles lätt att få ut boken. Schildts förlag i Helsingfors refuserade den på litterära grunder. Söderströms refuserade den för att årets lyrikutgivning var spikad. Det här är hans sjätte diktsamling, lite beroende på hur man räknar. Senast han blev refuserad, med boken *Gud All-En* (1989), gav han ut den på eget förlag och diktsamlingen blev nominerad till Finlandia-priset, Finlands

största litterära pris. Den första upplagan av boken tog slut, liksom den andra. Det är mycket sällan diktsamlingar säljer i 1000 ex i Svenskfinland. Så kan det också gå.

–Om inte **Ben Johans** på PQR antagit den här boken hade jag nog gett ut den själv. Men jag är mycket glad att det blev så här.

Martin Enckell tycker det känns annorlunda och extra bra att boken kommer ut på ett åländskt förlag.

–Åland är på många sätt hemma för mig. Jag känner mig faktiskt som snäppet mer ålänning nu.

KATARINA GÆDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

ÅLANDS KULTUR-STIFTELSE r.s.

STIPENDIER OCH UNDERSTÖD 2009

För **forskning och kulturell verksamhet** beviljas medel ur Valter, Tommy, Bengt och Anni Blomqvists minnesfond, Henrik Nylunds fond för skärgårdskultur samt ur stiftelsens allmänna fonder.

Fritt formulerade ansökningar med uppgift om planerat projekt, beräknat behov av understöd och kostnadskalkyl samt uppgift om tidigare erhållna understöd och inlämnade ansökningar från annat håll.

För **medicinsk forskning** beviljas understöd ur fonden för medicinsk forskning.

Ansökan bör åtföljas av forskningsplan, meritförteckning, förteckning över publicerade arbeten samt förteckning över de senaste två åren beviljade forskningsunderstöd och ändamål.

Närmare uppgifter, se www.kultur.aland.fi/kulturstiftelsen

Ansökningar adresseras till Ålands kulturstiftelse r.s., PB 172, 22101 Mariehamn.

OBS! Sista ansökningsdagen är den 15.9.2009.

Svartsyn - en början till ett nytt seende

Litteratur

Under ett ramsvart hjärta.
Dikter. Martin Enckell.
PQR-förlag.

Martin Enckells nya diktsamling ”under ett ramsvart hjärta” är hans sjätte sedan debuten år 1978. Den är i sin nattsvarta klarsyn en både berörande och omtumlande läsning – sällan har någon i vår diktning så ihärdigt och konsekvent strävat att synliggöra vår inre sanning, hjärtats ramsvarta verklighet. Bakom sanningsökandet anas en grundläggande besvikelse och desillusion: ”. . . länge, alltför länge, lyssnade jag/till hur människor/slockande ifrån varandra,/trängd, snärjd i ett urbota vemod/var jag tvungen/att stiga ut i natten, in tillbaka i mig själv.”

Författaren har sökt sin inre verklighet - liksom Gunnar Ekelöf i sin *Divan-trilogi* – i en buddhistiskt livssyn. Många av dikterna syftar på heliga platser i Indien och Burma, och är i sin formella enkelhet och djupa insikt besläktade med kinesisk eller japansk haiku- eller tankadikt, som i denna lilla pärla:

”Sällan har någon i vår diktning så ihärdigt och konsekvent strävat att synliggöra vår inre sanning, hjärtats ramsvarta verklighet”, skriver författaren Claes Andersson om Martin Enckells nya diktsamling.

*hit, till Yumthang,
hade han rest
enbart för att se
rhododendronen blomma,*

*sällan har jag sett
en lyckligare människa,
en människa mindre ensam*

Ett av samlingens nyckelord är ”mörker”, upplevelser av svartsyn och blindhet som i sin tur kan bli början till ett nytt seende, en ny djup insikt.

Mörkret är både hot och skydd: ”som barn/kunde jag ibland skymta/en uppbruten himmel/ och det var som om mörkret,/ var det enda som höll ihop/de väldiga vridna karmarna”

Martin Enckell gör det inte helt lätt för läsaren. Eftersom dikterna uppenbarar en livssyn som skyr allt det konventionella och torpederar allt vanetänkande kräver dikterna inlevelse och koncentration. Det handlar om vår tillvaros grundfrågor och yttersta villkor: är kärlek möjlig, finns förlåtelse, finns det ljus inne i mörkret, kan vi försona oss med våra inre lögnen och misslyckanden? Boken har gett mig mycket, jag har läst den och läst om. Släktskapen med Ekelöf och också Rabbe Enckell kan man läsa in i följande dikt:

*ville inte skada dig
inte i mig,*

ville dig värre,

*ville att du skulle finna
en annan, någon
som kunde älska dig in*

*i all den smärta du plågat
ifrån mig*

CLAES ANDERSSON
kultur@nyan.ax
tfn 528 466

De ska planera stadsvandring

Inför Mariehamns 150-års jubileum har kultur-nämnden fått i uppdrag att ta fram ett förslag på hur man ska kunna konkretisera och förverkliga en stadsvandring som levandegör stadens historia. Stadsvandringen ska bland annat innehålla skådespelare och musiker som fungerar som guider.

– Kulturnämnden har utsett en arbetsgrupp som får i uppdrag att arbeta vidare med frågan, säger kultursekreterare **Mervi Appel**.

Arbetsgruppen består av **Tom Eckerman** och **Mervi Appel** från förvaltningen och **Jerker Örjans, Krister Norrgrann** och **Robert Liwendahl** från kulturnämnden. □

Paviljong för modellstaden

Stadens kulturnämnd vill att modellstaden av Mariehamn i framtiden placeras i en paviljong mellan Stadsbiblioteket och Alandia kultur och kongress.

–Nämnden föreslår att plats reserveras mellan biblioteket och kulturhuset och ärendet skickas som brådskande till stadsstyrelsen, säger kultursekreterare **Mervi Appel**.

Nämnden föreslår också att medel för investeringen tas upp i budgeten för 2010-2012 så att den kompletta modellen kan invigas under jubileumsåret 2011. □

Bidrag till konsert och utställning

Kulturnämnden i Mariehamn har beviljat 400 euro i bidrag var till Mariehamnskvartetten och konstnären **Nanna Sjöström**.

Mariehamnskvartetten ska i samarbete med Runebergskören från Borgå arrangera en konsert i Alandica kultur och kongress den 3 oktober. Syftet med konserten är att uppmärksamma märkesåret 1808-09. Föreningen ansökte om ett bidrag på 1000 euro från nämnden.

Nanna Sjöström ska ordna en utställning med arbetsnamnet ”Energi” i Galleri Skarpans i oktober. Utställningen består av grafik i storformat samt en serie experimentella akvareller på ritfilm. Sjöström ansökte om ett bidrag på 2000 euro. □

Sista tillfället för Brändö revy

På lördag 15.8 kl 19.30 är det sista tillfället att se Brändö Hembygdsförenings revy ”Kalla det vad du vill”. Den visas på Hembygdsgården, meddelar **Åsa Qvarnström**. □

Nu har Alandia Jazz invigts

Invigde. Andreas Jacobson Quintet med sångerskan Charlotta Kerbs i spetsen spelade på Torget i går när Alandia Jazz Festival 2009 invigdes.

Stolt pristagare. K-G Eriksson tog emot Mariehamns stads kulturpris under jazzfestivalens invigning. Han såg priset som ett bevis på att evenemanget Alandia Jazz Festival betyder mycket för staden.

Lockade. Stor publik hade lockats till Torget i Mariehamn för att lyssna till Andreas Jacobson Quintet i går.

Många hade sökt sig till Torget i Mariehamn för att lyssna på Andreas Jacobson Quintet som invigde Alandia Jazz Festival i går.

–De är helt bra, jättebra, de spelar sköna låtar, säger Carolina Juselius som kommit till Torget för att njuta av bandet där en av hennes gamla skolkamrater ingår.

Redan i onsdags smygstartade årets upplaga av Alandia Jazz Festival med en kickoff på Indigo. Officiell invigning av festivalen var det dock först vid lunchtid igår. På programmet stod en konsert med Andreas Jacobson Quintet och dessutom överräcktes Mariehamns stads kulturpris till K-G Eriksson för hans frivilligarbete med jazzfestivalen sedan starten 1995.

En stor publik deltog vid invigningen och spridda visslingar och applåder ljöd över Torget när dagens artister började spela.

–Sångerskan **Charlotta Kerbs** är en bekant till mig, vi gick i samma högstadieskola i Jakobstad, berättar Carolina Juselius som står en bit från scenen och lyssnar på bandet. Juselius tycker inte att hon är någon riktig jazzkännare, men hon lyssnar gärna på jazz emellanåt.

–Jag brukar lyssna på söndagarna när jag är hemma och myser med min sambo. Jag gillar jazz för att det är så wild and crazy, det är skön musik.

Jan Allan favorit

Kaj Boman och **Roger Norin** är vana jazzfestivalbesökare.

–Det är ett jättehärligt eve-

nemang. Stan lever upp varje sommar när Alandia Jazz ordnas, säger Boman.

I år ska herrarna försöka gå på så många konserter som möjligt. En programpunkt som de ser extra mycket fram emot är lördagens jazzbrunch på restaurang Seagram i Föglö.

–Och så kommer jag att gå till Alandica på kvällarna, säger Boman.

Norin säger att hans riktiga favorit i årets program är svenska trumpetaren **Jan Allan**.

Bra i Alandica

Mary-Ann Johansson och **Gun Jansson** har också sökt sig ner till Torget. Johansson har gått på många jazzfestivaler medan Jansson säger att hon är en nybörjare.

–Jag är med på inskolning, skrattar hon.

Vad tycker du om musiken nu när du hört lite då?

–Jo, visst går det att lyssna på. Jag är allätare egentligen.

Johansson däremot är riktigt jazzfrälst.

–Jag gillar den gungiga lite äldre jazzen, den tycker jag är så härlig. Jag ska gå på så mycket jag kan eftersom

jag har festivalpass, och på söndag ska vi båda två gå till Alandica på konserten som är en tribute till **Duke Ellington**.

Att många konserter i år hålls i Alandica, istället för i Islandia eller Mariepark som tidigare år, tycker Johansson ska bli spännande.

–Gentemot Mariepark blir det i alla fall ett jätteflyt. Med tanke på att festivalen tidigare

har varit i en idrottshall och ute i en park så borde det bara kunna bli bättre.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 468

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Känner sångerskan. Carolina Juselius känner sångerskan i Andreas Jacobson Quintet.

–Kanske ska jag gå på något mer, om jag har tid, säger hon.

Förväntansfulla. Gun Jansson och Mary-Ann Johansson ska gå på en konsert tillsammans under veckan. Det blir hyllningskonserten till Duke Ellington på söndag i Alandica.

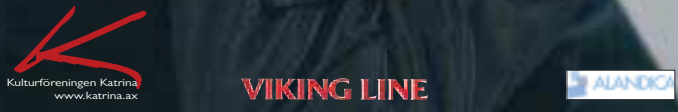
Gillar improvisation. Kaj Boman och Roger Norin tycker att det bästa med jazz är att det ges utrymme till improvisation.

Anne Sofie von Otter
mezzosopran

Bengt Forsberg, piano & Svante Henrysson, cello

Tisdag 18.8.2009 kl. 20.00
Alandica, Mariehamn

Biljetter: Tel. 24570 & www.alandica.ax

Margareta Bengtson
A Tribute to Duke Ellington
Alandica 16 augusti kl 15.00

Johanna Grüssner
projektkören Åland

Claes Brodda
Hans Carlsson
Erik Dahlberg
Fredrik Erlandsson
Petter Hängsel
Edward Mattsson
Arne Wilhelmsson
Patrick Wingren

Biljetter: Alandica Kultur och kongresshus: www.alandica.ax
www.projektkoren.ax

ALANDIA
BOLAGEN

budbil
ålands budbilsservice ab

Park
ALANDIA HOTELL

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

VIKING LINE
MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Ålands
landskapsregering
Kulturdelegationen

MARIEHAMNS
STAD

f
SUOMALAIS-RUOTSALAINEN
KULTUURIRAHASTO
KULTURFONDEN FÖR
SVERIGE OCH FINLAND

SVENSKA KULTUR
FONDEN

ARENA
www.mcbrens.se

Förlupen kula gjorde hål i tavla

En kula från ett gevär under Godbyslaget 1918 trängde in i Grelsby kungsgård och lämnade ett kulhål i en tavla som numera hänger i Ålands sjöfartsmuseum.

Vet du mer om händelsen? Kontakta oss!

Efter artikeln om Grelsby kungsgårds historia fick Nya Åland in ett tips om en tavla från kungsgården med ett hål i.

Det är **Göte Sundberg**, före detta museichef på Ålands sjöfartsmuseum som kan berätta

att år 1990 donerade kapten **Lars Hagmark** från Norge en tavla föreställande fartyget Severene till museet. Hagmarks familj hade bott i Grelsby kungsgård och tavlan hade hängt på väggen. Kulhålet uppstod när en förlupen kula från Godbyslaget under 1918 års inbördeskrig.

Hanna Hagmark-Cooper, nuvarande museichef, säger att Lars Hagmark var hennes farmors bror. Men hon vet själv inte så mycket om tavlan.

–Det var en förlupen kula som kom in genom fönstret. Det var ingen dramatik kring

det. Morbror Lasse tyckte om att visa kulhålet för sina gäster.

Minne från födelseåret

Så här skrev Nya Åland 1990 när tavlan donerades:

”Ungefär samtidigt som donatorn **Lars Hagmark** föddes 1918 utkämpades det så kallade Godbyslaget mellan vita Nystadskåren och rödgardister i Finström.”

En förlupen kula från detta ”slag” sköt bildligt Severene nästan i sank, där Tindalls skeppsporträtt hängde på väggen i Grelsby då evakuerade

kungsgård med Lars morbror **Gösta Lindeman** som possessionat.

Lars morfar **Jan Daniel Lindeman** hade varit skeppare på Severene och som brukligt var låtit en målare föreviga skönheten han fått herravälde över.

Detta är ett stycke åländsk historia som återbördas efter att i många år ha hängt på spik 1.200 kilometer härifrån. Närmare bestämt i Rognan, norr om polcirkeln i Norge, därifrån Lars Hagmark nu rest med sjöfartsmuseets senaste klenod.

–Min mor **Elin Hagmark**, född Lindeman, ville aldrig få tavlan reparerad. Och hon ville alltid att jag skulle ha den, eftersom kulhålet i tavlan gjordes vid samma tid som jag föddes. Så hon kom släpande med tavlan till Rognan och där har jag haft den i trettioålet år, sen jag blev bortrövad (gift) i Norge, berättar Hagmark.”

Många frågor

Men frågorna är många. Var någon i rummet? Hur nära var den som

sköt? Hur upptäckte man hålet?

Vet någon av Nya Ålands läsare mer om kulhålet i tavlan som hängt i Grelsby kungsgård kan ni kontakta redaktionen, antingen via e-post redaktion@nyan.ax eller telefonnummer 23 444.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Lyyskis Fastigheter Rfm AFM

Pålitlig – Kunnig – Förmånlig

Storskäret 47, 22130 Gottby, e-post: inger@lyyski.ax
Tel 018-23 507, gsm 050 576 7513
www.lyyskikonsult.ax

VILLA I 2 PLAN, MED HAVSUTSIKT OCH BÅTPLATS VID APELGRÄND 8

I lugn och trivsamt miljö med havsutsikt över Slemmern, vid återvändsgränd intill strandstigen som leder ner till strandpromenaden samt till båtplatsen, hittar du denna villa ett Götenehus som är uppfört 1986 i två plan. Stor altan samt balkong längs hela östra samt södra sidan av huset. Havskänslan infinner sig vid den underbara utsikten och närheten till sjön. Huset har en våningsyta om 92 m² + 57,5 m² (bostadsyta 84 m² + 52,2 m² + garage ca 30 m²) fördelat på två plan; 5 rum + kök och matplats, badrum m toalett, bastu med dusch och toalett, stor balkong samt altan. Legotomt 685 m².

Utgångspris: 260.000 €

Visning: enligt överenskommelse

BOSTADSHUS I NATURNÄRA LUGNT OMRÅDE

Ett trevligt bostadshus i lugn, naturnära miljö gränsar till grönområde med lekpark, vid Ådgränd 7 i Västernäs, uppfört 1975-76 i ett plan samt källarvåning på stenplatta med murade källarväggar träkonstruktion i bostadsplan, fasaden klädd i tegel, tegeltak, öppen rymlig altan i söder, garage i källarplan. Anslutet till fjärrvärme, kommunalt VA.

Våningsyta om 122 m² (=yttre mått, tomtens totala byggrätt är 230 m²) bostadsytan i bottenplan/bostadsvåningen 108,6 m² inrymmande kök, vardagsrum, 3 sovrum, arbetsrum/förberett som badrum, toalett samt källarplan (ca 65 m² + garage ca 21 m²) med groventré, kläddvård, gillestuga m öppen spis/sovrum, stort förråd/snickarbod, kylrum/ matförråd, bastu med dusch, wc och omklädnings. Tomten är 621 m². I närområdet finns bank, butik, skola, bibliotek, idrottshall och gräsplaner, motionsslingor och gångstigar.

Utgångspris: 188.000 €

Visning: enligt överenskommelse

MER INFORMATION PÅ HEMSIDAN

Lyyskis Fastigheter – Ett tryggt val!

Severene. Tavlan med kulhålet i hängde på väggen i Grelsby kungsgård under Godbyslaget 1918 när röda och vita slogs om makten. Tavlan föreställer fartyget Severene, vars kapten var åländske J.D.Lindeman. Konstnären är Benjamin Tindell. Nu hänger tavlan på Ålands sjöfartsmuseum.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Välkommen på liberalernas sommarträff inför den politiska hösten!

Fredagen den 21 augusti, Hotell Elvira i Eckerö

Buss startar från Självstyrelsegården kl. 17.30 och tar upp passagerare vid Godby Center. Retur kl. 22.00.

Träffen inleds efter bussens ankomst ca kl. 18.30 med kort redogörelse för vad den politiska hösten kommer att föra med sig.

Musikunderhållning. Buffé 25 euro.

Anmälan senast tisdagen den 18 augusti till Liberalernas partikansli/Christina Johansson-Gammals, tel. 0457 3848806 eller epost: liberalerna@lagtinget.ax

Meddela om Du kommer med buss eller egen bil.

SJÄLVSTYRELSEPARTIET FÖR HELA ÅLAND

liberalerna

Nyckelfärdiga egna hemshus

NORA hus
- Livsglädje

Huset är till salu 230.000 €

• Bostadsyta 132,5 m² • Våningsyta 145 m²

Motsvarande hus till egen tomt som nyckelfärdigt:
178.000 €/1.230 €/m²

Fråga efter offert med egna ritningar.

Visning: Söndag 12.00-15.00
Riåkervägen 6
22120 Jomala (Norra Bergshöjden, Sviby)

Försäljare: Henri Kenttä 040 543 9802

Organiserad. Pauliina Friberg har gjort det lättare att fynda på Emmaus.

Second hand - inte loppis

Emmaus har under sommaren tagit till experthjälp för att få sina lokaler uppfräschade. Idag kan man kliva in i en butik med ordning och reda och en mer medveten inredning.

Pauliina Friberg har alltid handlat på Emmaus och tycker om butiken. Men hon tröttnade på att den var alldeles för oredig, så hon skickade ett mejl till Emmaus och erbjöd sig att fixa till inredningen. De nappade och Pauliina, som studerar in-

formation och PR, har under några veckors tid haft fria händer att stuva om i butiken.

–Det har dykt upp så många loppisar i stan de senaste åren. Vi vill visa att Emmaus är en seriös second hand-butik och inte en loppmarknad, säger Pauliina Friberg. Vi säljer vettiga och rena kläder.

En av de stora förändringarna är att herr-, barn-, och damavdelningarna nu är skilda. Skorna har flyttat från skohyllan och även de delats in i herr och dam. En kundundersökning

som gjordes i vintras visade att ungdomar saknar en avdelning med märkeskläder. Och eftersom Emmaus vill locka fler ungdomar finns nu en sådan. Den största kundgruppen är annars kvinnor i 40-60-årsåldern.

Retrokläder

De extrasnygga och trendiga kläderna lyfts nu fram genom att enskilda plagg är placerade överst på hyllorna. Det finns även en retroavdelning.

–Den är inte så stor än men förhoppningsvis ska vi kunna

fylla på den, säger Pauliina Friberg.

Second hand-butiken har dessutom fått ny färg och nya möbler som tillverkats av butikens egen snickare. Resten av personalen och ungdomar från Emmaus internationella arbetsläger har jobbat med att få butiken i skick till Kulturnatten ikväll.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Ny inredning. De nysnickrade hyllorna har blivit målade i mintgrönt.

Rådjuret Rånja kan ses på nätet

Rådjuret Rånja, som har fått en fosterfamilj i Vårdö, fick besök av tv-kanalen Åland 24 häromdagen. Om ni missade reportaget kan ni se program-

met på nätet. Adressen är: www.nyan.ax/aland24

Ett reportage om Rånja publicerades i torsdagens Nya Åland.

Hemma hos. Rådjuret Rånja hittades i skogen när hon var liten och fick en fosterfamilj på Vårdö. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

■ **Jennas make-up hud & massage** heter ett företag som riktar in sig på skönhetsvård. Det är registrerat av Jenna Anette Alexandra Ek-lund från Gottby.

■ **Sunny Anna** heter ett företag registrerat av Anna Lampén Bövling i Mariehamn. Företaget verkar inom turism, reseledning och all laglig verksamhet.

**BETTY, JAG TROR JAG GÅR VIA
ÅLANDS SKIVBÖRS
PÅ KULTURNATTEN – DE HAR FÅTT IN
RAMONES FÖRSTA PÅ VINYL.**

Just det.

Och på kulturnatten ger vi bort alla våra VHS-kassetter. För nu är butiken proppfull med vinyl, cd och filmer – vi har minst 1.500 DVDs. Kolla in våra lågprishyllor i hallen, med LP-skivor för 1 euro och DVD för 3 euro!

**Välkomna till
Ålands Skivbörs
Köpmansg. 11 (under Krukmejeriet).
Öppet torsdagar 17-19 och lördagar 11-14.
Tel 12 077 eller 040-72 94 077**

Spara stora pengar med marknadens enda Svanmärkt värme pump.

Ett bra alternativ för dig som inte får borra

DEMONSTRATION av Storå Rørs SLANGLÄGGNINGSMASKIN för ytjordvärme

FREDAG 14/8:
Kroklundsvägen 359,
Ödkarby. Start kring 09.00

LÖRDAG 15/8:
Utängsvägen 32,
Gottby. Start kring 09.00

STORÅ RÖR ÅLAND AB

Storagatan 14 | 22 100 Mariehamn | Tel: 018-504 54

Bland isberg och valar

Unika former. Varje isberg har sin säregna form och man tröttnar aldrig på dem.

På äventyr. Paddlingsguiden Per Sidberg två meter framför ett isberg.

Äventyraren Per Sidbäck fick i juli chansen att paddla på Grönland i åtta dagar. Han fascinerades av den överkligt vackra naturen och ett folk som jagar för familjens överlevnad, inte för att sälja.

Det finns tre stora sporter som utövas på Grönland. Taekwondo är den största, sedan följer fotboll och den sista är kajak. Man kunde tänka sig att kajak skulle ligga på första plats, men på Grönland används kajaken främst som transportmedel. Det var som kajakguide för det svenska reseföretaget Trackers som **Per Sidbäck** åkte till Grönland i juli i år.

–Det var spännande att besöka ett folk som har en urgammal levnadstil. Grönländaren lever praktiskt, familjens äldre respekteras djupt och i de små byarna jag besökte lever de gamla traditionerna vidare, säger Per Sidbäck.

Från den internationella flygplatsen får Per, och gänget med svenskar han ska guida, ta helikoptern till orten Umanaq. Där ska de sova på pensionat första natten, innan det riktiga äventyret börjar. Helikoptern tar tio personer och eftersom grönlänningar och barnfamiljer har förtur så får svenskarna vänta. Per tycker det känns som en äventyrsfilm att flyga över

inlandsisen, som tjockast är den tre kilometer. Och bergstopparna är så nära att man nästan kan ta på dem. I Umanaq landar de på något som kunde vara den ödsligaste platsen på jorden.

–Det kändes ofattbart hur man överhuvudtaget kan överleva på en sådan isolerad plats, säger Per.

Härdade slädhundar

I Umanaq bor det cirka 1300 människor, det finns ett postkontor, en sjukstuga, en affär, två pubar och lika många slädhundar som invånare. Hundarna står kedjade och på sommaren svälts dom ut, för att sedan äta sig feta på fisk och späck när de börjar tränas inför att dra slädarna i oktober månad. Det finns några snöskotrar men inuiterna använder dem inte eftersom de är dyra i drift och hundarna är tränade att dra en släde upp till femton mil om dagen. Några av hundarna används speciellt till jakt på isbjörn. Jägarna delar på ett område som är kvoterat och licenserat på ett par isbjörnar var.

Nära noll. Två grader kallt var det i vattnet. Inga eskimovändningar med andra ord.

Spår av ursprungsbefolkningen finns överallt men arkeologiska utgrävningar har förbjudits av Danmarks regering och förfädernas bosättningar används idag som jakt och fiskeläger.

Under paddlingen glider kajakerna sakta fram längs isbergen. Man lockas att paddla riktigt nära dem men faran är för stor. Bergen kan välta när som helst och skapar då väldiga svallvågor.

De gamla bosättningarna blir sällskapets läger för natten. Vid lägerelden på kvällen avnjuter de valkött, myskoxe, färskpotatis och bearnaisesås. En fjällräv tittar nyfiket på från en bergsklippa. Utsikten över isfjorden är slående och nedanför växer den vita blomman Qaoatat i massor.

Myskoxköttet har Per hittat genom att fråga folk i byn om det har en bit till övers. Butikerna har sällan kött eftersom grönländarna främst jagar för att mätta sin egen familj, inte för att sälja.

Valskådning

Diskobukten är ypperlig för paddling tack vare att vädret i juni till augusti är stabilt och soligt. Paddelgänget kan blicka upp på en klarblå himmel varje dag eftersom platsen ligger över sextioende breddgraden. På just den här resan såg Per bara en knölval från helikoptern men

det finns goda chanser att se valar från kajaken om man paddlar på Grönland.

En kväll får Per förmånen att prata med den grönländske jägaren **Hans Aronsenikkut**. Han är nyligen invald i ett av

dom nya partierna, har skjutit sju isbjörnar och byggt tjugo stycken grönländska kanoter. Han trollbinder med en historia om polareskimåerna i Thule som än idag använder kajak och harpun som jaktmedel.

Det kan annars vara svårt att få med sig grönländarna på en spontan kajaktur. De viker inte gärna från dagsrutinen, ljus betyder jaga, mörkt betyder sova.

Nästa sommar kommer Per själv att ordna paddlingsresor till Grönland med sitt företag Get out adventures. Kravet på de äventyrliga ålänningar som vill åka är främst att man ska ha goda paddlingserfarenheter. Man ska ha varit ute och kampat och bott i tält. Och givetvis får man inte vara känslig för att utföra sina behov i naturen.

–Vill man hinna se isbergen innan de försvinner är detta ett ypperligt sätt. Man påminns definitivt om den globala uppvärmningen när man ser de stora isbergen bryta loss i Diskobukten, säger Per Sidbäck.

Text: TANJA LÖNNQVIST och PER SIDBÄCK

Foto: PER SIDBÄCK

Ständigt hungriga. Grönländshundarnas ylande mötte alltid gänget när de kom iland, under sommarmånaderna får dom nästan ingen mat.

FREDAG

Äntligen

■ OBS DET HÄNDER

■ KRÖNIKA

■ PORTRÄTTET

■ SERIER

■ NÖJE

Sven
Karvonen,
26 år,
studerande

ÄNTLIGEN FREDAG TIPSAR

Tittar på: Ensamma hemma som går i repris på ZTV vardagar klockan 17. Serien om familjen Salinger är en av mina favoriter genom tiderna.

För övrigt... ser jag fram emot nästa veckas beachvolleyfest vid Östra utfarten. Hoppas på mycket folk och fint väder!

Malin Lundberg, nyhetsreporter.

Jag läser just nu... en ganska skön bok - **Elliot's Tibers** Woodstock - tre dagar som förändrade mitt liv. Om den judiske homosexuelle reklammannen som tog emot Woodstock-festivalen på sin familjs ägor. Otroligt tidsdokument.

För övrigt... hoppas jag verkligen att solen skiner i morgon när apatikerförbundet håller sensommarkongress i vår trädgård.

Katarina Gäddnäs, vikarierande kulturredaktör.

Läser... ingen bok just nu men försöker plöja igenom mina gamla Offside-magasin som ligger på hög.

För övrigt... är det min sista dag på jobbet i dag. Jag tackar Nya Åland, läsarna och alla man har träffat. Det här var nog sommaren som bara försvann.

Niklas E.W. Eriksson, nyhetsreporter.

Surfar på: Hemsidor man kan köpa möbler från. Har nyligen spontanköpt fyra 50-talsköksstolar som jag såg i Kanal 5:s Roomservice. Vet inte om de är bekväma.

För övrigt... ser jag fram emot 18 oktober då Åland United får sitt ligaguld.

Malin Tillström, nyhetschef.

KRÖNIKA

Vanlig som ett
munsår i februari?

En alldeles vanlig snubbe. Så brukar jag säga: ”Ja, du vet, jag är ju rätt vanlig. Bor i radhus med en liten flagga på. Betalar skatt och svär över det. Köpte nyss en eldriven häcksax på rea. Laddar hem film olagligt. Har början till rostangrepp på bakskärmarna på kombin. Kör lite handtralla ibland fast jag egentligen inte har lust. Haha, ja visst vettdu. Vanlig som ett munsår i februari.”

Nästan så det har gått lite prestige i det. När mina jobbkollegor på det Stora Förlaget berättar om mingelfester med kändisar eller semestrar på nån Riviera någonstans, då kontrar jag gärna med ett ”nåe, själv satt jag ju på en fuktig altan i Västerås och käkade kall korv och hade lite svidigt i magen från helgens folkölsrus. Jodå, såatt.”

Så läser jag i någon smart, trendspanande tidning, en sån där som har ”tentakler i skeendet” eller kanske ”en termometer i röven på tidsandan” att NU jävlar: nu är vanlighet plötsligt sådär superhett som **Samantha Fox** var på 80-talet och **Mel Gibson** decenniet efteråt.

Och så räknar tidningen upp alla tecken på vanlig vanlighet och jag nästan rodnar över hur Jävla Vanlig (och bra) jag är: enkla semestrar på köravstånd från hemmet, kläder från en outlet, ingen ekonomisk buffert... jag bockar av punkt efter punkt och klappar mig själv på axeln för att jag har varit smart nog att satsa på vanlighet lite före alla andra. Jag tänker skadeglatt på jobbkollegorna som nu måste styra om sina semestrar: ”Slutflamsat på Rivieran, nästa år får de satsa på regnklibbiga kalsonger och termoskaffe på Uddevalla camping om de vill hänga med”, tänker jag.

Och bäst som jag går omkring och stormtrivs med min egen förträffliga vanlighet (eller vanliga förträfflighet) så får vi besök i radhuset.

Det är Familjen Norrifrån som hälsar på med buller och bång. En älskvärd, hjälpsam, underbar familj med en mamma och en pappa och två drasuter till tonårssöner, och jag känner redan med en gång när de brakar in över tröskeln att helvete också, här kan det vara frågan om en helt ny nivå av vanlighet, en som är överlägsen min!

Mycket riktigt. Efter några kvällar i deras sällskap är min Svenssonfasad totalt demolerad. Jamenförfan—de äter ju KOKT POTATIS till varenda jädra måltid! De högaktar Beck och Morden i Midsomer. De SJUNGER MED när **Anders Lundin** bråker på i ”Engelska flottan har siktats vid Vinga”. De har med sig smörgåsar i plastpåse när de åker på biltur. Och när pappan i familjen en kväll plockar fram en brun, klibbig flaska efter ännu en potatismiddag (man bajsar ren stärkelse vid det här laget) och säger att ”nu ska vi väl ha oss en liten likör, det är ju ändå semester”, då vet jag att det är dags att sluta kokettera med min vanlighet—den är bara skit, bara fernissa.

Jag är möjligen vanlig, men i så fall en helt vanlig elitist som helst av allt skulle sitta i mitt bibliotek i en röckrock och dricka dyr single malt och förakta alla bonntölpar som dricker Fantagrogg och äter fel sorts chips.

Hade jag råd skulle jag. Så till slut, när jag får syn på gästernas samlade armada av färgglada Foppatofflor vid vår ytterdörr, då kommer tårarna.

”Efter några kvällar i deras sällskap är min Svenssonfasad totalt demolerad. Jamenförfan—de äter ju KOKT POTATIS till varenda jädra måltid!

Fred
Forsell

Woodstockfestivalen firar 40-årsjubileum i helgen.

Fixa din egen

Peace, love and understanding är helgens viktigaste slagord. Den gigantiska rockfestivalen Woodstock fyller 40 år och det ska firas!

I augusti 1969 samlades massor av människor på en farm utanför New York för att komma nära naturen och verka för fred och kärlek genom musik. Arrangörerna väntade sig 200.000 personer, men över 500.000 dök upp, utan att någon marknadsföring gjorts.

Vägarna runt festivalen fyllades med bilar, ungdomar och hippies som försökte ta sig till platsen. Arrangörerna gav upp tanken på att ta betalt och det blev en gratisfestival. Det var trångt, det regnade och det var lerigt, men publiken på Woodstock har ändå beskrivits som lugn och sansad, utan några bråkstakar.

Det är inte för sent att fixa en egen jättest, sommaren är lång. Hitta en öppen plats, sprid budskapet och dansa natten lång! Det här behöver du veta inför planerandet.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nryan.ax
tfn 528 463

Foto: JONAS EDSVIK

Alternativa droger
Avnjut lagliga och ofarliga essenser som rökelse och grönt te.

Mat
Ta med en bönsallad gjord på ekologiska grönsaker, och dela självklart med dig till dina medsystrar och bröder.

Attityd
Älska och acceptera alla. Praktisera icke-våld, vägra kommersialism och andas i harmoni med naturen.

Plats
Låna någon stor åker eller äng. Dit samåker ni självklart miljövänligt i en folkabuss.

Musik
Santana - Evil w
Creedence Clearwater
- Bad moon risin
Janis Joplin - Piece of
Jefferson airplane - Wh
Jimi Hendrix - Foxy
Thomas di Leva - Mir

KRÖNIKA / CAROLINE THÖRNROOS

Robinson in real life

När jag och N sätter oss i båten är vi redan sena. Kan bero på att moppen inte startade, vi glömde ensgångsgrillarna och inte hittade nyckeln till sjöboden men det låtsas vi inte om. Jag skyller på vädret när hon tittar på klockan och påpekar att vi börjar få bråttom. Vi är på väg ut till en holme för att sätta upp tältet där vi ska tillbringa helgen.

”Tar du loss då?” säger N som redan sitter i båten, med armarna vilandes på ratten, redan uttråkad av min solighet. Jag lossar akterfästet, tar på mig flytvästen och sätter mig i båten. Precis när vi har lämnat kajen stannar hon.

”Men du, var är tältet?”
”Tältet? Jahaa, tältet. Jag

vet inte jag trodde du skulle ta det?”
”Men jag trodde DU skulle ta det?”
Lite senare. Vi står med tältet i en sopsäck mellan oss på holmen. Ingen vet riktigt hur det ska upp men vi håller ut alla delar på marken. Visst fattas det rör som ska hålla upp det, och visst är det sönder på flera ställen och så klart finns det inget regnskydd, men det är i alla fall ett tält. Ett eget tält—och vi älskar det. Ja, ända tills vi hittar de oinbjudna gästerna därinne. Tre döda fågelungar. Fjäderlösa. Rosa, med stelnat slem. Det finns också spår i myggnätet vid dörren av ett fågelbo, en massa fågelspillning, dun, fjädrar och annat skit ända längst in i tältet.

Stadsfjollan N förklarar att hon från och med nu har ett äcklighetsavstånd till det där tältet på 10 meter.

Vi har alltså lämnat det civiliserade samhället Lappo för att leka Robinson på en holme över helgen. Det är jag, min trogna jaktkamrat J och stadsfjollan N som äntligen har fått upp andan ur vagnen och pallrat sig hit som ska överleva en HelHelg ensamma i Lappos farliga vildmarker. Men inte i sällskap med mumifierade fågelungar! Så vi ordnar ett nytt tält. I sällskap med J sätter vi snabbt upp det, tänder eld och börjar laga mat. J som har med sig sin cd-spelare sätter in en cd med Gamla Guldskorn och snart stämmer vi alla glatt i med ”I vårt eget... Blu havaaaj!”

Det skrålar lite och det finns en del toner som inte är helt klockrena men vad gör det? Elden har tagit sej och nu börjar alla bli hungriga. När grillspetten är någorlunda klara kastar vi oss över dem och slukar allt. Blodigt kött? Ja tack. Halvrå lök? Hit med det bara. Brända svampar? Mums! Och vad gör det att köttet är fullt med senor och fettklumpar? Det smakar himmelskt och det är nog det godast jag har ätit!

Senare i tältet på natten, jag försöker sova men N&J roar sig med annat.

01.20
”Du vet min kompis L? Ja alltså hon har bestämt sig för att börja odla rumpphår”
”Vad sa du, rumpor?”
”Nej, RUMPHÅR!”

flower power-fest!

Toalett

Ta med en potta eller gör behoven bakom en buske. 1969 räckte baja-majorna ingenstans.

Inspiration

På Youtube finns massor av roliga klipp från Woodstock 1969.

Kläder och accessoarer

Fläta ditt hår eller låt det hänga löst. En stor krullig mikrofonfrisyr är inte heller fel. Utsvängda jeans och batikfärgade skjortor är det som gäller om du inte vill gå naken. Annars är helnaket the way to go. På kinden kan du måla en färgglad blomma eller peace-tecken. Ta med en filt att sitta på, gärna fler eller en jättestor, glöm inte gemenskap och solidaritet!

Redo. Lise Kalén och William Johansson är redo för flower power-fest. Kläderna kan köpas på Emmaus.

ROCKY

HÄLGE

"Öhh jaha varför det då?"
"Jag vet inte, hon ville typ kunna fläta det"

Känner mej lite sugen på att tysta dem med vatten...
01.52

"När det är riktigt varmt så måste man dricka jättemycket vatten ju."

"Jo jag vet men när jag var till ett varmt ställe för någon vinter sen så drack vi så mycket så man pissade inte piss utan vatten. Det var inte gult, och det luktade inte piss så det måste ha varit rent vatten, man skulle ju ha kunnat dricka det."

"Va drack du ditt piss?!"
Kanske man skulle sova i båten...?

Nån gång efter 02.00
"Kan du säga skinka igen?"

"Skinka?"
"HAHAHAHAHA, de låter så roligt när du säger det!"

"Jaha men hur säger du det då? SCHÖÖÖNKA?!"

Kanske vattnet inte var en sån dum idé...?

Det blir en lång natt, men när gryningen nalkas har jag i alla fall sovit några timmar. Det enda som stör mej för tillfället är en fågel som låter "kååååii, kåååii" hela tiden. Nästan lika störande som J&N. Nog skulle det kännas skönt om eländet kunde hålla tyst. Allra bäst skulle det vara om de skulle va helt tyst, J&N kan sova i båten och jag ensam i ett stort tyst tält. Mitt önsketänkandet ringer klockan,

jag ska snart in på jobb. Men först ska jag plåga mina medöverlevare som fortfarande sover. Vattenflaskan står nära till hands.

Sven Karvonen, 26 år, studerande

Storstadsälskare kan tänka sig bli ålänning

För Sven Karvonen känns Åland som hemma. På stugan i Önningeby har han tillbringat alla somrar utom en, och trots han och familjen bytt adress flera gånger har sommarstället alltid varit konstant. –Åland betyder nog väldigt mycket, särskilt nu när jag inte bor i Åbo längre. Här finns barndomsminnen och jag har släktingar och min äldsta vän här, säger han.

Sven Karvonen är född och uppvuxen i Åbo. Där har han bott i hela sitt liv, förutom i tre år då familjen bodde i norska staden Bergen. Nu har Sven lämnat hemstaden för Stockholm, och där trivs han utmärkt.

–Jag flyttade dit i januari och håller på att lära mig att bo där, det tar ett tag att vänja sig. Stockholm är ju ändå så pass mycket större än andra nordiska städer. När man har bott i Åbo och på Åland känns Stockholm ganska stort. Många klagar på att det är för stort och opersonligt, men det tycker jag inte. Man kan hitta vad som helst i Stockholm, utbudet är så stort. För mig som är musikintresserad är det verkligen inspirerande att vara där.

Sven fascinerar av storstäder. Han berättar om en fyramånadersresa som han och flickvännen **Gina** gjorde till Sydamerika, och om hur de förälskade sig i den argentinska miljonstaden Buenos Aires.

–Vi skulle vara där i två och en halv vecka, men vi blev där i en månad. Det kändes som en trygg stad samtidigt som den hade den sydamerikanska mu-

siken, glöden och temperamentet. Det märktes att folket hade upplevt många kriser tillsammans, de ställde verkligen upp för varandra. Det var avslappnat och fritt där, men inget kaos.

För några år sedan skulle Sven aldrig ens tänkt tanken att någon gång flytta till pyttelilla Åland för att bo här på heltid. Idag när han ställs inför frågan är han inte lika säker.

–Nu när man blivit lite äldre och tänker lite mer på framtiden så ser man ju hur bra barn verkar må här. Så jag kan nog kanske tänka mig att bo här, men inte ännu. Nu ser jag fram emot att komma tillbaka till Stockholm i höst.

För tillfället studerar Sven till lägstadielärare, ett yrke som han från början inte alls hade tänkt söka sig till.

–Jag läste nationalekonomi vid Åbo Akademi. Det var nog intressant men jag märkte att det inte riktigt var min grej.

Istället bytte Sven inriktning. Att det blev lärarutbildningen berodde på att han vid sidan av studierna jobbade extra på en lågstadieskola.

–Framförallt tyckte jag att det var kul att arbeta på lågstadiet. Det kändes väldigt bra så jag nöjde mig med en kandidatexamen i nationalekonomi och sökte till lärarutbildningen.

Känns det som rätt val nu när du gått ett tag på utbildningen? –Ja. Men helt säker kan man väl aldrig vara.

Sven härstammar från en riktig akademikerfamilj. Pappa **Lauri Karvo-**

nen och mamma **Susan Sundback** är båda professorer vid Åbo Akademi och systern **Malin** har en juridikexamen från Lunds universitet i bagaget. Någon press från familjen att också ta en universitetsexamen har Sven dock inte känt.

–Det har nog påverkat mig mer indirekt, man tänker kanske mer i banorna att man ska söka till universitetet om man är från en familj där alla gått universitetsvägen. Men det är också vanligt att finlandssvenskar i Åbo söker sig till Åbo Akademi.

Sven säger att han jämfört med de andra i familjen har haft ganska svårt att sitta still i skolbänken.

–Som yngre var jag väldigt rastlös. Men nu går det ju bra.

Sven har istället alltid trivts bäst på handbollsplanen. I sexton år var idrotten Svens stora fritidsintresse och på senare år spelade han handboll på elitnivå. Träningar och matcher tog upp väldigt mycket tid.

–Vi tränade fyra gånger i veckan och när det var säsong hade vi match en till två gånger i veckan.

Nu har det gått två säsonger sedan Sven slutade spela.

–Det hade att göra med att mitt lag Åbo IFK gick i konkurs. Jag kan nog sakna handbollen ibland, men samtidigt är det hemskt skönt att ha lediga helger nu. Och att ha tid att ägna sig åt annat som att åka snowboard och resa.

Därmed inte sagt att Sven slutat träna.

–När jag slutade med handbollen var jag mest orolig för att jag inte skulle kunna hålla mig i samma form men jag tränar aktivt så det har gått bra. I Stockholm är det svårare eftersom man inte bor så nära sina kompisar men nu när jag är här på Åland är det lätt att träffa vänner och spela beachvolley till exempel. Och så har jag faktiskt börjat skejta lite igen, det var nog tio år sen senast.

Annars är det musik som är Svens stora intresse.

–Jag försöker fylla vardagarna med mycket musik. Jag laddar inte ner utan köper de skivor jag vill ha.

Är det ett principbeslut?

–Nja, men det är roligt att ha något att samla på. När jag är på Åland försöker jag gå till Ålands skivbörs en gång i veckan, det är ett trevligt ställe.

Vad är det för musik du gillar?

–Jag har nog en väldigt bred musiksmak, vad som helst går bara det är bra. Men om jag ska avgränsa mig så är jag väl inte så intresserad av hårdrock och punk.

Du har inga musikerdrömmar själv?

–Det skulle nog vara roligt. Jag tycker om att sjunga men det blir oftast med musikintresserade vänner när vi träffas eller på släktmiddagar. Min far är väldigt musikalisk, eller hela släkten egentligen. Det spelas och sjungs mycket på våra sammankomster. Och jag gjorde faktiskt karaokedebut nyligen, för en månad sedan på karaokebaren Taivas i Åbo.

Fakta/Sven Karvonen

Ålder: 26
Familj: Mamma **Susan**, pappa **Lauri**, storasyster **Malin** och flickvän **Gina**.
Bor: I Stockholm. Familjen har stuga i Jomala Önningeby.
Gör: studerar till lägstadielärare.
Bäst med Åland: Sommaren, åländsk radioreklam och att familjen finns här.
Sämst med Åland: Har inte upplevt något som jag tycker att är sämst, men får väl säga vintern då antar jag.

I två veckor till stannar Sven på Åland. Han sommarjobbar inom omsorgen men ska också försöka hinna med att gå på Alandia Jazz och möjligtvis också Paf Open. Och kanske hinner han också ge sig ut för att fiska tillsammans med sin pappa en gång till innan sommarvistelsen är slut.

–Jag fiskar fortfarande ganska mycket med pappa, han är en expert på att tillreda gädda. Det är lika roligt nu som när jag var liten, men de riktigt stora gäddorna får han alltid när han är ensam. Jag har inte klurat ut vad det är som jag gör fel.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

UBS

DET HÄNDER PÅ ÅLAND I HELGEN

FREDAG 14.8. ALANDIA JAZZ

■ ■ **St Görans kyrka, Mariehamn kl 17.00.** Bobo Stensson.
 ■ ■ **Alandica kl. 20.00.** Ma-lene Mortensen Quintet.
 ■ ■ **Alandica kl. 21.30.** Vladimir Shafranov Trio. Nordic trumpet battle - trumpetmöte mellan Jan Allan, Fredrik Erlandsson och Tero Saarti.
 ■ ■ **Alandica kl. 23.00.** Patrik Boman Seven Piece Machine, Jazz Corner (paus-jazz i foajén), Edvard Mattsson Quartet.
 ■ ■ **Parks bar kl. 22.30.** Sweet Emma And The Mood Swingers.

KULTURNATTEN

■ ■ **Ålands museum och konstmuseum.** 18.00-19.30. Tai Chi - prova på-tillfälle. 18.00-21.00. Barnaktiviteter. 18.00-22.00. Ålands konstförenings interaktiva konstverk av strumpor vid självstyrelsegården 18.00-24.00. Tävlingen "En skall bort". 18.30-20.00. Öppen scen: Kl. 18.30 klassisk sång med Anna Ahlström, Johnny Ahlström och Emanuele Ferrari. Kl. 19.00 Malin Söderlund och Markus Boman - klassisk sång och piano. Kl. 19.30. Helena Flöjt-Josefsson - gitarr och visa. 20.00-20.30. Fred Forsell talar om den sköna konsten att misslyckas. 21.00-21.30. Guidning av sommarutställningen Utpost, mellanland, brygga. 22.00-23.30. Ung musikscen. Kl. 22.00. Christoffer Isaksson - klassisk akustisk gitarr. Kl. 22.30. Jakob Sundström, Christoffer Isaksson - sång och gitarr. kl. 23.00. L'Amori - metal. ■ ■ **Emmaus, Köpmansgatan 11.** 18.00-18.30. Gården öppnas. 18.30-19.30. Öppen scen. 19.30-20.00. Pee-Gees, modern folkmusik. 20.00-20.45. Lasse Eriksson, underhållare från Österbotten. 20.45-21.00. Klagokören. 21.00-21.45. Modevisning. 21.25-22.30. Öppen scen. ■ ■ **Nordens institut, Köpmansg. 4.** 18.00. Gatukafé med ÅK 5C från Ytternäs skola. 18.00-20.30. Drop-in akvarell-målning för barn med Raina Clemes. Tema: landskap. ■ ■ **Stadsbiblioteket.** 18.00. Barnprogram med Brö-derna Krut. 18.00-21.00. Levande bibliotek - låna människor i stället för böcker. 18.00-21.00. Bildverkstad. Interaktiv konst för barn och vuxna. med Eva Maria Mansnerus och Gunilla Holmgren. 19.00. Camilla Heidenberg ensemble med Minna-Lisa Mattsson.

20.00-22.00. Öppen scen. Kl 20.00-20.25. Evelina Koskinen, fiol, och Christoffer Pörn, gitarr. Kl. 20.30-20.55. Jens Palmqvist, sång, och Ida Andersson, piano. Kl. 21.00-21.20. Celloduo Lydia och Francine Eriksson. Kl. 21.30. Åländska metalbandet Biomech.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag.** Soundway i nattklubben.
 ■ ■ **Dinos.** Trubaduren Nick Enis på uteserveringen kl. 21-24. och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.
 ■ ■ **Käringsund resort & conference.** DJ Hagge.
 ■ ■ **Prästö stugby 21.00.** Dans med Tobbes orkester.

RADIO

■ ■ **Ålands radio 10.00.** Som-marprataren Marianne Daniels-son, kulturintresserad kökarbo i exil.

RUNDVANDRING

■ ■ **Självstyrelsegården kl 10.00.** Rundvandring med information om självstyrelsen. Filmvisning.

TEATER

■ ■ **Kastelholm kl. 22.00.** Slottets förbannelse - en spökvandring.

LÖRDAG 15.8 ALANDIA JAZZ

■ ■ **Seagram, Föglö kl. 12.30.** Jazzbrunch med Red Beans & Rice Jazz Band.
 ■ ■ **St Görans kyrka, Mariehamn kl. 18.30.** Håvard Viik.
 ■ ■ **Alandica kl. 20.00.** Kl.20.00. Hanna Elmqvist Quintet. Kl.21.30. Paavo. Kl.23.00. Atomic. Pausmusik i foajén med Edward Mattsson Quartet ft. Mia Moisiso.
 ■ ■ **Parks Bar kl. 22.30.** Sweet Emma & The Mood Swingers.

BILCRUISING.

■ ■ **Mariehamns Bilmack (Teboil), östra utfarten kl 14.00.** Samling inför Petrolina Hotrodders sightseeing på Åland för hot rodders, custombilar med mera. Avfärd kl 15.30.

BJÖRKÖR

■ ■ **Björkörs naturreservat kl 12.00-16.00.** Kontakta Kaj Porko 04573613650.

KONSERT

■ ■ **Uncan, Mariehamn kl 18.00.** Grannlåt - 120 unga violinister från Sverige, Åland och Finland uppmärksammar ländernas gemensamma folkmusik-historia.

MARKNAD

■ ■ **Enebo kafé, Geta kl. 12.00-17.00.** Köp- och säljmarknad.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag.** Soundway i

nattklubben , Högtryck i restaurangen.

■ ■ **Dinos.** Trubaduren Nick Enis på uteserveringen kl. 21-24. och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.
 ■ ■ **Eckerö hotell & restaurang.** The Rockers spelar dans-musik kl. 20, Elvisshow med Ronald Karlsson kl. 23.30.
 ■ ■ **Godby hotell kl. 17.00.** Grillfest med dans till Dunderz.
 ■ ■ **Käringsund resort & conference.** Farthållarna.

TEATER

■ ■ **Hembygdsgården, Brändö kl. 19.30.** Brändö Hembygdsförenings revy "Kalla det vad du vill" visas sista gången.
 ■ ■ **Kastelholms slott kl. 22.00.** Slottets förbannelse - en spökvandring.

SÖNDAG 16.8. ALANDIA JAZZ

■ ■ **Alandica kl. 15.00.** Duke Ellington's Sacred Concert fram-förs av projektkören.ax.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag.** DJ Tony i nattklubben.

ÖPPET HUS

■ ■ **Kulturarvstugan, Geta Olofsnäs kl. 12.00-16.00.** Öppet för sista gången i sommar, med fotoutställning och kaffeservering.

MARKNAD

■ ■ **Hammarland Skarpnåtöv. 592 kl 11.00-15.00.** Antikmarknad och loppis, kafefepannsutställning.

VANDRING

■ ■ **St Mikaelsgården kl. 10.30.** Med anledning av Valdemar Nymans 105-årsdag firas gudstjänsten i det fria, med en livsvandring på Prästgårdsnäset. Samling vid St Mikaelsgården kl. 10.30. Livsvandringen börjar vid stranden kl. 11.00. Den sista stationen är kyrkan kl. 12.30. Texter av Valdemar Nyman, Katarina Gäddnäs-Karlsson med flera. Medverkande: Katarina Gäddnäs-Karlsson, Elisabeth Karlsson (flöjt), Erik Andersson (dikt) Benita Muukkonen och Barbro Andersson (nyckelharpa), Juanita Fagerholm-Urch och Michael Urch.

VISNINGSTRÄDGÅRD

■ ■ **Lemland Västerånga Norrgården kl 15.00-19.00.** Titte Törnroth visar sin trädgård för allmänheten.

MÅNDAG 17.8. NÖJE

■ ■ **Arkipelag.** DJ Tony i nattklubben.
 ■ ■ **Dinos.** Trubaduren Richard "Räven" Holmgren på uteserveringen kl. 21-24, och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.

SEVÄRT MARIEHAMN

■ ■ **Fotoklubben Obscuras lokal, Ålandsvägen 88.**
 ■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.** "Gott och blandat". Måningar i olja och akryl av Camilla Sakowski. Öppet måndag-fredag kl 12–17, lördag 10–14 fram till 22.8.
 ■ ■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.** Katja Syrjä: "Systema tinctura III". Visas t.o.m. den 19 augusti. Öppet vardagar kl 10–17, torsdagar 10-19, lördagar 11–14.

Redo för nästa Road Run. Petrolina Hotrodders ordnar cruising på lördag med start vid östra utfarten. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS.

■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**

"I en värld av människor och djur". Pia Vollstedt (grafik) och Valentina Kuprina (sidenmåleri). Fram till den 29.8. Öppet tisdag–fredag kl 11–17, tisdagar även 18–20, lördagar 11–14.
 ■ ■ **Köpmannamuseet Parkgatan.** Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13650.
 ■ ■ **Mariehamns galleriet, Mariepark Västerhamn.** "Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Huset är i skala 1:100 och ger en inblick i de gamla Mariehamn. Öppet t.o.m. 16 augusti dagligen kl 12–16.
 ■ ■ **Mariehamns stadsbibliotek.** Öppet måndag-fredag kl 10–20, lördagar 10–16.
 ■ ■ **Medimar, Torggatan 10.** Kamilla von Weissenberg-Nordberg visar akvareller och foton. Pågår till 31 augusti. Öppet måndag-torsdag kl 8–16, fredag 8–14.
 ■ ■ **Museifartyget Pommern.** 4-mastade fraktsegelfartyget Pommern är det enda fartyget av sitt slag som är bevarat i ursprungligt skick – i hela världen! Öppet augusti 9–17, september 10–16.
 ■ ■ **Nordens Institut på Åland, Köpmansg. 4.** Fotoutställning "Tillbaka till Peipussjön, Prichudie, Revisited, Ryska gammaltroende i Estland".
 ■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.** En levande marin miljö med båtbyggeri, smide och annat hantverk jämte museum och restaurang. Här finns hamn för traditionella skutor och träbåtar med 300 m kaj och det mesta i serviceväg. Sommarutställning "Åländskt skepps- och båtbyggeri" i Sjökvarterets museum. "Iakttagaren" akvareller av Susanne Ekman-Ahlroth. Pågår till 31 augusti. Öppet alla dagar t.o.m. 15 augusti kl 10–18. Resten av året, måndag–fredag kl 9–11.

■ ■ **Ålandsbanken Väster-näs.** Britta Landström och Margareta Eriksson ställer ut akvareller. Utställningen pågår hela augusti. Öppet vardagar kl 9.30–16.15.
 ■ ■ **Ålandstrafikens väntsal.** Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i. Öppet måndag-fredag kl 9–17.

■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12–16.
 ■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.** Utställningen "Farväl till seglen" uppmärksammar i ord, bild och föremål att det i år är 60 år sedan de sista lastbärande segelfartygen rundade Kap Horn. Kompletteras med svenska konstnärinnan Hilde Lütken-Bengtssons tavlor målade ombord på Passat under en resa från Sverige till Sydafrika år 1947. Pågår till 2 oktober. Öppet dagligen kl. 9-17 t.o.m. den 16.8 . Fr.o.m. 17.8 vardagar kl. 10-16 och helger kl. 12-16.
 ■ ■ **Ålands slöjd- och konsthantverk.** Storagatan 14.
 ■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.** "Utpost, mellanland och brygga". Utställningen handlar om Åland som en utpost, ett mellanland - först mellan Sverige och Ryssland, sedan mellan Finland och Sverige - och en brygga mellan dessa stater där kulturer och språk möts och identiteter kan sökas och formas från flera håll. Inbjudna skribenter och konstnärer tolkar fritt de tre begreppen. Pågår till 6 september. Öppet dagligen kl 10–17 i augusti. Från och med september: öppet tisdagar och torsdagar 10–20, onsdagar och fredagar 10–16, lördag-söndag kl 12–16. Måndagar stängt.

BRÄNDÖ

■ ■ **Biblioteket.** "Pippi på bibban". Merja Håkanssons pastellmålningar. Visas t.o.m. 31 augusti. Öppet måndagar kl 13–15 och 18.30–20.30, tisdagar 9-13, torsdagar 9-13 och 18.30-20.30.
 ■ ■ **Jurmo Sjöbodsmuseum.** På museet finns allt som behöves förr i tiden på ett skärgårdshemman för att klara sig året runt, främst vad gäller jakt och fiske. Öppet enligt överenskommelse tel 0400850739.
 ■ ■ **Ålandsbanken.** Merja Håkansson ställer ur akvareller. Bland motiven fåglar och även blomster inspirerade av det kinesiska akvarellmåleriet. Pågår till 31 augusti. Öppet måndag-fredag kl 9.30–16.15, lunch 12.00-13.00. Onsdagar stängt.

ECKERÖ

■ ■ **Käringsunds vilt safari.** Se vilda djur på nära håll. Rundturer. T.o.m. 15 augusti kl 12, 13, 14 och 15.
 ■ ■ **Labbas Hembygds- och Bankmuseum.** Kaptensgård med föremål från sjöfarten. Närmare information Eva Karlsson, tel 38507.
 ■ ■ **Post- och tullhuset.** "Crafts of Today". Hantverk från Åland, Åboland, Gotland och Bornholm. Pågår till 30 augusti. Öppet till 16 augusti dagligen kl 10–18.
 ■ ■ **Postens galleri.** Åländsk filateliutställning och fotoutställningen "Den silverskimrande träbåten" (till 12 augusti), barnens postkontor. Öppet till 7 september dagligen kl 9–16.
 ■ ■ **Postrotemuseet.** Ord och bild om postrotefärder-na över Ålands hav i forna tider. Öppet till 15 augusti dagligen kl 10–15.
 ■ ■ **Södra galleriet.** Öppet till 7 september dagligen kl 10–16.
 ■ ■ **Galleri café Lugn & Ro.** Öppet till 7 september dagligen kl 10–16.
 ■ ■ **Ålands jakt- och fiskemuseum.** Ett specialmuseum inom jakt och fiske, visar den åländska befolkningens jakt och fisketraditioner. Sommarutställning: "Kökar". Kökarkvinnor, ingående i Bildkonst-cirkeln ställer ut och säljer av sina oljemålningar med Kökarsmotiv. Pågår till 15 september. En utställning med bilder av den kända fågelmålaren Tom Björklund från Helsingfors. Öppet dagligen kl 10–17. Telefon 0405886716 eller 38299.

FINSTRÖM

■ ■ **Godby hotell.** Brita Gustafsson ställer ut.
 ■ ■ **Kalle Glads stuga, Pål-sböle.** Visas enligt överenskommelse. Ring Sören på telefon 42364 eller Marita på telefon 42401.
 ■ ■ **von Knorringmuseet.** Sommarens utställning "Kommunikation - från fornell till mobil, från brev till e-post" i von Knorringmuseet Visas på begäran fram till 15 september, tel 41470.

Fortsättning på nästa sida.

FÖGLÖ

■ ■ ■ **Föglö bibliotek.**
Akvareller av Sixten Jansson. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndagar kl 10–13 och kl 16–19, onsdagar 10–13 och torsdagar kl 18–21.
■ ■ ■ **Föglö Hummersö Galleri Berghäll.**
Tystnaden förbi - akvarellinstallation av Kjell Ekström. Bilder ur ett sjömansliv - modellbyggaren Viktor Andersson, ett hundra-årsminne. Batikkonstverk av Kerstin Wahlbeck. Målningar av Lembit Sarapuu. Fartygs- och båtmodeller av Håkan Lindberg. Loppis, antikvariat.
Öppet till 16 augusti, alla dagar kl 12–16.

■ ■ ■ **Väntsalen i Degerby.**
Sommarutställning med Maja Sundblom, Anny Eriksson, Margita Gustafsson och Erik Karlsson.
■ ■ ■ **Ålandsbanken.**
Hantverk, tennsmide, smycken m.m. av Ann Sundberg och tovade djur av Lisbeth Fellman. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndag-fredag kl 9.00–16.15.

GETA

■ ■ ■ **Dånö hembygdsmuseum.**
Lots- och fiskartorp från 1700-talet.
Öppet till enligt överenskommelse, tel. 04575958408, 49579 eller 49401.
■ ■ ■ **Geta bibliotek.**
Öppet tisdagar 13–17 och torsdagar 16–20.
■ ■ ■ **Linastugan i Finnö.**
Öppet tisdag-fredag kl 12.00–17.00 till slutet av augusti.

Därefter öppet enligt överenskommelse tel 49694 eller 040-7301499/Inga Snellman.
■ ■ ■ **Kulturarvsstugan, Olofsnäs.**
1800-tals torpstuga. Fotografier som visar midsommarfirandet i Geta.
Öppet till 16 augusti söndagar kl 12–16.
■ ■ ■ **Soltuna.**
Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst. Naturstigen, en vandringsled till Getagrottan, ca 5 km.
■ ■ ■ **Ålandsbanken.**
Fotoutställning "Anni, en Getas vardagshjälte."

HAMMARLAND

■ ■ ■ **Brandkårmuseet Mörbj.**
Här finns omkring 20 släckningsfordon samt annan släckningsutrustning från landskapet Åland. Den äldsta brandbilen är en A-Ford från 1926 och den modernaste en Volvo från 1969.
Öppet tisdag-lördag kl 12–18.
■ ■ ■ **Postad gårdsmuseum.**
Västergård är en museibyggnad från 1760-talet. Kläder, porslin och många andra inventarier härstammar från början av 1700-talet.
Öppet enligt önskemål, tel 04573613900
■ ■ ■ **Sålis batteriberg.**
Kan besökas när som helst.
■ ■ ■ **Hammarlands bibliotek.**
Öppet måndagar och torsdagar kl 17–20.30, tisdagar och onsdagar kl 10–13.30.

JOMALA

■ ■ ■ **Jomala bibliotek.**
Öppet måndag-torsdag kl

14–20.
■ ■ ■ **Kungsö batteriberg.**
Kan besökas när som helst.
■ ■ ■ **Kungsö Shellmuseum.**
"Nostalgimack" 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32760, eller 040-7068230.
■ ■ ■ **Siréns hembygdsmuseum Ringsböle.**
Öppet enligt överenskommelse per tel 31069.
■ ■ ■ **Önningebymuseet.**
Sista chansen att se "Acke och de andra" och "Möte med Joel". Utställningarna stänger i dag, fredagen den 14 augusti. Öppet kl 11–16. Därefter visas den egna konstsamlingen endast enligt överenskommelse, per tel. 33710 eller 0400967710.
■ ■ ■ **Sjöbloms emigrant- och torparmuseum, Önningeby.**
Utställning kring museet, torpare och emigration.
Öppet till och med 14 augusti söndag-fredag kl 11–16.
Annars enligt överenskommelse per telefon 0400967710.

KUMLINGE

■ ■ ■ **Museigården Hermas.**
Den sista helt bevarade gårdsgruppen av ålderdomlig karaktär i den åländska skärgården.
Öppet till 31 augusti måndag-fredag kl 11–17.

KÖKAR

■ ■ ■ **Kökar hembygdsmuseum.**
Bruksföremål, fotoutställning och båtmuseum.
Öppet till 15 augusti, alla dagar kl 12–17.
■ ■ ■ **Klosterkällaren, Fran-**

ciscuskapellet.
Fornlämningarna av ett medeltida franciskanerkloster på Hamnö är de mest spännande som finns i den åländska skärgården.
Öppet dagligen till 30 september.

LEMLAND

■ ■ ■ **Lemböte kapellruin.**
Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält. Kan besökas när som helst.
■ ■ ■ **Lemlands bibliotek.**
Öppet: tisdagar kl 9–13 och 18–21, onsdagar 9–15, torsdagar 9–13 och 18–21.
■ ■ ■ **Nåtö naturreservat.**
Naturstigen öppen alla dagar. Pågår till 6 december.
■ ■ ■ **Skeppargården Pellas.**
Ett redarhem från allmogeseglationens tid. Öppet som museum dagligen fram till 15.8 kl 11–16. Kaffeservering. Loppis. Konstutställningar på vinden: "Två kvinnor-Två åländska perspektiv" av Annette Gustafsson och Anna Segelman. Havs- och Kökarmotiv av John Wikström. Herzoginsagan av Stig Bergwall. Möjlighet att hyra Pellas och ladugården för fester, bröllop, dop mm. Ring för mer information och bokningar 04573134012.
■ ■ ■ **Visningsträdgård.**
Tittes trädgård i Lemland Vesterånga har öppet kl. 15-19 alla söndagar i augusti.

LUMPARLAND

■ ■ ■ **Lumparlands bibliotek.**
"Flyttfåglarna har kommit" av Guy Frisk. Pågår hela sommaren.

Öppet tisdagar kl 16–20 och onsdagar kl 14–15 och 16–20.

SALTVIK

■ ■ ■ **Saltviks bibliotek.**
Öppet måndag 8.30–14 och 17.30–20, tisdag och torsdag 17.30–20, onsdag 8.30–14.
■ ■ ■ **Göran Dahl/Ovanåker.**
Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48038/0400450004.
■ ■ ■ **Borgboda fornminnesområde med Idas stuga.**
Öppet alla dagar. Vandringsled genom området.

SOTTUNGA

■ ■ ■ **Gamla skolan.** Tavlur av Inga-Lisa Pettersson, Mariam Nordberg och Brita Gustavsson. Öppet enligt överenskommelse. Telefon: 55266/0408481940.

SUND

■ ■ ■ **Café/restaurang Furulundsgården, Bomarsund.**
Monica Palme har utställning av akvareller. Pågår hela sommaren.
■ ■ ■ **Prästö stugor och camping.**
Akvareller och pasteller av Anita Phil och Rea Aalto. Pågår hela sommaren.
■ ■ ■ **Sunds bibliotek.**
Blommotiv fotograferade av Matilda Mattsson, 12 år från Delvik. Pågår till 17 augusti.
Till minnet av Valny Hedberg visas en del av hennes böcker samt hennes folkdräkt.
Öppet måndag och torsdag kl 17.30–20.30, tisdag 10–16.
■ ■ ■ **Bomarsunds fästningsområde.**

Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.
■ ■ ■ **Bomarsundsmuseet Lotsstugan.**
Öppet juni och augusti måndag-fredag kl 10–16. Juli kl dagligen kl 10–16.
■ ■ ■ **Jan Karlsgården och Vita Björn.**
Öppet alla dagar kl 10–17.
■ ■ ■ **Kastelholms slott.**
Öppet alla dagar kl 10–18.
■ ■ ■ **Ålands fotografiska museum.**
En utställning över kamerans historia.
Öppet till 31 augusti tisdagar och söndagar kl 11–17, onsdagar kl 10–17.
Övriga tider enligt överenskommelse, tel 04570595967.

VÅRDÖ

■ ■ ■ **Anni Blomqvists författarhem & museum.**
Visas till 15 september mot förhandsbeställning. Ann-Gerd Steinby, tel 16338 eller 04573135833.
■ ■ ■ **Vårdö bibliotek.**
Öppet tisdag och torsdag kl 14–16.30 och 18–21.
■ ■ ■ **Strömsgården.** Karl Söderlunds tavlor. Minnesutställning.
■ ■ ■ **Ålands skolmuseum.**
År 1888 uppförde läraren Viktor Jansson från Vårdö den byggna där Ålands skolmuseum finns idag. Skolinventarierna är samlade från hela Åland men en del föremål härstammar från den gamla skolan.
Öppet enligt överenskommelse, tel 432120.

Nyhet!

1%

mjölk

Den nya Ålandsmjölken med bara 1% fetthalt finns till försäljning i din butik fr.o.m. vecka 34.

Ålandsmejeriet

freda
Forsell

ÅLANDSTIDNINGEN

Kommuner stöder minskad barnomsorg

Kommunförbundet stöder, med vissa förbehåll, förslaget till ny barnomsorgslag. Om lagen går igenom kommer vårdledigas rätt till barnomsorg att beskäras.

Som Nyan berättade i början av juli innehåller landskapsregeringens förslag till ny barnomsorgslag flera ändringar. Bland annat föreslås begränsad rätt till barnomsorg för barn under tre år med vårdlediga föräldrar. Idag har barnomsorgslagen tolkats så att det äldre barnet har rätt till halvtidplats i familjedagvård eller på daghem. När Ålands förvaltningsdomstol nyligen avgjorde ett besvär mot tolkningen blev beslutet att vårdlediga föräldrar ska ha rätt till heltidsplats för det äldre barnet om det är deras önskemål.

Mister rätten

Skulle det nya lagförslaget gå igenom får vårdlediga föräldrar behålla barnomsorgsplatsen för det äldre barnet—om det är under tre år—under två månader efter födseln av det nya barnet, inte längre. Rätt till halvtidsplats har barnet om det är tre år eller äldre. Nytt är också att fritidsverksamheten lagstadgas och omfattar samtliga barn i årskurs 1 och 2, något som idag är ett frivilligt åtagande för kommunerna. Därtill ska barn med särskilda behov i lag garanteras fritidshemsplats fram till det att dom har avslutat gymnasialstadiets yrkesträningsprogram. Andra ändringar i förslaget är lagstadgade möjligheter

Kommuner stöder ändringar. Förslaget till ny barnomsorgslag har varit ute på remiss. Kommunförbundet ger i ett utlåtande sitt stöd till de viktigaste ändringarna, bland annat den som begränsar rätten till barnomsorg för barn med tre år med vårdlediga föräldrar.

för kommunerna att ordna barnomsorg i gruppfamiljedaghem, krav på tillgång till specialbarnomsorg, och specialbarntädgårdslärare samt

rätt till avgiftsfritt skoluppskovsår. **Några påpekanden** Kommunförbundet ställer sig

bakom de viktigaste föreslagna ändringarna. Men man har också några förbehåll. Ett gäller fritidsanställda. Då inget krav om pedagogisk verksamhet ställs

inom fritidshemsverksamheten tycker Kommunförbundet att det skulle vara på sin plats att slopa kravet på att minst en tredjedel av personalen ska ha

minst treårig högskoleexamen med lämplig pedagogisk inriktning. **ANNIKA KULLMAN** annika.kullman@nyan.ax

Alfredo transporterade mjölk

En snipa med ett hårt liv bakom sig är nästa bidrag i Nyans sommartävling.

Nyans sommartävling Ålands vackraste båt pågår ännu hela augusti. Senaste bidraget är snipan Alfredo som byggdes 1956 av Alfred Åkerlund på Korsö Idviks i Brändö.

Hittat hem

– Efter ett hårt liv som bland annat mjölktransportör har den hittat hem till udden där den en gång byggdes, rap-

Alfredo. Den här snipan har en lång historia bakom sig. Foto: PRIVAT

porterar ägarna **Bengt och Eva Granholm.** Tycker du din båt är ännu vackrare? Ta en bil och skicka den antingen elektroniskt till redaktion@nyan.ax

eller per post till Nya Åland, Pb 21, 22 100 Mariehamn. Tänk på att hela båten skall synas från sidan. Märk kuvertet ”Vackraste båten”. (mt)

DET SÄJS ATT

MAN KÄNNER SIG VIKTIG DÅ MAN HAR GETT BLOD.

PROVA SJÄLV.

BLOD GIVNING
tisdag 18.8. och onsdag 19.8. kl 12–18, torsdag 20.8. kl 9–15
i Röda Kors gården, Västra Esplanadgatan 5, Mariehamn.
STRÄCK UT DIN HAND. Varje vardag behöver patienterna hjälp av mer än 1000 blodgivare. Ta ett officiellt finskt identitetsbevis med dig. Gratis infotelefon 0800 0 5801. Fästingbett medför 4 veckors karens. www.blodtjanst.fi

Röda Korset
Blodtjänst

paf open

Paf Party

Med Martin Stenmarck och Andreas Johnsson

Gratis konsert 21 augusti kl 23.30

Kvällen börjar kl 21.00 med Paf Charity Poker i Pafs speltält på festivalområdet med Ladies Night-duon Martin Stenmarck och Andreas Johnsson samt finländske tungviktsboxaren Robert Helenius.

LADIES NIGHT

Play among friends

18

Hos oss är du välkommen om du har fyllt 18 år.

paf.com

Johan Larsson

Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

Fantastiska nyheter!

ANNIKA SÖRENSTAM TVITTRAR EFTER
ATT GOLF BLIVIT EN NY OS-SPORT.

Ska vara tillbaka mot TamU

Som väntat är missar Niskala två matcher

FOTBOLL. Röntgenbilderna visade på en yttlig bristning i framlåret. Läkarens prognos säger fyra veckors rehabilitering. Mika Niskala är mest glad över att det rör sig om en lindrig skada.

–Jag anade något sådant här men det fanns ändå i bakhuvudet att det kunde vara värre, säger han. Men det blev som jag hoppades på och som jag trodde.

Vi pratar om ungefär en månads frånvaro för Mika Niskala. Det betyder att han definitivt är borta från IFK Mariehamns kommande två matcher för att sedan satsa på en comeback mot Tampere United den 12 september.

Beskedet fick Niskala sent i onsdags av IFK:s läkare **Erkki Venäläinen** efter en magnet-röntgen i Åbo.

–Enligt Erkki så brukar det normalt handla om fyra veckor. Men sedan är det inget som säger att det blir så i mitt fall. Det kan ta kortare tid och det kan ta längre tid, säger Niskala.

Tidigare i bakläret

Det rör sig alltså om en yttlig bristning högt upp i framlåret på vänster ben. Niskala har även tidigare besvärats av bristningar men då har det handlat om baksidan av läret.

–Det känns ändå lite likadant som förra året. Det handlar om samma tid på säsongen och det är lika lång tid som jag är borta.

Vad drar du för slutsats av det?

–Inte någon alls, det här är en ny skada, säger Niskala.

Skadan uppstod i söndags mot RoPS och Niskala tvingades utgå redan efter elva minuter. I den andra halvleken kom han ut till avbytarbåset i kryckor men idag kan han gå obehindrat och har redan påbörjat lite lätt cykelträning.

Viktig seger

Det kanske mest intressanta nu är hur IFK ska formera sitt mittfält mot MyPa och TPS. Den

som var på WHA i söndags såg ganska snabbt att det blev lite hönsgård i mitten när Niskala hoppade av.

–Det blir lätt rörigt när man ändrar tidigt i matchen och det blir några som får spela på ovana positioner. Vi råkade ut för något liknande när vi spelade mot TPS borta och **Paulus (Arajuuri)** knockades efter en halv minut–det drabbade hela laget, säger Niskala.

Enligt **Pekka Lyyski** är **Johan Carlsson** och **Marcus Olofsson** det mest naturliga alternativet på det centrala mittfältet men han öppnar även upp för **Dmytro Voloshyn** som är en väldigt duktig passningsspelare.

–Det gäller att fortsätta med ett disciplinerat försvarsspel och att hitta positionerna så att vi kan få tryck i anfallsspelet. Men vi har tydliga direktiv om hur vi ska spela, säger Niskala.

Hur kommer det gå på mittfältet nu när du är borta då?

–Äh, de sköter det nog bra där, säger han och skrattar.

Tillbaka mot TamU

Efter 18 omgångar har IFK bara fem poäng upp till HJK och TPS som toppar Tipsligan på 34 poäng. Just TPS kommer till WHA nästa omgång och nu på söndag är det tabelltian MyPa som väntar. Och en viss **Antti Kuismala**.

–De är skickliga men har varit lite upp och ner och man vet inte riktigt var man har dem. Hemma blev det 0–0 och de hade Kuismala i mål som räddade dem. Jag tycker vi var närmast en seger även om de hade någon chans i slutet.

Sedan väntar alltså även TPS den 22 augusti innan Tipsligan tar ett tre veckor långt uppehåll. För Niskala, däremot, väntar istället en och annan timme på träningscykeln innan han förhoppningsvis är tillbaka mot Tampere United i september.

Text och fot: **JOHAN LARSSON**
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Redan rehab. Mika Niskala tränade lite lätt med träningscykeln igår nere på WHA och så småningom blir det även rehabträning i vatten för hans del.

Arajuuri fick beröm efter landskamp

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamns mittback **Paulus Arajuuri** spelade hela matchen när U21-landslaget i onsdags fick med sig 0–0

borta mot Belgien. Efter matchen fick Arajuuri beröm av förbundskapten **Markku Kanerva** som sa att backlinjen, med Ara-

juuri i spetsen, stod för en riktigt bra insats.

Den 4 september startar EM-kvalet för U21 med match borta mot Holland. (jl)

LÄGET I LAGET

MyPa-IFK Mariehamn
Var: Saviniemi, Anjalankoski
När: Söndag, 16 augusti.
Tid: 18.30.

Trolig laguppställning: Gustav Långbacka-Alexandros Pappas, Kenneth Gustavsson, Paulus Arajuuri, Patrik Rikama-Tamás Gruborovics, Johan Carlsson, Marcus Olofsson, Ante Simunac-Arsim Gashi, Sasha Anttilainen.

Skador: Mika Niskala är borta fyra veckor på grund av en bristning i framlåret och det är osäkert med Mate Djuljo eftersom hans lårkaka var kraftigare än väntat. Wilhelm

Ingves ska vara i skick igen efter en smärtande nerv i knäet senast mot RoPS.

Dmytro Pronevych kan vara aktuell för en plats i truppen om allt vill sig väl:

–Han har försökt gå fullt den här veckan och hittills har inget dykt upp som hindrar honom från att fortsätta så. Men vi får se hur det blir och hur truppen i övrigt ser ut. Vi testar ännu en gång imorgon (läs idag) och är han helt frisk, kan gå fullt och rörelsemönstret ser bra ut så ska jag fundera på det. Kanske inte i startelvan men en liten öppning till truppen finns det, säger Pekka Lyyski.

Avstängningar: Inga. Däremot är Johan Carlsson tillbaka efter sin avstängning mot RoPS samtidigt som både Paulus Arajuuri och Tamás Gruborovics ligger på tre gula kort.

Form: Enligt Mika Niskala var söndagens seger mot RoPS väldigt betydelsefull och nu har IFK definitivt häng på topplagen. Kanske inte lika bra spel som i 0–0-matchen mot HJK men å andra sidan tre ytterst viktiga poäng.

MyPa blandar och ger men vann senast borta mot Lahti med 1-0. Men dessförinnan hade laget två raka förluster

mot TamU respektive Honka.

Utropstecken: Antti Kuismala! Ex-IFK:aren i MyPa:s mål var fantastisk när lagen spelade 0–0 på WHA tidigare i år och höll även nollan nu senast mot Lahti.

Pekka Lyyski om...

...**MyPa:** –MyPa har ändrat lite i sitt spel och tagit in de mest löpstarka spelarna på planen. De har fått ordning på spelet och gått tillbaka till 4-3-3–i alla fall enligt den senaste matchen mot Lahti där de fick med sig ett bra resultat och där det även spelmässigt fungerade det.

...**IFK:** –Vi måste nog göra ett bra jobb på söndag om vi ska ta med oss hem några poäng. Men å andra sidan måste vi ta med oss hem poäng för att hänga kvar och det är vår enda målsättning. Vi måste komma ihåg att det var vi som styrde och ställde senast vi spelade.

...mittfältet utan Niskala:

–Det mest naturliga är att spela med Johan Carlsson och Marcus Olofsson, är det inte det? De som säger att de inte kan spela boll borde komma hit till kansliet och titta på Atlético-matchen för då kunde de i alla fall spela. De är det mest naturliga valet. (jl)

Sjölund uttagen i EM-truppen

FOTBOLL. Visst blev det en plats i EM-truppen för Annica Sjölund. Truppen presenterades i går och Sjölund var ett av de 22 namnen på listan.

Finland inleder EM-slutspelet på hemmaplan mot Danmark den 23 augusti. Matchen spelas på Olympiastadion i Helsingfors och blir på många sätt den riktiga invigningsmatchen av årets EM.

För Annica Sjölund och Finland väntar sedan Ukraina och Holland i grupp A innan slutspelet tar fart. Och det finns stora chanser för Finland att ta sig vidare.

Först och främst går de två bästa lagen automatiskt vidare till kvartsfinal och därefter följer de två bästa treorna. Det betyder att endast fyra av de tolv lagen i EM får åka hem efter gruppspelet.

Nu senast mot Nordirland gjorde Annica Sjölund ett av Finlands fyra mål och tidigare i år gjorde hon även mål mot England i en träningslandskamp på Cypern. Totalt har hon gjort sex mål på 30 landskamper.

Hon leder den interna poängligan i AIK med sex mål och hon har spelat alla matcher utom en i Damallsvenskan 2009. För närvarande ligger hennes AIK på en åttondeplats.

EM spelas i Helsingfors, Lahtis, Tammerfors och Åbo. Finalen spelas i Helsingfors den 10 september.

Nyan har förgäves försökt nå Annica Sjölund via såväl hennes telefon som hennes e-post. Men utan framgång.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Fakta/Truppen

Målvakter: Minna Meriluoto (Hammarby), Tinja-Riikka Korpela (FC Honka), Petra Häkkinen (HJK).

Utespelare: Heini Tiilikainen (KMF, Kuopio), Petra Vaelma (Klepp Elite), Maija Saari (Umeå IK), Tiina Salmén (Amazon Grimstad), Tuija Hyryrnen (HJK), Miia Niemi (Amazon Grimstad), Sanna Valkonen (KIF Örebro), Anna-Kaisa Rantanen (Djurgården), Anne Mäkinen (AIK), Sanna Malaska (Amazon Grimstad), Jessica Julin (Stattena IF), Anna Westerlund (FC Honka), Susanna Lehtinen (KIF Örebro), Katri Nokso-Koivisto (WfL Wolfsburg), Annica Sjölund (AIK), Essi Sainio (AIK), Laura Österberg Kalmari (AIK), Linda Sällström (Djurgården), Sanna Talonen (KIF Örebro).

Daja på bänken mot Sverige

■**FOTBOLL.** Daniel Sjölund satt på bänken hela matchen när Finland i onsdags förlorade mot Sverige i en träningslandskamp. Matchen spelades på Råsunda i Stockholm och slutade 1–0 efter mål av **Johan Elmander** i den 42:a minuten.

För Finland väntar nu närmast VM-kval mot Azerbajdzjan på bortaplan den 5 september. (jl)

Recessionen har inte dämpat sökordsreklamen. Föreningen IAB Finland, som främjar marknadsföring på internet, säger att satsningarna på webb reklam under det andra kvartalet uppgick till nästan 35 miljoner euro

Mjukvarujätten Microsoft och Nokia skall göra en mobil version av Officepaketet som ska fungera i Nokias smartphone.
–Det här är egentligen bara början, och det vi presenterar i dag skrapar bara på ytan, säger **Kai Oistämö**, mobiltelefonchef på Nokia.

kampanj mot sport-homofobi

Kan trängas ut. Homofobi kan leda till att idrottare hamnar utanför gemenskapen, till exempel genom att de inte får spela. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

–**Jäkla bög, vad klanter du med, skriker en fotbollsknatte till sin kompis.**
Kampanjen Våga, som inleddes i Finland på onsdagen, påminner om att sådana skällsord som rungar på idrottsplanen kan skrämma bort en lovande idrottsman från hela planen.

Kampanjmakarna framhåller att homosexualitet framförallt inom lagsporterna alltjämt betraktas som osportsligt.
Tränaren **Anssi Leino** tror att skällsord med homosexuell anknytning i juniorlagen oftast används utom hörhåll för vuxna. Leino har lotsat 10–20-åriga ungdomar in i fotbollskarriären i tolv års tid.
Ord som hänvisar till homosexualitet slinker ur de unga i omklädningsrummet, i sam-

band med ett gräl eller bara för att retas.
–Det är lätt att kalla någon bög, fast man inte ens vet vad ordet betyder, säger Leino.
Juha Beurling vid Finlands idrott (FI) tror att ”bög” och ”homo” kan upplevas som effektiva termer då man vill mobba en ung människa vars identitet ännu inte är utvecklad.
–I allmänhet betyder orden i en viss åldersgrupps språkbruk bara en omanlig man, säger Beurling.
På kampanjens nätsida berättar 20-årige ishockeyspelaren **Mikko** om diskussionerna under lagets spelresor:
–Kompisarna har ofta förklarat att ”den jävla bögen kom för att knulla och göra närmanden”.
Sådant blir Mikko sårad av.
–Men sådan är ju jargongen

i de här kretsarna, konstaterar Mikko, som själv är homosexuell.
Tala om glåporden
Beurling erinrar om att en trevlig sporthobby också har en halvllvarlig, uppfostrande sida. Ibland är tränaren en större auktoritet än föräldrarna.
Om spelarnas språkbruk ser ut att överskrida gränserna, borde det inte vara svårt att diskutera saken.
–Man kan kalla samman spelarna för att allmänt diskutera hur man ska behandla varandra. Det kanske inte är så bra att säga att det gäller just bögorden, föreslår Beurling.
För det mesta är den som förses med öknamn med hänvisning till sexuell läggning en helt slumpmässigt

utvald lagkamrat eller motståndare.
Kan trängas ut
Om en verklig homofobi ligger i bakgrunden, kan en representant för en sexuell minoritet till och med trängas ut ur laget. Det gör man lätt till exempel genom att minska speltiden.
–I värsta fall deltar också tränaren i utskällningen, kallar själv sina spelare bögar.
Homofobi finns överallt, men kampanjmakarna tror att det kan vara svårast för dem som sysslar med lagsport att smälta att en spelkamrat är homosexuell.
Avsikten med kampanjen, som stöds av EU-kommissionen, Seta och FI, är att ruska om attityderna bland idrottarna och få så många som möjligt ut ur skåpet. (FNB)

Världen just nu

Katastrofsiffror för Sony Ericsson
■Den globala försäljningen av mobiltelefoner sjönk med sex procent under andra kvartalet i år jämfört med samma period 2008. För Sony Ericsson handlar det om katastrof - försäljningen sjönk med 41 procent, enligt analysföretaget Gartner.
Även om Nokia tappade i försäljning så var tillverkaren som vanligt ohotad etta under perioden med drygt 105 miljoner sålda telefoner vilket motsvarar 37 procent av marknaden. Både tvåan Samsung och trean LG ökade sin försäljning under kvartalet.
Det gjorde däremot inte Sony Ericsson som under andra kvartalet i år sålde 13,6 miljoner telefoner, ett tapp på 41 procent jämfört med samma period 2008. (FNB)

Rekord för sverigedemokraterna
■Sverigedemokraterna får 5,6 procent av väljarsympatierna i Aftonbladets nya mätning. Snittet i de senaste mätningarna från de åtta största mätbolagen ger partiet 3,7 procent.
Samarbetet mellan Aftonbladet och de båda bolagen United Minds/Cint, som inleddes i april i år, har kontinuerligt visat höga siffror för Sverigedemokraterna. I de fem mätningar som hittills gjorts får partiet ett snitt på 4,7 procent, med den senaste mätningen nu i augusti som högsta notering och 4,1 procent som den lägsta.
Den siffran skiljer sig kraftigt från det snitt som partiet får i de två senaste mätningar som gjorts av de åtta vanligaste mätföretagen. En sådan snittsiffra ger partiet 3,7 procent, eller 3,6 om United minds räknas bort.
Aftonbladet/United minds använder sig inte av sedvanliga statistiskt representativa urval när mätningarna görs. De tillfrågade har alltså inte valts slumpmässigt. I stället används så kallade webbpaneler, med på förhand rekryterade personer som stämmer med befolkningen som helhet när det gäller sådant som kön, ålder och hemort. Resultaten viktas (ändras) därefter utefter hur deltagarna röstade i förra valet. Sådana viktningar görs också vid traditionella undersökningar.
Mätningen i övrigt ger Socialdemokraterna, Moderaterna och Vänsterpartiet det största stödet, sammanlagt 46,8 procent, medan regeringspartierna tillsammans får 42,1 procent. Kristdemokraterna får 3,6 procent och skulle alltså hamna utanför riksdagen om siffran vore ett valresultat.
Sverigedemokraternas partiledare **Jimmie Åkesson** säger till Aftonbladet att partiet siktar ännu högre än resultatet i den här mätningen.
–Vårt mål är att hamna på sex, åtta procent och det här är ett steg på vägen, säger Åkesson till Aftonbladet. (FNB-TT)

Statsägda bolag gav 200.000 euro till partier

Helt eller delvis statsägda bolag finansierade politiska partier med över 200.000 euro inför och efter det senaste riksdagsvalet. Finanskoncernen Sampo stod för de största bidragen. Sampo stödde Samlingspartiet med hela 125000 euro.

Andra betydande partifinansierare var vägverket Destia som betalade ut 20.000 euro, vapentillverkaren Patria som satsade 19.000 euro och Itella som bidrog med 9.000–18.000 euro. Finlands industrinvestering stod för 7.200 euro och VR för 7.700. Outokumpu betalade ut 6.000 euro och Stora Enso och Rautaruukki 5.000 var.
Telia Sonera, Finnvera och statens rederibolag Fintaship gav mindre summor, högst några tusen euro, till partierna.
Flera bolag uppgav att de inte alls stöder partierna eller att deras bidrag består av några seminariebiljetter om året. Också de andra bolagens stöd bestod i regel av köp av biljetter till partiernas seminarier.
FNB frågade 31 centrala helt eller delvis statsägda bolag om de stött partierna un-

Statsstöd. FNB:s rundringning visar att flera statsägda bolag finansierade politiska partier under riksdagsvalet.

der perioden 2006–2007 inför riksdagsvalet eller efter det.
Destia ändrade sig
Till exempel Destia svarade FNB förra veckan att det inte stött Samlingspartiet med någon summa alls. På tisdagen ändrade bolaget sig och meddelade att det betalade 3.100 euro till Samlingspartiet, 11.600 euro till SDP och 5.300 euro till Centern. Bolagets tjänsteförrättande vd **Hannu Kilju** säger att det tidigare felaktiga svaret från Destia berodde på ett mänskligt misstag.
Också Telia Sonera uppgav förra veckan till FNB att det inte stött Samlingspartiet. På tisdagen uppgav bolaget att det köpt seminariebiljetter av partiet för 3.000 euro.

Destias styrelseordförande **Eeva-Liisa Virkkunen** sade på tisdagen att Destia i framtiden inte kommer att delta i partifinansieringen.
Minister **Jyrki Häkämies** (Saml), som ansvarar för regeringen ägarstyrning, sade på tisdagen till Yles morgon-TV att statsägda bolag borde sluta betala ut stöd till partierna.
Centern redogjorde
Centern uppgav sig ha fått 31.000 euro av statsägda bolag under åren 2006–2009.
År 2006 betalade statägda bolag 8.800 euro i seminarieavgifter till Centern eller partiets kandidater. År 2007 var summan 3.600, i fjol 14.700 euro och i år 3.900 euro. (FNB)

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Alkohol under graviditet ger barnet sämre sömn
Enligt en läkartidning kan barnet få sömnsvårigheter som åttaåring om mamman har druckit alkohol under graviditeten.

Att babyn är liten när den föds indikerar också sömnproblem, rapporterar Finlands läkartidning. Helsingfors universitet upptäckte i en undersökning att barn som utsatts för alkohol under graviditeten sov kortare nätter och hade sämre kvalitet på sömnen än andra barn.
Sömnsvårigheter är till exempel kopplade till övervikt, depressionssymptom samt problem med koncentration och överaktivitet.
Forskningen, som leddes av professor **Katri Räikkönen** på psykologiska institutionen, har publicerats i tidningen Sleep. De barn som deltog i undersökningen hade fötts som fullgångna.
Resultat från en tidigare finsk undersökning visade att en för kort nattsömn och sömnstörningar ökar impulsivitet och koncentrationssvårigheter. (FNB)

Nio miljarder människor om 40 år
■Om två år har antalet människor på jorden ökat till sju miljarder, uppger en rapport som publicerades på onsdagen. Enligt det amerikanska forskningsinstitutet Population Reference Bureau kommer jordens befolkning år 2050 att ha stigit till 9,4 miljarder. Den kraftigaste befolkningsökningen sker i utvecklingsländerna, där hälsovården förbättrats och dödligheten sjunkit. Enligt rapporten kommer befolkningsökningen främst att ske i Afrika och Asien. I Asien kommer det att bo 5,3 miljarder människor år 2050. Afrikas befolkning väntas öka åtminstone till det dubbla, det vill säga två miljarder.
I Latinamerika och Karibien förutspås befolkningen öka med en fjärdedel till 724 miljoner. USA:s befolkning väntas öka från 307 miljoner i dag till 439 miljoner år 2050.
I Europa kommer folkmängden däremot att sjunka på grund av den låga nativiteten. Europas befolkning år 2050 väntas vara kring 702 miljoner jämfört med 738 miljoner nu. Inte ens ökad immigration väntas vända den krympande befolkningstrenden. (FNB-DPA)

Nej till ambitiös miljöplan
■Parlamentet i Australien har förkastat en lovordad klimatlag som hade varit världens mest ambitiösa. Det är ett allvarligt bakslag för premiärminister **Kevin Rudd** och kan leda till förtida val.
Australien ska gå till val i slutet av 2010, men om senaten förkastar lagen en andra gång kan Rudd utlysa nyval. Klimatet väntas då bli ett huvudtema.
De konservativa ledamöterna, som är den största gruppen i senaten, röstade tillsammans med de gröna och oberoende mot lagförslaget om att minska koldioxidutsläppen. Lagförslaget omfattar bland annat handeln med koldioxidkvoter. Lagen skulle ha införts i juli 2010.
Trots att klimatlagen fick nej upprepade regeringen sitt löfte om att driva igenom den före FN:s klimatmöte i Köpenhamn i december i år.
De gröna röstade emot lagförslaget för att de vill ha strängare utsläppsmål, medan de konservativa inte är övertygade om att lagen behövs och vill skjuta upp den till efter mötet i Köpenhamn för att se vad andra länder gör.
Opinionsundersökningar visar att Rudd är mest populär av de australiska politikerna och att de flesta australier är för åtgärder för att bekämpa uppvärmningen av klimatet.
Rudd har lovat minska utsläppen med mellan fem och 25 procent från nivån år 2000 fram till 2020. Storleken beror på om en global överenskommelse för att ersätta Kyotoprotokollet nås.
Australien är världens största kolenexportör. Landets elproduktion är till 80 procent beroende av kol. (FNB–Ritzau–Reuters)

RESTAURANGER & CAFÉER

på Åland

Familjevänlig restaurang i Mariehamn

- Pizzor • Pasta • Homburgare
- Husmanskost • À la carte
- Wookmeny • Fullständiga rättigheter
- Uteservering

PIZZERIA Fantasia
Trobbergsgränd 9, tel 16 736

Café La Strada
restaurang & pizzeria

VÄLKOMMEN TILL CAFÉ LA STRADA
i Magazinhuset, Torggatan 6, tel 13 270

**Stor inglasad sommarveranda
och uteservering på gågatan**

- PIZZA/HAMBURGARE
- PASTA
- HUSMANSKOST
- À LA CARTE
- FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER
- GLASSKIOSK

Samling på terrassen!

Välkommen ut på terrassen. Här umgås man i avslappnade former. Solar, småpratar, beställer något svalt att dricka och något gott att äta från terrassmenyn. Skiner inte solen finns det alltid plats i restaurangen eller vid brasan.

Juni – augusti serveras vår terrassmeny varje dag kl 12-21.

HavsVidden
Hotel | Åland

+358 (0)18 49 408
www.havsvidden.com

Tallkällaren
i Degerby, Föglö

**Mat & Pajer
Öl & cider
Kaffe & bröd
Lösglass & annat gott**

fredag 18-00, lördag 16-00
söndag 14-20
Tel. 50 037

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ

mån-fre 9.00-21.00, lör-sön 11-21
Lunchbuffé mån-fre 10.30-14.00
Godby tfn 41 996

Minigolfbana • Glasskiosk

Även i Mariehamn, Ålandsv. 40 tel. 15 834
mån-fre 10.00-21.00, lör-sön 12.00-21.00
LUNCHBUFFÉ mån-fre 10.30-14.00

**Underbar utsikt,
god mat ...**

... PÅ GETABERGEN.
Ålands nordligaste och
högst belägna café och
restaurang med
fullständiga rättigheter.

Minigolf och
hantverksförsäljning

**ÖPPET
ALLA DAGAR
11-21**

SOLTUNA
restaurang & café
Getabergen
tel. 49 530

**Café
Lugn & Ro**

ÖPPET DAGLIGEN 10-18
Tel: 38420

ECKERÖ POST & TULLHUS

Stormskärs
konferens & vårdshus
på Simskåla

ÖPPET ALLA DAGAR 19/6-16/8
Boka gärna bord

LOGI i 6 dubbelrum, FRUKOST för
övernattande gäster, LUNCH mellan 13-16,
KAFFE med tillbehör, Å LA CARTE, efter kl 16
A-rättigheter, BESÖKSBRYGGA ca 1 km
Båttuffad till Stormskär-Väderskår
alla tisdagar i juli kl 18,
anmälningar senast kl 15 samma dag

**E-post:
stormskar@aland.net
www.stormskar.ax
Tel 47 560 el. 0400 783 086**

Välkomna önskar Lena & Mikael

Nu har vi mera öppet!

Måndag-fredag kl 10-18
lördag kl. 11-16

Välkomna!

Bagarstugan
1866
Café & Vin

Ekonomiegatan 2, tel 19880

**RESTAURANG
& TERRASS
ARKIPELAG**

- LUNCHBUFFÉ 9,50€
kl 11.00-14.30
- PETIT MENU
från kl. 12.00
- À LA CARTE
från kl. 18.00

VARMT
VÄLKOMMEN!

ARKIPELAG

Strandgatan 31
Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

GODBY HOTELL
hotell • restaurang • café • pub

Lunch
Vardagar kl. 11-14

À la carte
Alla dagar från kl. 16

Café
Alla dagar kl. 11-18

Pub
Alla dagar från kl. 16

Välkomna!

Engelsgränd 2. 22410, Godby
Tel. +358 -18 41170
www.godbyhotell.ax

Kom och ät gott
- du behöver inte ångra nått!

**Alis
Kebab**

Tis-Sön
15-24
Måndag
STÄNGT

Västra Utfarten
Tel: 17 330 Mobil: 040 719 59 69

Mariehamns only

Organic Café

& Ålands godaste coffee 10-17

Hos oss kan du fika med gott samvete! We are the place
where you can eat & drink with a good conscience.
You find us in Spökavärdet, on the east side of Mariehamn.
tel: 018 21735
www.cafebonan.ax

café Bonan

Bara Bodegan

Ålands västligaste café i en idyllisk naturhamn!

Här finns sött & salt, smått & gott, öl & vin,
kaffe & thé, i en miljö värd att se
marina i gammal fiskarmljö

KÄRINGSUNDS GÄSTHAMN

Välkomna hälsar Anette och Karsten Tel 018-38 530

**Restaurang
Glada Laxen**
Ät gott - var gott - må gott

ÖPPET:
alla dagar 14-21
t.o.m. 30/8

Boka gärna!
Övriga tider enl.
överenskommelse.

Tfn 55 304, 0400 721 221 • www.gladalaxen.com

- Övernattning
- Fullständiga rättigheter
- Erkänt god mat som gör
dina smaklökar lyriska

Personalen hälsar dig hjärtligt välkommen till Bärö
– Skärgårdsidyllen mitt i stråket.

bar • restaurang • café • brasserie

Härlig uteservering med perfekt läge mitt i sta'n
vid Gågatan. Fullständiga rättigheter.

ÖPPET ALLA DAGAR

Nikolaj
CAFÉ & BRASSERIE

Sittkoffs Galleria Torgg. 13, tel 22 560

VÄLKOMNA
till ett mysigt café
på Norragatan
i Mariehamn!

Vi serverar:

- Ålandspannkaka
- Sallader
- Pajer
- Smörgåsar
- Italiensk glass

**Kaffestugan
Svarta Katten**
Norragatan 11
tel. 22 000

öppet: vard. 10-17/18
lörd. 11-16, sönd. stängt

Vi gör även smörgåstårter
mot beställning!

nyan.ax

SÄLJES

Tomter och lägenheter till salu

på nytt bostadsområde
i Jomala Björnsby

info@bjorkslingan.ax tel: 04573432120
tel.tid: mån-fre 18-21 lör 9-18

www.bjorkslingan.ax

LEDIGA PLATSER

Projekt Scandinavian Islands söker en

Projektmedarbetare

Dina huvudsakliga arbetsuppgifter är att ta fram produkter i samarbete med befintliga turistföretagare, arbeta med projektets webbportal samt bistå i marknadsföringsaktiviteter och övrigt projektarbete. Arbetspråken är svenska och engelska. Din huvudsakliga arbetsplats är Ålands Turistförbund, Storagatan 8, Mariehamn.

Anställningstiden är tidsbegränsad från september 2009 – maj/juni 2012 med tillträde omgående.

Närmare information lämnas av Annica Grönlund per tel 040-728 33 30, annica.gronlund@visitaland.com eller Jana Lemberg per tel 0400-64 12 74, jana.lemberg@visitaland.com.

Ansökan med löneanspråk skall vara Ålands Turistförbund tillhanda senast fredag den 28 augusti 2009.

Projekt Scandinavian Islands är ett internationellt marknadsföringsprojekt för Stockholms, Ålands och Åbolands skärgårdar. Projektet bedrivs i samarbete mellan Haninge kommun, Skärgårdsstiftelsen, Ålands Turistförbund och Turku Touring. Projektet är EU-finansierat.

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

ÅLAND

LEDIGA PLATSER

Alandia-Bolagen är en åländsk försäkringsgrupp som är specialiserad på sjö- och marinförsäkringar. Marknadsområdet är främst Östersjön med fokus på Sverige, Finland och Åland. Verksamhet bedrivs vid huvudkontoret i Mariehamn samt i Stockholm, Göteborg och Helsingfors. För mer information om Alandia-Bolagen se www.alandia.com

Vår nuvarande avdelningschef lämnar oss för andra uppdrag, därför söker vi nu en

AVDELNINGSCHEF

med ansvar för Alandia Båtförsäkring

Under varumärket Alandia Båtförsäkring bedriver Alandia-Bolagen framgångsrik verksamhet inom fritidsbåtförsäkring i Sverige och Finland samt på Åland och i Medelhavet. Vi har i dag 17 000 kunder och är marknadsledande på Åland och ledande aktör på den svenska marknaden inom vårt segment. Verksamheten, som också är på stark frammarsch i Finland, omsätter 10 miljoner euro.

Som avdelningschef ansvarar du för ledningen och utvecklingen av Alandia Båtförsäkring. Du rapporterar till Alandia-Bolagens VD och fungerar som förman för avdelningens marknadschefer.

Vi förutsätter att du har gedigna ledarerfarenheter, är resultatorienterad och kan leda en säljorganisation. Du har ett utpräglat intresse för affärsutveckling och erfarenhet av etablering på nya marknader.

Vi värdesätter arbetserfarenhet från försäkringsbranschen och ett naturligt intresse för fritidsbåtar och båtliv. Vårt koncernspråk är svenska, goda kunskaper i engelska och finska är meriterande.

Vi erbjuder en ledande befattning och konkurrenskraftiga anställningsvillkor inom en stabil och expansiv försäkringsgrupp. Resor är en naturlig del av arbetet.

Vi vill ha din ansökan med CV och löneanspråk **senast den 31 augusti 2009** per e-post till rekrytering@alandia.com eller under adress Alandia-Bolagen, "Alandia Båtförsäkring", PB 121, AX-22101 Mariehamn. Ytterligare information om tjänsten lämnas av VD Leif Nordlund eller personalchef Anne-Christine Silander, telefon 018 29000.

Inga uppsägningar trots förlust av visitaland.com

–Det är ett tungt avbräck för företaget men vi har inga planer på uppsägningar i nuläget.

Det säger vd Bengt Johansson på Strax online, som inte fick förnyat kontrakt gällande skötsel av visitaland.com.

Avtalet, värt 6,5 miljoner svenska kronor, övertas av en svensk leverantör.

ÖVRIGT

Vi har sökt nya
HEM EN LÅNGE TID....

Miso, 6 år, kastrerad,
snäll, lugn & gosig

Tovan, vuxen hane, svanslös,
lugn & snäll

Bosse, 10 år, kastrerad,
snäll & social

Gunnar, 4 mån, busig
och lekfull

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net

JOURTELEFONEN
0457 3424 850
vardagar 19-21, samt helger 10-13

Nya Åland

Ålands officiella ansikte utåt, Ålands turistförbunds portal visitaland.com, ska genomgå en ansiktslyftning. Bakom projektet står it-företaget Exor och pr-byrå Södra tornet kommunikation.

Det betyder att åländska Strax online, som tidigare hade kontraktet, blir av med uppdraget vid årsskiftet.

–Vi måste se om vår verksamhet, för det här är en stor förändring för oss som företag, säger Bengt Johansson som är vd på Strax online.

Är det aktuellt med uppsägningar?

–Vi har inga sådana planer i nuläget, men vi har inte tagit några beslut än.

Breda verksamheten

Södra tornet och Exor ska lansera den nya portalen 1 januari 2010 och innehållet ska sedan utvecklas fram till december 2012.

Besöksnäringen är avgörande eftersom 1,8 miljoner resenärer besöker öriket varje år och syftet med satsningen är att flera ska upptäcka Åland och dess möjligheter.

Strax online satsar nu på att jobba hårt för att göra de resterande webbkunderna nöjda.

–Vi ska bredda vår verksamhet och lägga lite extra krut på webbportalen aland.com, säger Johansson.

Vårt miljoner kronor

Bengt Johansson meddelar att företaget har en hel del andra uppdrag som man nu måste koncentrera sig på, men att

Leverantörbytte. Åländska Strax online levererar från och med årsskiftet inte längre material till visitaland.com, det gör istället ett svenskbaserat företag.

det givetvis var jobbigt att förlora visitaland.com.

–Det har varit ett roligt uppdrag och det är ett tungt avbräck för företaget, säger han.

Ålands turistförbund uppger att avtalet med de två företagen Södra tornet och Exor är värt 6,5 miljoner kronor (cirka 620.000 euro). Jonas Pertoft på Södra tornet kommunikation menar att det handlar om att använda alla metoder man kan för att locka besökare till visitaland.com.

–Vi har förmågan att tänka som målgruppen och ha ett utåtrikt perspektiv där vårt uppdrag är mer än bara webbdesign. Det gäller att överraska med ett spännande innehåll som leder besökaren hela vägen fram till det att hon kliver i land på öarna, säger han till Resumé.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

LEDIGA PLATSER

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Vi är ett åländskt skadeförsäkringsbolag med 22 miljoner euro i premieinkomst och 45 anställda. Vi finns på Köpmansgatan 6 i Mariehamn och heter Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, men i dagligt tal kallas vi helt enkelt för "Ömsen".

Eftersom Elin kommer att börja studera behöver vi nu en ny duktig

FÖRSÄLJARE

Som försäljare är du en del av vår kundtjänst där huvuduppgiften blir att erbjuda hem- och fordonsförsäkringar för privatpersoner. Vi vill därför att du är ambitiös och effektiv och att du har en lämplig utbildning som grund. Vi sätter stort värde på din förmåga att bemöta människor på ett bra sätt och att du kan samarbeta, men också att du kan fatta egna beslut.

Arbetet präglas av täta kundkontakter. Produkterna och marknaden ändras hela tiden, vilket ställer stora krav på oss som leverantör av försäkringar. Vi erbjuder dig därför ett utmanande, varierande och ansvarsfullt arbete som försäljare, med viss produktutveckling i arbetsuppgifterna. Du kommer att få jobba i en positiv arbetsmiljö där det är "högt till tak" och lätt att komma in i gemenskapen.

Det är frågan om en ordinarie tjänst – efter sedvanlig provtid. Vi vill att du börjar jobba hos oss så snart som möjligt och vi vill ha din ansökan senast 28.9.2009 per mejl till stefan.boman@omsen.ax eller per post till Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, Köpmansgatan 6, 22100 Mariehamn. Märk kuvertet "Försäljare". Mera information om tjänsten kan du få av Stefan Boman, telefon 27620.

Ålands turistförbunds vd Annica Jansson.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Strax online's vd Bengt Johansson tycker att det är ett avbräck att tappa visitaland.com men samtidigt har man många andra uppdrag att ta hand om.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Skolor kan få digitala uppslagsverk

■På sitt nästa möte ska stadsstyrelsen ta ställning till om skolorna i Mariehamn bör testa Nationalencyklopedins digitala uppslagsverk under hösten. Till följd av en motion från stadsfullmäktigeledamot Pamela Sjö Dahl (Lib) har skolbibliotekarie Ann-Marie Asplund utrett vilka digitala uppslagsverk som kan lämpa sig för skolbruk och det visar sig att det mest heltäckande är Nationalencyklopedin.

Ett abonnemang skulle för grundskolornas del kosta ungefär 2.235 euro per år. Stadsstyrelsen behandlar motionen på torsdag. (ml)

■Skärgårdens IT-service heter ett företag inom data-branschen registrerat av Sven Sjöblom på Brändö.

www.alandia.com

TV-programmet

7.00 Rapport [36240]
7.07 Regionalt [204348882]
7.28–10.30 Go-morron Sverige [331641725]
13.00 Rapport [78269]
13.05 Friidrottskväll (R) [483085]
13.35 AnneMat (R) [853820]
Även i6/8.
14.05–14.35 100 procent bonde (R) [841085] Även i6/8.
15.20 Kommer du ihåg Frank? (R) [4654733]
16.20 1800-talet ut-och-in [537795]
Även i8/8.
17.00 Rapport [55795]
17.05 Gomorron Sverige [637288]
17.55 Packat & klart sommar (R) [75530]
18.25 Öringfiske jorden runt (R) [63795]
18.55 Blomsterspråk (R) [3751627]
19.00 Rapport [83356]
19.10 Regionala nyheter [7299269]
19.15 Strömsö [8489714]
19.55 Jakten på sanningen [3071004]
20.30 Rapport [66627]
20.50 Regionala nyheter [1996820]
21.00 Pistvakt (R) [135]
Svensk komediserie. Även i5/8, i8/8.
21.30 Sjukan (R) [356]
Svensk komediserie. Även i5/8, i8/8.
22.00 Friidrott: VM i Berlin [269]
I morgon börjar friidrotts-VM i Berlin, Tyskland, och SVT Sport direktsänder ca 30 timmar därifrån. Programledare: André Pops.
22.30 Charlies änglar – utan hämningar [1439882]
FILM Amerikansk action från 2003. I-rollerna: Cameron Diaz, Drew Barrymore, Lucy Liu. Regi: McG.
0.15 Stressad, rädd och förbannad (R) [14931]
0.45 Född igår [4078950]
FILM Amerikanskt drama från 1950. I-rollerna: Judy Holliday, Broderick Crawford.
2.25–10.05 SVT24 [96458955]

17.20 Dom kallar oss artister (R) [27725]
Även i5/8.
17.50 Ritualer (R) [1540820]
18.40 Nyhetstecken [2586375]
18.50 Utiset [2577627]
19.00 Darwins laddade idé (R) [70153]
Vetenskapsserie från 2008. Del 2 av 3. Darwinismen och människan.
19.50 Svart på vitt (R) [8119511]
19.55 Oddasat [8118882]
Samiskspråkiga nyheter.
20.00 Möten på Manhattan [2356]
Finlandssvenskt konstnärsporträtt. Kim Simonsson hämtar inspiration från populärkultur, som t ex japansk manga, och hans verk har jämförts med Jeff Koons. Även i5/8, i8/8.
20.30 Ödlejägarna [19207]
Norskt naturvetenskapsprogram från 2006. Urtidens havsbotten är i våra dagar höga fjäll på Svalbard. Även i5/8.
20.55 Lunnefåglar på Runde (R) [8154356]
Norskt reportage från 2005.
21.00 Krigsfotografer [51066]
K special. BBC-dokumentär från 2008. Om en krigsbild kan vara värd tusen ord, vad är då fotografens liv värt? Även i6/8.
21.55 Svart på vitt (R) [3334733]
Olle Häger och Hans Villius berättar historien kring ett fotografi, Kriget som gick igen.
22.00 Aktuellt [72714]
22.25 Regionala nyheter [3924288]
22.30 Engelska trädgårdar [4191]
Brittisk trädgårdsserie. Del 8 av 8. I England öppnar varje år många trädgårdsodlare upp sina trädgårdar för allmänheten. Även i6/8, i7/8.
23.00 Sportnytt [79288]
23.15 Regionala nyheter [3288608]
23.25 Rapport [2472849]
23.30 En flicka i två delar [7394849]
FILM Franskt drama från 2007. I rollerna: Ludivine Sagnier, Benoît Magimel.
1.20 Murphy Brown [5151757]
Även i5/8.
1.45 Sugar rush (R) [6106370]
2.10–2.40 Svenska dialektmysterier (R) [6124863]
Även i6/8.

7.30 Montel Williams show [2858207]
8.25 Just shoot me [4579530]
8.55–9.50 Top model 3 (R) [1324135]
10.40 Rachael Ray [2991269]
11.30 Våra bästa år [1886838]
12.20 Sjukhuset [677172]
12.50 Sjukhuset [591397]
13.20 Project runway (R) [159511]
14.15 Oprah Winfrey show [828004]
15.10 Extreme home makeover [5926443]
16.05 The Tyra Banks show [9570269]
17.00 Top model 3 [441068]
18.00 Project runway [841004]
19.00 Bones [114578]
Amerikansk kriminalserie från 2006. Del i8 av 21. Brennan och Angela besöker Brennans mors gravsten.
20.00 How I met your mother (R) [899581]
Amerikansk komediserie.
20.30 Scrubs [249022]
Amerikansk komediserie från 2005. Del i6 av 24. JD ser över sina arbetsrutiner för att kunna umgås med Turk trots att Turk helst vill vara ensam.
21.00 Scorpion king [9827563]
FILM Amerikanskt actionäventyr från 2002. För länge, länge sedan, före pyramidernas tid, använde den onde kung Memnon sin siare Cassandras psykiska krafter för att se in i framtiden. I rollerna: Dwayne Johnson, Steven Brand, Michael Clarke Duncan. Regi: Chuck Russell.
22.50 My name is Earl [8929443]
Amerikansk komediserie från 2008. Del 90. Nästa punkt på Earls lista, som har att göra med en galen häxa, slår slint.
23.20 My name is Earl [8948578]
23.50 Burn notice [524801]
0.45 Falling down [9324844]
FILM Amerikansk action från 1993. I-rollerna: Michael Douglas, Robert Duvall.
2.45 Trauma [6648979]
FILM Brittisk thriller från 2004. I rollerna: Colin Firth, Naomie Harris.
4.20–5.50 Gudarna måste vara tokiga 2 [5046825]
FILM Botswansk komedi från 1989. I-rollerna: N!xau, Eiros.

6.20 Nigella (R) [9745288]
6.50 Nyhetsmorgon [40913172]
10.55 Doctors [9808511]
11.50 Tillbaka till Aidensfield [1119424]
12.55 Antikdeckarna [2603795]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [410743]
15.35 En orangutangs dagbok (R) [3579882]
16.05 Female hoarders (R) [743530]
17.05 That ‘70s show (R) [500511]
17.35 That ‘70s show (R) [775849]
18.10 Polisstyrkan [171849]
Australisk dokumentärserie.
18.50 Trav: Dagens flex [542153]
19.05 Friidrotts-VM – magasin [3080545]
Från friidrotts-VM i Berlin. Svenskt sportprogram från 2009.
19.20 Keno [7671269]
19.25 Friidrotts-VM – magasin, forts [695998]
Från friidrotts-VM i Berlin. Svenskt sportprogram från 2009.
19.45 Väderkanalen [961578]
20.00 Nyheterna [451066]
20.10 Ekonominyheterna [1355627]
20.15 Lokala nyheter [1347608]
20.20 Lokalt väder [1379207]
20.25 Vädret [1369820]
20.30 Två ägg i höglacket (R) [3733424]
Svensk fars från 2005. Det har gått ett år sedan bröderna Nilsson delade sin divershandel mellan sig. Lillebror Ingmar har satsat på konferens och underhållning.
23.00 Nyheterna, Sporten och vädret [537085]
23.25 Säsongstart: Tyst vittne [3956375]
Del i av 6. Leo blir gripen för rattonykterhet.
1.35 Man who cried [6306863]
FILM Brittiskt romantiskt drama från 2000. Året är 1927. I rollerna: Christina Ricci, Oleg Yankovsky, Claudia Lander-Duke. Regi: Sally Potter.
3.35–6.00 Tjejligan [55301592]
FILM Amerikansk drama-komedi från 1992. Andra världskriget pågår för fullt och alla amerikanska arbetsföra män har fått rycka ut i kriget. I rollerna: Tom Hanks, Geena Davis, Madonna. Regi: Penny Marshall.

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget
God morgon tillsammans med Petski, Magnus och Carina.
16.10 Tintin: Koks i lasten 1/2
Animerad serie.
16.37 Hill street blues (R)
Tanks i antågande...
17.25 TV-nytt
17.30 Obs
18.00 Brandman Sam
18.10 Lisa
18.16 Pilgiftsgrodor
18.25 Kasper
18.30 Livet enligt Rosa
En samnordisk produktion. Del 10 av 12. Rosa har äntligen en riktig pojkvän. Men hur mycket måste man förändras själv för att relationen skall fungera?
19.00 Mötet
Åtta kända svenska kulturpersonligheter möter den person som påverkat deras liv. Författaren Susanna Alakoski har valt att träffa litteraturprofessorn och feministiska aktivisten Ebba Witt-Brattström.
19.30 TV-nytt
19.55 Arkivpärlor
”Mänskorna kring sjön” från 1964, en film om livet i Terjärv. Producent Martin Rehnberg. Christine Saarukka intervjuar medverkande.
20.30 Vädrets makter
Svenskt klimatprogram. Konsumtionens livsstil. I Sverige handlas det för i o69 400 miljarder svenska kronor per år. Tyvärr betyder varje spenderad krona koldioxidutsläpp, och vi börjar stöta i det ekologiska taket med vår slösande livsstil.
21.00 Brottet
Dansk kriminalserie från 2007. Del 10 av 20. Vem mördade Nanna Birk Larsen?
22.00 TV-nytt
22.10 Dok: Fader vår
Dokumentär i programhelheten Toinen Suomi (Ett annat Finland) om regissörens förhållande till sin far, som har alkoholproblem. Regi: Anne Laurila, 2006.
23.05–23.49 Ögonaböj
Tittarnas favorit med bl a Stan Saanila, André Wickström, Heli Roiha och Thomas Perret.

ÅLANDSKANALEN
Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Sommar-tv med Åland24

19:00-19:30
Porträtt: Janne Holmén
Mats från tv.m.ax har träffat nyblivne ”pensionären” Janne Holmén i hans föräldrars hem i Ingby, Jomala. Janne berättar om sin fantastiska karriär som löpare.

Talmannen om tunneln
Talman Roger Nordlund förklarar varför han lagt sig i lokalpolitiken och frågan om en tunnel till Föglö. Mats intervjuar.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Med Petronella Thorén. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Väderprognos direkt från SMHI. **9.30** Ålandsnytt. **10.00** Sommarprat. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik **12.15** Kulturen. **12.30–14.00** Mittpädan. Med Tom Wiklund. **12.30** Evenemangstips. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Fredag med Tom. Med Tom Wiklund. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Firarmix. Med Dan Sjöblom. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Emelie Svedjer. **16.15** Nöjesfredag. **17.00** Ålandsnytt med sportnyheter. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.15** Evenemangstips. Repris. **18.20** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland idag. Från kl. 16:15 – 17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Sportnyheter. **20.15** Åland idag. **20.40** Låshörnan. **20.55** Musik. **21.00–22.30** Sommarprat.

Dags för finalen
I dag har vi kommit fram till det allra sista "Sommarlov 09", i dag ska allt avgöras. Det är den sista tävlingsdagen i ON och det vinnande laget ska representera Sverige i en internationell tävling.
BARNKANALEN 10.00

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [59100801]
9.30 Emilie [6782882]
Del 9 av 20. På julnatten förlorar Emilie och Douville sig.
10.20 Luftkamp [5140646]
Hurdana är de moderna flygplanen?
10.50 Nationallandskap: Snap-pertuna – Fagervik [8774004]
Det kuperade landskapet liknar en igenvuxen skärgård.
11.00 Tv-nyheter [71375]
11.05 YLE News [4398375]
11.10 Tillbaka till Aidensfield [8661066]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [76608]
13.00–13.50 Prisma: Kosmetik [76443]
Kvinnor använder enorma summor på kosmetikprodukter för att se vackra ut. Men kan man lita på förpackningspåskrifterna som låter vetenskapliga?
14.00 Museets utmaningar [5171]
14.30 10 böcker om kärlek: Måsen [8820]
15.00 Tv-nyheter [55733]
15.05 Doktor Finlay [5588356]
16.00 Sjukhuset i Holby City

[58288]
17.00 Tv-nyheter [83578]
17.08–17.54 Tillbaka till Aidensfield [300622356]
18.00 Tv-nyheter och väder [86004]
18.20 Vårt sommarparadis utomlands [342849]
18.55 Miss Marple: Klockan K (R) [9406545]
20.30 Tv-nyheter och väder [16608]
20.55 Sportrutan [8074608]
21.00 A-zoom [153]
21.30–23.05 Det laglösa hjärtat **FILM** [9479017]
Brittisk dramakomedi från 2001 om frågor kring att älska och förlora som väcks när en homosexuell krögare plötsligt dör i en småstad. I-rollerna: Bill Nighy, Tom Hollander, Douglas Henshall. Regi: Tom Hunsinger, Neil Hunter.
23.10 Tv-nyheter [2177356]
23.15 De lever på natten [3427627]
0.15 Garva här! [60370]
0.40 Nyhetsfönster [63434689]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [87622221]

6.00 Tellus-frågesport [4575917]
6.50 Lilla tvåan [22425443]
9.15 Regionala nyheter [9037733]
9.15 Nyland [5307801] **9.25** Sydöstra Finland [5303085] **9.35** Sydvästra Finland [7870172] **9.45** Tavastland [5395066] **9.55** Mellersta Finland [5324578] **10.05** Östra Finland [7860795] **10.15** Österbotten [7899207] **10.25** Norra Finland [7880559]
10.35 Yle Live: Phil Collins [8934714]
11.35 Alfred Anka [6422849]
12.00 Hjärtan i brand [99269]
12.25 Hjärtan i brand [7317248]
12.50 Livets nödort [673375]
13.00 Derrick [48337]
14.00 Inrikesprofilen [68733]
14.10 På riskgränsen: Uthålligheten utmanas [2039530]
15.00 Fotboll, fotboll [12530]
15.15 Hästgården Heartland [9523269]
16.00–16.05 På gräsrotsnivå [69424]
16.10 Lilla huset på prärien [6012882]
17.00 Nicke Nyfiken [71608]
17.23 Lilla tvåan [300283462]
18.00 Vänner för alltid [91207]

18.50 Tv-nyheter [2560337]
19.00 Regionala nyheter [48795]
19.10 Sportrutan [4438424]
19.15 Tvåans sommarväder [4435337]
19.20 Respasset-specialen: Från Jordanien till Syrien [201172]
20.05 Sportbitna [675153]
20.30 Drömmarnas kväll: Paula Koivuniemi [4337]
21.00 Vals i sommarnatten [76375]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [199578]
22.10 Den hårda lagen [5188462]
En förtvivlad tonårspojke rör sig med ett vapen i handen och vill hämnas för sin lillasyster som dött i aids.
22.55 Eurodeckare: Bella Block [357646]
Bakom speglarna.
0.35 Brottets värld [5173979]
1.00 Tellus-frågesport [6706912]
2.00 Frågespel [8694202]
3.00 Dolt ord [8605318]
4.00 Sudoku [8681738]
5.00–6.00 Dolt ord [8685554]

5.50 Väder [23925153]
6.25 God morgon Finland [45017714]
9.10 Vad ska vi äta idag? [9217849]
9.15 Känslor och dofter [4132288]
10.00 Semesterpengar [326646]
10.10 Gökboet [6982578]
11.00 Köpkanalen [912207]
12.00 Astro-tv [834820]
12.30 Sommarcaféet [5697820]
13.40 Godmorgon Finlands bästa bitar [620559]
14.05 Nigel Marvens pingvinsafari [543801]
15.00 Vad ska vi äta idag? [713004]
15.05 Dolda liv [5685917]
15.30 Dolda liv [273795]
16.00 Livet väntar [179646]
16.25 Semesterpengar [599004]
16.50 Läkarna [7786356]
17.40 EastEnders [760725]
18.15 EastEnders [160581]
Det förflutnas skuggor. BBC:s populära dramaserie om människorna vid Albert Square i östra London.
18.50 Vad ska vi äta idag? [9296578]
19.00 Sjuans nyheter [193530]
19.15 Resultatrutan [723191]

19.25 Dagens väder [4762733]
19.30 Unikt [396085]
Ett program om både morgondagens antikviteter. Vård är Marianne Valola.
20.00 Bästa bantaren [477559]
Amerikansk dokusåpa. Ovan det gula strecket.
21.00 Bästa bantaren [445379]
Tittarutmaning.
22.00 Tians nyheter [577578]
22.15 Dagens väder [4301085]
22.20 Resultatrutan [8102714]
22.30 Fåglarna [2178530]
FILM Amerikansk rysare från 1963. Fåglarna i en liten kuststad börjar plötsligt och av oförklarliga skäl bete sig underligt och går till attack mot människorna. I rollerna: Tippi Hedren, Rod Taylor, Jessica Tandy. Regi: Alfred Hitchcock.
0.45 Förmimmelse av mord [7190221]
Spårlöst försvunnen. En serie om nedlagda mordfall och andra brott som man nu försöker lösa.
1.35 Semesterpengar [2040950]
2.35–6.00 Den rätta [52241950]

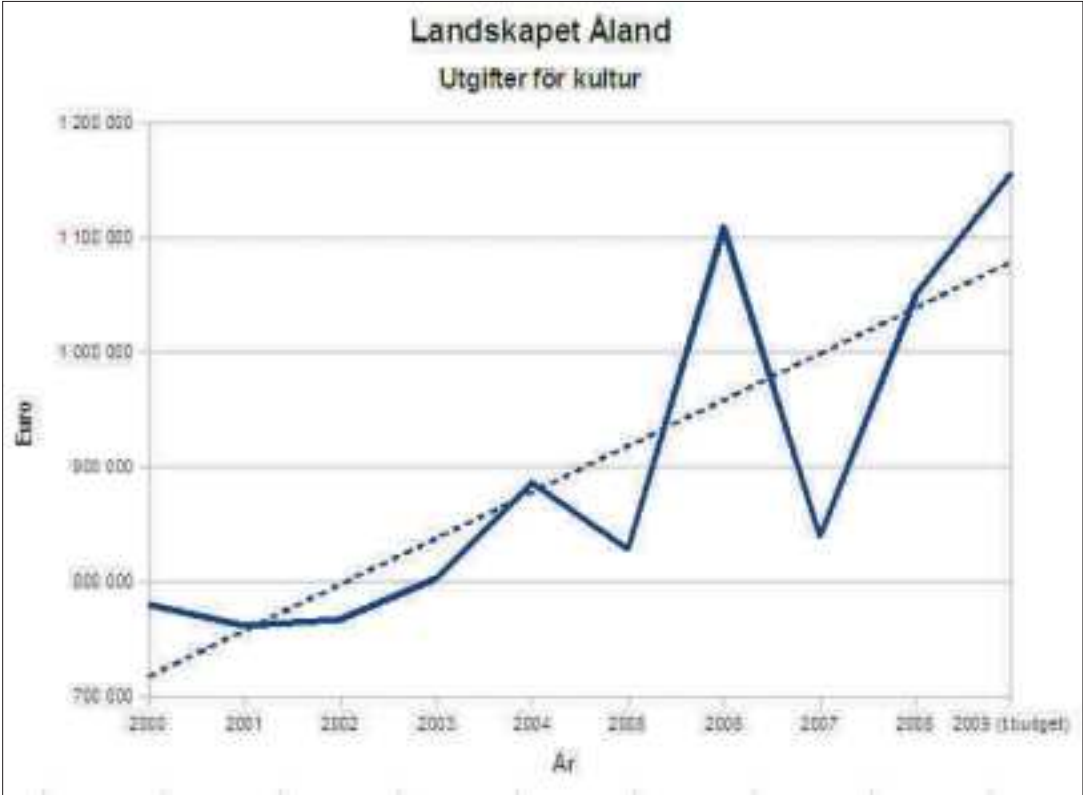
Nyankortsvinnare:
Gea Enroth
Mariehamn
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Märklig prioritering

■ **Landskapsregeringen** har upprepade gånger in-formerat om den allvarliga ekonomiska situationen och nödvändigheten att göra besparingar i landskapets ekonomi. Med besparingar i åtanke arbetade regeringen fram en tillägsbudget för år 2009.

Läser man tidigare års bokslut och sedan årets tillägsbudget ser man att utgifterna för kultur tillåts skena samtidigt som till exempel sjukvården står inför svåra besparingar. Kultur-utgifterna når till de högsta nivåerna någonsin i årets tillägsbudget som alltså är en tillägsbudget i kraftiga besparingstider. Det är i mitt tycke en mycket märklig prioritering av regeringspartierna.

I grafen intill kan man se landskapets utgifter för kul- tur (exklusive idrott, musei- verksamhet och utbildning) för åren 2000-2009. **Petri Carlsson (FS)**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Jag undrar, varför visar inte Åland 24 något från damfotbollen när Åland United har spelat, för dom kan konsten att vinna och inte som MIFK spela oavgjort eller förlust hela tiden. Kanske MIFK har tummen på tv-kanalen. MIFK och deras ledning suger. H. **En fotbollsfantast.**
Tack för din åsikt! Vi försöker göra så mångsidiga inslag som möjligt, tyvärr hinner vi inte att vara överallt jämt. Förhoppningsvis sänds det inslag ifrån damfotbollen framöver. **Lise Kalén**, TV-producent Åland24

■ ■ Någon som saknar en svart liten kattflicka med rött halsband? Sällskapssjuk och pratglad, finns vid Fantasia. **0457.**

■ ■ På spiken Malin! Man skäms på WHA. Osportslighet frodas inom idrotten. **BHHH.**

■ ■ Måste han där tiggaren sitta vid ingången till Sparis varje dag? Känner sig iakttagen varje gång man går in/ut. **Kund.**

■ ■ Lastbilschauffisar som kör sand till Paf, täck över flaket. Sand i ögon på cyklister och andra. Snart kurs för yrkeschaufförer. **040.**

■ ■ Är lappoflickan singel?(**040.**

■ ■ Märta, jag känner smärta! **0457.**

■ ■ Man läser att Apoteksgården inte får bygglov, inte konstigt alls! Huset saknar ju ett ordentligt tak. Byggherre, inse det nu om inte arkitekten förstår bättre. **Takfot.**

■ ■ Hur har Tekniska verken tänkt att man på GC-väg norrifrån kommande vid rondellen ska cykla till höger ner till hamnen? Vägbanan är ju för smal för bil och cykel samtidigt. Upplagt för olyckor i höstmörkret. GC-vägen skulle ju ha svängt som sådan, fixa till det. **Trafikant.**

■ ■ I dagens läge borde väl Penning-Knipan ha varit lämpligaste namnet på nya Föglö-färjan. **Ordbrukaren.**

■ ■ Kan man ta parti för någon fast man ej sysslar med politik? **0457.**

■ ■ Hjälp! Jag vill byta operatör för min skattedeklaration. En operatör med annat än halvpråkigt svenska. Det är ju annars så lätt att byta operatör så det här borde vara en självklarhet. **0457.**

■ ■ Dagens ris till tanten med den hyperaktiva, irriterande grabben med blårandig tröja, som förstörde min bussresa mellan Stockholm och Kapellskär genom att så fräckt fälla ner ryggstödet utan att bry sig om den stackars tonåringen med långa ben bakom. För att inte tala om den irriterande grabben som störde hela tiden. Mvh. **Arg resenär.**

■ ■ Dagen ros till tanten med den hyperaktiva, irriterande grabben med blårandig tröja, som förgyllde

min bussresa mellan Stockholm och Kapellskär genom att så snyggt fälla ner ryggstödet utan att bry sig om tonåringen med långa ben. För att inte tala om den bedårande grabben som busade hela tiden. Mvh **arg resenärs kompis.**

■ ■ Petrolina Road Run på lördag 15 Augusti. Fel datum i XIT. **Niklas Pelin.**

■ ■ Att förekomma i knarkutredning och dessutom ha ansvar för tjänstehund är bara för mycket. Nu måste det till handling från högre ort. **Orolig förälder.**

■ ■ Killen som jobbar på Citytipset är inte singel. Du för söka lyckan någon annanstans:) **Flickvännen.**

ENGÅNGSERBJUDANDE

Anyänd kupongen du fick hem med Nyankortet

Erbjudandet gäller t.o.m. 31.1.2010

Nyankortet

■ ■ Dagens största och taggigaste risbuske vill **Sarah** och **Thea** tilldela de två grabbar som skrämde djuren på Lilla Holmen med smällare under onsdagskvällen. Hoppas att polisen fick tag i er.

■ ■ Nu är det dags för folkrace igen! Kom till Vessingsboda på lördag,

första start kl. 11.00. Det finns en ny parkering, så följ skyltarna ute vid banan! **0457.**
■ ■ Säger hon att hon har pojkvän redan så lämnar jag ju henne ifred av respekt. **0457.**

■ ■ Klaipeda! Låter som nån form av "virus"! **050.**

■ ■ Vad säger att läraren som våldtagit en elev är en man? **050.**

■ ■ Min faster tog också hand om ett rådjurskid en gång för många år sen. Det var en bock. Hon hade också hund. Det rådjuret var också inne (och ute) som vilket annat husdjur som helst. När han blev stor så började han naturligt att vara mer och mer borta i skogen. Men under flera år kom han då och då och hälsade på. Även fast han fick horn så agerade han aldrig oroligt eller farligt! Så där tror jag inte på Eriksson. Det som fick honom att inte komma längre var nog jägarna. Han var ju inte rädd för människor så han blev troligtvis skjuten till slut. Det var det enda sorgliga i den historien! Lycka till! **040.**

■ ■ Muumi? I En åländsk annons på svenska? Nänu, Hasses ur & skur, nu går det för långt! Nu får polishemulen rycka ut! **0400.**
Susann Christenbrunn på Hasses ur & guld svarar:
–Det är väldigt strängt reglerat vid annonsering av Muumi-produkterna. Om man vill berätta att produkten finns på Åland är man tvungen att använda Muumi-logon.

NYANS ROS

...till **sponsorerna** och **alla som deltog** i vår VW-träff i Badhusparken. Rosar gör **Ålands VW-klubb.**

Hårda sparkrav. Representanter för de landskapsanställdas fackorganisationer informerades under onsdagen om den ekonomiska situationen. Men förhandlingar är ännu inte aktuella. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Facken uppdaterades om ekonomin

Men efterlyser mer kött på benen av regeringen

I onsdags möttes tjänstemän från finansavdelningen och representanter för de offentligt anställdas fackorganisationer för att diskutera den ekonomiska situationen. –Några frågor ställdes från fackens sida men inte fick vi några svar, säger Foa-Å:s organisationssekreterare Anne-Helena Sjöblom.

Redan i början av året mötte landskapsregeringen företrädare för de offentligt anställdas fackorganisationer för att informera om den exceptionella ekonomiska situationen och de sparkrav som landskapet ställts inför.

På flera områden berörs de anställda direkt av sparåtgärderna, bland annat har en personalminskning på 130 personer aviserats fram till 2012. Den största utgiftsposten för landskapet är löner och budgetramarna för de närmaste åren kan kräva en nolluppgörelse mellan landskapet och fackföreningarna. För landskapets anställda sägs avtalet upp vid årsskiftet, och för kommunalt anställda den sista januari.

Utbyte av info

Under onsdagen möttes åter representanter för finansavdelningen och facken. Mats Perämaa understryker att det i det här skedet inte handlar om några förhandlingar. –Vi har informerat fackföreningarna om den rådande

ekonomiska situationen. Enligt Mats Perämaa lade finansavdelningen fram möjliga förhandlingspunkter. **Är en av dem en nolluppgörelse i kommande löneförhandlingar?** –Det fördes inte fram som en nolluppgörelse.

Nyan erfar att permitteringar kan vara aktuella framöver. Mats Perämaa säger att det inte finns något färdigt förslag när det gäller sådana. –Men vi har en lagstiftning som medger permitteringar och vi kan inte utesluta att inte det blir sådana.

Efterlyser svar

Foa-Å:s Anne-Helena Sjöblom tycker att arbetsgivarens information under mötet var knapphändig. Det gavs till exempel inga svar om verksamheter ska tas bort eller finnas kvar eller om personal kommer att omflyttas. –Vi har i princip blivit informerade om hur landskapets ekonomi ser ut.

Vad vill ni veta? –Vi ville ha mer konkret information om vad de tänker göra. Om de ska spara 60 miljoner så måste de börja berätta vad de vill.

I slutet av augusti kommer parterna att träffas igen för fortsatta diskussioner. Förhandlingarna inleds dock först senare, säger finansminister Perämaa.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Bastu brann i Lumparland

■ En brand uppstod under en vedeldad bastuspis i Lumparland Norrboda tidigt på torsdagmorgonen. Husägaren var hemma och upptäckte bastubranden i tid. Lumparlands FBK sågade

upp golvet och släckte branden. Endast mindre skador uppstod. Även Lemlands FBK larmades men de kunde vända på vägen dit. (tl)

HÄLGE

ZITS

”Då professor Paloheimo säger att Finlands politiska kultur bär på korrumperade drag sammanfattar han bara vad den mest blåögda Matti Meikäläinen öppnat sina ögon för.

ANJA KUUSISTO, ÅBO UNDERRÄTTELSE, OM VALFINANSIERINGEN

Span och spån... Katarina Gæddnäs

Tre skott i skogen

Jag höll just på att somna härom natten när tre skott ljud i skogen bortåt Pålshöle till. Först två skott, tätt följda av ett tredje. Pang, pang - pang! Sen blev det tyst och förblev tyst. Jag tog mobilen från nattduksbordet och kollade, klockan var 00.16.

Det slog mig att jag blivit totalt yrkesskadad, urbaniserad eller nåt, för min första tanke var inte - nu skjuter nån råttor på sop-tippen. Inte heller att en gammal hund gick till de sälla jaktmarkerna. Inte att man har börjat skjuta skarvar i skogen eller att rådjursjakten inletts. Nej min första sömndruckna tanke var - det måste handla om en familjetragedi. Jag kollade vad klockan var så jag skulle kunna ange exakt klockslag för skotten. Varför associerade jag skott i skogen med våld?

Kanske vi ännu inte kommit därhän på Åland, men för många storstadsmänniskor är skogen mycket mer skräckinjagande än staden. Höga granar och alträsk är hundra gånger läskigare än mörka bakgator och trånga gränder. Filmer som Blair Witch Projekt minskar ju inte skrällen direkt. Jag tror till och med att mina skärgårdsungar tycker det är lite otäckt med skogens tystnad. Som om hemska odjur låg i bakhåll bakom närmsta sten.

Jag har aldrig varit rädd i skogen, men nu och då i storstaden om natten. Och med storstaden menar jag inte Mariehamn. Jag går ofta vilse i städer, sällan i skogen. Eller kanske jag tappar bort mig i skogen rätt ofta också, men jag blir inte oroad av det. Man strövar liksom på lite, höftar, chansar och så kommer man ändå ut i den där gläntan, på det där hygget eller vid det där utfallsdiktet som man känner igen. Samma mentala strategi borde ju funka i städer också, där finns det dessutom människor att fråga. Men nej, jag är tryggare i skogen än på stan. Dessutom finns varken myrstackar eller andra knep att ta till för att förstå sig på vädersträcken.

Lars von Triers film Antichrist har den här sommaren debatterats flitigt på de stora tidningarnas debattsidor. Att filmen är provocerande och otäck är de flesta eniga om. Han och hon förlorar ett barn. De drar sig undan till ett hus i skogen för att läka sina sår. Han försöker i sin yrkesroll som terapeut bota henne. Men det går, som det brukar i von Triers filmer, åt helvete.

Antichrist kanske är en film om västerländsk dualism och von Triers kvinnoskildringar har väl alltid varit lite märkliga. Men varför måste alltid kvinnan stå för känsla, natur och ondska? Hon är känsla. Han för förnuft. Hon är den okontrollerade naturen. Han är den förklarande kulturen. Han är utlevande destruktiv, skadar sitt barn och stympar sig själv. Han är fåfängt konstruktiv, förnekar dödens realitet och tror sig kunna lösa det omöjliga.

Von Trier säger säkert nåt viktigt om vår splittrade tid, men jag tycker inte om att tänka på våld när jag hör skott i skogen. Jag tror naturen varken är ond eller god. Den är. Och jag gillar att plocka kantareller i skogen.

Parklek. Kommunal lekverksamhet skall också omfatta tillsyn, anser Kommunförbundet om den nya barnomsorgslagen. Förbundet har i sina senaste yttranden på flera punkter kritiserat lagförslag för att inte vara tillräckligt genomarbetade, vilket gör det svårt att ta ställning till förslagen. Bilden är från Lindan i Mariehamn. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Pengarna styr besluten, men underlaget påverkar

Om någon oförskyllt råkar illa ut så ställer samhället upp med all den hjälp som står att få. Så vill vi ha det.

Men om inte beslutsunderlaget är stabilt så är det risk att pengarna får styra för mycket.

Det är under all kritik att landskapsregeringen inte redogör för vad reformen med personlig assistans kostar i förslaget till ny lag om service och stöd på grund av handikapp, skriver kommunförbundets vd **Sigurds Lindvall** i förbundets yttrande till landskapsregeringen.

Men om samhället är moget att ta den reformen, då gör man det oberoende av kostnaderna, eller hur?

I praktiken är det inte så. I praktiken är det pengarna som styr även i de fall där viljan att ställa upp är stor.

Och då måste man ge Lindvall rätt i att kommunerna behöver få en ungefärlig uppfattning om vad en reform kan kosta innan de kan uttala sig. Enligt förbundets egna utredningar kan reformen kosta kommunerna mellan 216.000 och 475.000 euro 2010 och mellan 378.000 och 831.600 euro 2011. Det handlar alltså om så pass stora summor att de måste finnas i beredskap någonstans, de kan inte skakas fram ur ärmen efter hand som behov uppstår.

I dagarna har förbundet kommit med sin syn på förslagen till såväl barnomsorgslag som lag om särskilt socialvårdsstöd.

I barnomsorgslagen får kommunerna ungefär som de vill. Barn under 3 år har inte rätt till dagvårdsplats om någondera föräldern är

vårdledig med ett yngre syskon. För barn över 3 år gäller halvdagsplats.

Helt orimligt låter det inte, även om det kanske är mera jobb att ta hand om en nyfödd och en 2-åring än en nyfödd och en 5-åring.

För att ha rätt till dagvårdsplats skall föräldern/ föräldrarna antingen förvärsarbete eller studera, sägs det i lagförslaget.

Vad avses, vill Kommunförbundet veta? Är förvärsarbete all verksamhet vars syfte är att tjäna pengar? Är förvärsarbete all verksamhet vars syfte är att tjäna pengar till uppehälle? Är att studera att man är inskriven i en läroinrättning? Hur skall man visa att man studerar?

Det här vill förbundet få utrett, med hänvisning till att det berör enskildas rättigheter. Kanske kan det också hjälpa kommunerna att sätta gräns för när barnomsorg skall beviljas.

Ytterligare ett yttrande och ytterligare ett påpekande.

Det särskilda socialvårdsstödet, som kommunförbundet helst ville kalla något annat, är inte heller färdigutrett inför remissen. Så här skriver förbundet:

”I en lagframställning som innehåller ett nytt stödssystem skall förväntas att landskapsregeringen redogör utförligt för den byråkrati som systemet medför och för de ekonomiska

verkningarna som de nya uppgifterna får för kommunerna. En sådan redogörelse saknas.”

Socialvårdsstödet infördes i fjol som ett så kallat förebyggande utkomststöd för personer med mycket låg inkomst. Försöket föll inte så väl ut. Av budgeterade 500.000 euro gick 20.000 åt.

Att göra systemet mindre krångligt och för månen lättare åtkomligt för dem som berörs är alltså helt i sin ordning.

Men någonstans brister det om Kommunförbundet gång efter gång efterlyser bättre underlag för att kunna ta ställning. Är lagberedningen underbemannad? Vet man inte vilka uppgifter som är väsentliga?

Eller resonerar man i liknande termer som här ovan, att när samhället väl är moget för en reform så är pengar av underordnad betydelse. I den bästa av världar är det möjligen så, men den har vi ännu inte sett.

Alltså kan det finnas orsak att lägga ner litet mera arbete på beslutsunderlaget.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhets tips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONS-AVDELNINGEN
Delice Lindegren
tn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Karin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15
L = Långnäs				

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 18.15 /19.30 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 02.50 L 13.35
-------------------------------------	---	---	---	-------------------------------------

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 – 00.50	→ 01.00 – 10.00
10.00 – 05.00	→ 04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg
07.30	→ 08.30	ca 10.00	Rosella
12.45	→ 14.00	ca 15.30	Rosella
18.30	→ 19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	→ 09.00	07.10	Rosella
18.00	→ 15.00	13.10	Rosella
23.00	→ 20.00	18.10	Rosella

Buss Stö–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland–Stockholm dagligen		Åland–Finland dagligen	
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO/H:FORS
01.10 L	→ 06.30	03.30 L	→ 07.35 Åbo
04.35 M	→ 09.40	14.25 M	→ 19.50 Åbo
09.55 M	→ 15.30	23.45 M	→ 10.00 Hel
14.25 M	→ 18.55	14.10 M	→ 08.45 Åbo
14.10 M	→ 07.45	01.00 L	→ 21.00 Åbo
23.35 M	→ 16.45	04.25 M	→ 17.30 Hel
07.45 M	→ 18.00		
03.20 L	→ 20.10		

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

FREDAG 14 AUGUSTI 2009

”Åland är perfekt för en minisemester”

Dagens turister ska precis lämna Nestemacken på Västra utfarten i Mariehamn när Nya Åland lyckas stoppa dem.

Paret på motorcykeln visar sig vara **Janne Hedman** och **Carina Jansson** från Järfälla i Stockholm.

–Vi kom igår (onsdag). Det är 25 år sedan som jag satt på en motorcykel men det är roligt att återuppleva gamla minnen. Vi ska hälsa på Carinas föräldrar i Hallstavik, men tog en liten minisemester på Åland före, säger Janne.

Paret tog in på ett hotell staden och har mestadels tagit det lugnt.

–Det blev en långpromenad i staden. Vi gick runt och tittade i affärer men tog även en svängom i gästhamnen eftersom att vi själva är båtintresserade, säger hon.

Har ni inte åkt runt med motorcykeln?

–Jo, och körde vilse. Vi kom ut vid Gröna udden men det var ju inte långt till hotellet därifrån. Nu ska vi precis åka till Eckerö

Gamla minnen. Janne Hedman och Carina Jansson från Järfälla valde att göra en minisemester på Åland med motorcykeln. Det var 25 år sedan jag sist satte på en motorcykel men det är roligt att återuppleva gamla minnen, säger Janne.

och hoppas på lite sightseeing. Har vi bara tid blir det en liten extra runda, säger Janne.

Carina har varit på Åland många gånger.

Paret påpekar att de gärna kommer tillbaka.

–Vi har trivts på Åland och stället är perfekt för en minisemester. Det är lite festligt att åka över med färjan men samtidigt är det nära hem..

dagens turist

”Åland är perfekt för en minisemester”

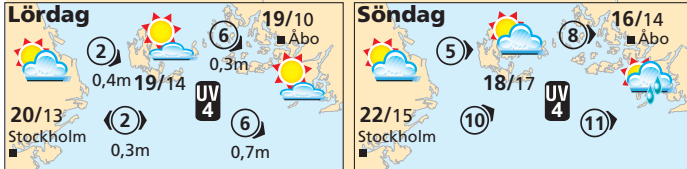
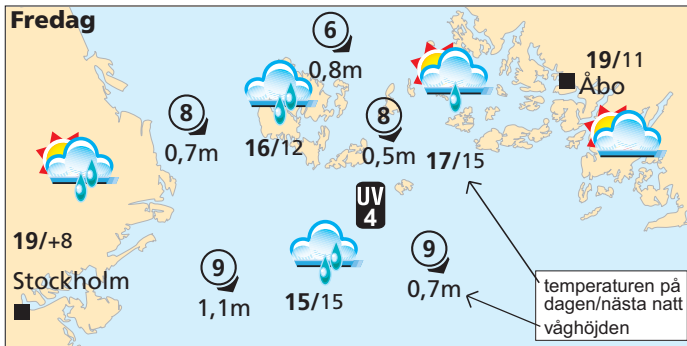
Gamla minnen. Janne Hedman och Carina Jansson från Järfälla valde att göra en minisemester på Åland med motorcykeln. Det var 25 år sedan jag sist satte på en motorcykel men det är roligt att återuppleva gamla minnen, säger Janne.

Vad ska man inte missa i Stockholm?

–Ett ställe rekommenderar vi varmt. Det är Wirströms som ligger i en liten gränd i Gamla stan och där spelas livebluesmusik. Om man är turist är Under Stockholms broar också intressant. Det är sightseeing på vatten, säger Carina och Janne.

Text och foto:
NIKLAS E.W. ERIKSSON

vädret

I går kl 15	temp.	moln.	Max/min temp. 6.8 - 13.8. klo 9	max.	datum	min.	datum
Jomala	18	☀	Jomala	+24,3	6.8.	+8,7	13.8.
Åbo	18	☀	Åbo	+26,3	8.8.	+9,5	13.8.
Helsingfors	20	☀	H:fors	+25,6	7.8.	+12,8	13.8.
Stockholm	19	☁					
	temp.	vind					
Nyhamn	18	NNV	7				
Märket	15	N	7				
Kumlinge	17	NNV	6				

Vattenståndet i går kl 15
Föglö -1 cm Åbo -1 cm

Solen i dag
Upp Ner
Mariehamn 5:53 21:35
Helsingfors 5:32 21:15
Stockholm 5:04 20:39

Utomlands i går
Köpenhamn 20 Madrid 34
Oslo 16 Rom 31
Bryssel 17 Aten 31
Moskva 24 Las Palmas 26
London 20 Phuket 32
Paris 23 Peking 35

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Lax med papardelle

2 portioner
200 g laxfilé utan skinn och ben
100 g hari-cots vert
1 rödlök
1 dl crème fraiche
riven pepparrot
färsk pasta
salt, peppar
smör, olivolja

Skär laxen i kuber och bryn dem i smöret. Skär bönorna i småbitar, skala och skär löken i tunna skivor och vänd ner det hela i stekpannan tillsammans med laxen. Låt fräsa några minuter. Koka upp völsaltat vatten till pastan, lägg i pastan och låt stormkoka 1-2 minuter. Håll av vattenet, lägg tillbaka pastan i den varma kastrullen och ringla över lite olivolja. Täck med lock. Vänd ner crème fraiche i stekpannan och smaka av rikligt med riven pepparrot, salt och peppar.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

Någon att gosa med?
www.djurskydd.net

VANDRINGSRESA AZORERNA
Med Göran Sundqvist som reseledare.
23.9-2.10 EUR 996,-
Göran informerar 18.8 kl. 17.00 hos Axtours.ax. Skarpansv. 26. Anmäl dig, tel 512 13

BILDOKTORN AB
ÖPPNAR INOM KORT PÅ GODBY-VÄGEN 174
Tel. 31 012

DO
ÅLANDS DISKRIMINERINGSOMBUDSMAN
Du hittar oss på **www.doaland.ax** eller ringer oss på **tel 25 565**

REA PÅ PERENNER!
Alla perenner **NU 25%** i lager
PELARGONER Olika färger **3,50**
PELARGONER I AMPEL **nu 10,00**
RUDBECKIA Fina exemplar, liten **2,60**
RUDBECKIA Fina exemplar, stor **nu 3,15**
SANDÅSENS HANDELSTRÄDGÅRD
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 9-14
Askuddsv 19 • tfn 22 060 • fax 22 065 • e-post: sandasen@aland.net

Restaurangen abonnerad lördag 15.8
Vardagar serverar vi lunch kl. 11-14
a´la carte från kl. 15.00
lör-sön från kl. 12.00
SOLTUNA restaurang & café
Getabergen tel. 49 530
Välkomna Boka gärna bord!

Den smarta FAMILJEBILEN!
TOYOTA COROLLA VERSO 1,6 -03
Mätarställning: 115.100 km
S/v däck, motorvärmare/coupe´utag, radio/CD, fjärrstyrt centralås, aircond, färdator, 2-ägare, 4 airbags, ABS bromsar, 2st Integregrerade barnstolar i baksätet mm.
12.500€
DAN'S BIL & sölskydd
G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

Lyyskis Fastigheter Rfm AFM
Pålitlig – Kunnig – Förmånlig
INFORMATION OM VÅRA NYINKOMNA OBJEKT HITTAR DU PÅ HEMSIDAN
E-post: inger@lyyski.ax
Tel 018-23 507, gsm 050 576 7513
www.lyyskiconsult.ax

NYHETSTIPS! Ring, skicka sms eller mms **0457 323 44 44**